ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka (2)\Paralelni_svety_92.pdb

PDB Name: Paralelni svet 92
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 8.7.2008
Modification Date: 8.7.2008
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

PARALELNÍ SVĚTY
92

RAUTAVAARA'S CASE by Philip K. Dick (c) by Scott Meredith Lit. Agency

THE HOLE MAN by Larry Niven (c) by Larry Niven, published by arrangement with Ralph M. Vicinzana Ltd. In conjunction with Gerd Plessl Agency

BABEL II by Dave Knight (c) by MEDEA and Mike Anderle

DARK AS A DUNGEON by Robert Coulson (c) by permission of the author

COMPANY STORE by Robert Silverberg (c) by MEDEA and Mike Anderle

THE CRYSTAL FROM OUT OF SPACE by P.J. Roberts (c) by permission of the author

THE BLEEDING MAN by Craig Strete (c) by permission of the author

NUMBER 13 by Stephen Robinett (c) by permission of the author

IN THE MIRROR OF THE EARTH by Ian Watson (c) by permission of the author

AGENT by Malcolm Cowen (c) by permission of the author

OBSAH

PHILIP K. DICK
PŘÍPAD RAUTAVAAROVÁ 5
LARRY NIVEN
HLEDAČ TEMNÝCH HVĚZD 16
DAVE KNIGHT
BABYLÓN II 31
ROBERT COULSON
STO ROKŮ V ŠACHTĚ ŽIL 60
ROBERT SILVERBERG
OBCHODNÍ CESTUJÍCÍ 72
P. J. ROBERTS
VESMÍRNÝ KRYSTAL 90
CRAIG STRETE
KRVÁCEJÍCÍ MUŽ 107
STEPHEN ROBINETT
ČÍSLO 13 127
IAN WATSON
V ZRCADLE ZEMĚ 135
MALCOLM COWEN
AGENT 150

PHILIP K. DICK
PŘÍPAD RAUTAVAARROVÁ
Tři technici v průzkumném člunu, pozorující anomálie v mezihvězdných magnetických polích, pracovali velmi dobře, a to až do okamžiku, kdy zemřeli.
Jejich člun byl roztržen úlomky čediče, jež se ve srovnání s nimi pohybovaly nesmírnou rychlostí. Okamžité byla zničena veškerá zásoba kyslíku. Oba muži reagovali příliš pomalu a nestačili vlastně udělat vůbec nic. Mladá technička z Finska, Agneta Rautavaarová, si stihla nasadit na hlavu pohotovostní helmu, ale zapletly se jí přívodní hadice. Melancholická smrt. Zadusila se vlastními zvratky. Tak skončila průzkumná mise člunu EX 208. Měsíc nato měli být všichni tři vystřídáni a posláni na Zemi.
Nestačili jsme se na místo nehody dostat včas a pozemšťany zachránit, ale vyslali jsme robota, aby zjistil, zda některý z nich může být regenerován. Pozemšťané nás nemají rádi, ale jejich člun v tomto případě pracoval v naší blízkosti. Existují určitá nařízení, která se vztahují na všechny rasy galaxie. Nechtělo se nám pomáhat pozemšťanům, ale musíme respektovat nařízení.
Z nich vyplývalo i to, že se musíme pokusit obnovit životní funkce tří mrtvých techniků. Veškerou zodpovědnost jsme svěřili robotovi a v tom jsme zřejmě udělali chybu. Podle nařízení jsme rovněž o všem měli informovat nejbližší pozemskou loď. My jsme se rozhodli, že to neuděláme.
Robot signalizoval, že ani u jednoho z mužů nezjistil žádnou mozkovou činnost a že jejich nervový systém je zničen. U Agnety Rautavaarové zaregistroval slabou činnost mozku, takže začal s obnovovacími pokusy. Protože ovšem taková důležitá rozhodnutí nemůže činit sám, zkontaktoval se s námi. Dostal od nás povolení. Chyba - lépe řečeno vina - je tedy na nás. Kdybychom na místě byli přítomni my, sami bychom nejlépe věděli, co dělat. Uznáváme svou vinu.
O hodinu později robot hlásil, že obnovil podstatné funkce v mozku Rautavaarové tím, že mu dodal okysličenou krev z jejího mrtvého těla. Kyslík dodal robot. Ovšem ne živiny. Ty byly získány zpracováním mrtvého těla Rautavaarové jako výchozí suroviny. Proti tomuto postupu později pozemské autority nejvíc protestovaly. Ale neměli jsme jiný zdroj živin. Protože my sami jsme z plazmy, nemohli jsme nabídnout naše vlastní těla. Namítali, že jsme měli použít těla jejích mrtvých druhů. Ale na základě robotova hlášení byla jejich těla příliš kontaminována radioaktivním zářením, a proto by pro Rautavaarovou byla jedovatá: živiny získané z těchto zdrojů by její mozek brzy otrávily. Jestliže naši logiku nepřijímáte, nevadí nám to - tak nám situace byla prezentována z dálky. Proto naše skutečná chyba tkví v tom, že jsme poslali robota, místo abychom se na místo dostavili sami. Jestli nás z toho chcete vinit, prosím.
Požádali jsme robota, aby do mozku Rautavaarová vpravil sondu a vysílal nám veškeré její myšlenky, takže jsme mohli posoudit stav jejích nervových buněk. Získali jsme z toho velmi příznivý dojem. Teprve v tomto okamžiku jsme navázali kontakt s pozemskými autoritami. Informovali jsme je o nehodě, která zničila EX 208, o tom, že dva technici, muži, jsou nenapravitelně mrtví, a o tom, že rychlým zákrokem z naší strany se podařilo zachránit cefalickou aktivitu u ženy, což znamená, že máme její živý mozek.
"Její co?" zeptal se operátor zděšeně. "Přece nemůžete udržovat při životě jenom její mozek. K čemu je jen mozek?"
"Může myslet," odpověděli jsme.
"Dobrá, teď se o tom nebudeme dohadovat," řekl operátor. "Ale počítejte s tím, že bude následovat vyšetřování."
"Nebylo snad správné zachránit její mozek?" zeptali jsme se. "Koneckonců psýcha dlí v mozku. Fyzické tělo je pouze zařízení, k němuž se mozek vztahuje."
"Udejte mi souřadnice EX 208," nařídil operátor. "Ihned tam pošleme záchrannou loď. Měli jste nám to oznámit okamžitě, jakmile se nehoda stala, aniž byste prováděli své vlastní oživovací pokusy. Vy, Aproximace, prostě nechápete somatické životní formy."
Je urážlivé nazývat nás výrazem Aproximace. Je to pozemská nadávka vztahující se k našemu původu v systému Proxima Centauri. Značí, že nejsme autentičtí, ale pouze simulujeme život a životní formy.
To byl začátek případu Rautavaarová.

V hlubinách svého poškozeného mozku Agneta Rautavaarová ucítila kyselou chuť zvratků a zachvěla se strachem a odporem. Všechno kolem ní, celý EX 208, byl v troskách. Viděla Travise a Elmse - byli roztrháni na krvavé kusy a jejich krev byla zmrzlá. Led pokrýval i vnitřek člunu. Vzduch je pryč, teplo je pryč… Co mě udržuje naživu? divila se. Zvedla ruce a dotkla se obličeje, nebo se jej spíš chtěla dotknout. Moje helma, pomyslela si, nasadila jsem si ji včas.
Led, který pokrýval všechno kolem, začal tát. Zmrzlé ruce a nohy jejích dvou druhů přirostly zpět k jejich tělům. Čedičové úlomky, roztroušené uvnitř člunu, byly jakoby vysáty zpět.
Čas, uvědomila si Agneta, běží pozpátku. To je zvláštní!
Dovnitř se vrátil vzduch; slyšela tlumený zvuk indikátoru. Travis a Elms se vrávoravě postavili na nohy. Zmateně zírali kolem sebe. Chtělo se jí smát.
Síla nárazu zřejmě způsobila lokální zpětný chod času.
"Posaďte se oba," řekla.
Travis se rychle posadil. "Já - samozřejmě, máš pravdu." Posadil se do svého křesla a stiskl knoflík, který ho bezpečně připoutal. Avšak Elms dál stál.
"Srazili jsme se s dost velkými kusy," řekla Agneta.
"Ano," odpověděl Elms.
"A byl to dostatečně silný náraz na to, aby způsobil zpětný chod času," pokračovala Agneta. "Takže jsme se dostali

do okamžiku před srážkou."
"Hm, to může být částečně způsobeno magnetickými poli," řekl Travis. Mnul si oči; ruce se mu třásly. "Sundej si tu helmu, Agneto. Vždyť ji nepotřebuješ."
"Ale teď přece znovu přijde srážka…"
Oba muži na ni zírali.
"Znovu dojde k nehodě," řekla.
"Kdepak," zamumlal Travis. "Okamžitě odsud vypadneme." Začal mačkat knoflíky na přístrojové desce. "Mine nás to."
Agneta si sundala helmu. Pak si všimla té postavy. Stála mezi nimi. Byl to Kristus.
"Podívejte se," zašeptala k Travisovi a Elmsovi.
Měl na sobě tradiční bílou řízu a sandály. Jeho jemný moudrý obličej s vousy byl lemován dlouhými vlasy, které zářily jako v měsíčním svitu. Jako na freskách v chrámech tam na Zemi, pomyslela si Agneta. Vříze, s vousy, něžný, moudrý, ruce mírně pozvednuté. Dokonce má i svatozář. To je zvláštní, že naše pozemské představy byly tak přesné!
"Ach můj bože," řekl Travis. Oba muži na něj zírali a ona také. "Přišel si pro nás."
"Nu, já jsem připraven," řekl Elms.
"To víš, tobě se to lehce řekne," odpověděl mu na to Travis. "Nemáš ženu ani děti. Ale co Agneta? Je jí teprve tři sta let, je to ještě dítě."
Kristus řekl: "Já jsem vinný keř, vy jste větve. Kdokoliv ve mně zůstane, se mnou v sobě, bude rodit spousty ovoce. Kdo se ode mne odtrhne, zahyne."
"Převádím EX pryč z tohoto sektoru," řekl Travis.
"Moje děti," pokračoval Kristus, "už tu s vámi dlouho nebudu."
"O. K," řekl Travis. EX 208 se teď pohyboval nejvyšší rychlostí směrem k Síriu.
"Proklatě, Travisi," řekl Elms rozhořčeně. "Tohle je jedinečná příležitost. Myslím tím, kolik lidí vidělo Krista? Myslím, že to je Kristus. Jsi Kristus, že ano?" zeptal se postavy.
Kristus řekl: "Já jsem cesta, pravda a život. Nikdo nemůže přijít k mému otci, jenom skrze mne. Jestliže znáte mne, znáte také mého otce. Od tohoto okamžiku ho znáte a viděli jste ho."
"Vidíte," řekl Elms s rozzářeným obličejem. "Chci, aby věděl, že jsme moc rádi, že jsme ho poznali. "Pane -" zarazil se. Chtěl říci "pane Kriste". To je hloupé, opravdu hloupé. "Kriste, pane Kriste, posaďte se. Tady do mého křesla, nebo do křesla slečny Rautavaarová, viď, Agneto? Tohle je Walter Travis, není křesťan, ale já jsem. Byl jsem věřící po celý svůj život. Tedy po většinu života. Nejsem si jist, co se týče slečny Rautavaarová. Co ty na to, Agneto?" ' "Přestaň s těmi nesmysly, Elmsi," řekl Travis.
Ale Elms jenom mlel: "Bude nás soudit…"
Kristus řekl: "Jestliže někdo slyší má slova a nevěří jim, nejsem to já, kdo ho odsoudí, protože já jsem nepřišel tento svět soudit, ale spasit ho; ten, kdo mne odmítá a nevěří mým slovům, odsuzuje sám sebe."
Vystrašená Agneta mu řekla: "Nepospíchej na nás. Všichni tři jsme prožili velký šok." Najednou se podivila, zda Travis a Elms si pamatují, že zahynuli a jejich těla byla úplně zničena.
Postava se usmála, jako by ji chtěla ujistit.
Travisi," řekla Agneta, sklánějíc se k jeho křeslu. 'Teď mne poslouchej. Ani ty, ani Elms jste nehodu nepřežili. Proto přišel. Pouze já jediná jsem -" zaváhala.
"Zabiti," řekl Elms zděšeně. "Jsme tedy mrtví a on si pro nás přišel." Postavě pak řekl: "Jsem připraven, pane. Vezmi si mne."
"Vezmi si je oba, ale mě ne," řekl Travis. "Vysílám tísňové volaní o pomoc. Budou to vědět dřív, než si mě vezme, nebo se pokusí vzít."
"Jsi mrtvý," řekl mu Elms.
"Podívej, vždyť mohu vysílat," tvrdil Travis, ale jeho obličej vyjadřoval rezignaci.
"Dej Travisovi trochu času," prosila Agneta postavu. "Nechápe to tak docela. Ale ty to určitě víš, ty přece víš všechno."
Postava přikývla.

My a skupina pozorovatelů ze Země jsme sledovali tuto aktivitu v mozku Rautavaarové a všichni jsme si uvědomovali, co se tam děje. Zatímco šesti pozemšťanům se to zdálo škodlivé, nám se to jevilo jako velkolepé, jak pro Agnetu Rautavaarovou, tak pro nás. Prostřednictvím jejího poškozeného mozku, opraveného špatně instruovaným robotem, jsme byli ve styku s jiným světem a silami, které v něm vládnou. Názor pozemšťanů nás zarmoutil.
"Má halucinace," řekl mluvčí pozemšťanů. "Nemá žádné pocitové údaje. Její tělo je mrtvé. Podívejte se, co jste s ní udělali!"
Namítli jsme, že Agneta Rautavaarová je šťastná.
"Musíme její mozek vypnout," řekl mluvčí.
"A odpojit nás od jiného světa?" namítli jsme. 'Tohle je vynikající příležitost nahlédnout do posmrtného života. Mozek Agnety Rautavaarová je naší pozorovatelnou. Vědecké hledisko tu převažuje nad jakýmkoliv jiným."
To byla pozice, kterou jsme zaujali ve vyšetřování. Pozice upřímnosti, ne prospěchářství.
Pozemšťané se tedy rozhodli udržovat zatím mozek Rautavaarová při životě a nahrávat obrazový i zvukový záznam.
Já sám jsem byl pozemskou myšlenkou Spasitele fascinován. Pro nás to bylo zastaralé a kuriózní pojetí, příliš antropomorfické. Nejvíc nás udivovalo to, že člověk je v tomto pojetí odměňován či trestán na základě svých dobrých a špatných skutků. Pro nás to bylo příliš primitivní pojetí. Když jsem se díval a poslouchal - když jsme se dívali a poslouchali jako polyencefalická entita, napadlo mne, jaká by byla reakce Agnety Rautavaarové na Spasitele,

průvodce duše, podle našeho pojetí. Koneckonců, její mozek byl vybaven naším mechanismem. Teď by bylo příliš riskantní vypnout ho, protože mozek ní byl příliš poškozen.
Celý aparát, včetně jejího mozku, byl dopraven na místo soudního vyšetřování - do neutrální oblasti mezi systémem Proxima Centauri a Slunečním systémem.
Později, v diskrétním rozhovoru se svými druhy, jsem navrhl, abychom se do uměle živeného mozku Rautavaarové pokusili vnést naše vlastní pojetí Spasitele. Podle mého hlediska by mohlo být zajímavé, jak bude reagovat.
Moji druhové okamžitě poukázali na to, že si protiřečím. Při procesu jsem tvrdil, že mozek Rautavaarové je oknem do jiného světa - čímž jsem vlastně ospravedlňoval naše jednání. A nyní říkám, že neprožívá nic jiného než své vlastní mentální představy.
"Obě hlediska jsou správná," řekl jsem. "Je to skutečné okno do jiného světa a zároveň je to prezentace kulturních a rasových sklonů Rautavaarové. Máme tu model, do kterého můžeme vpravit různé, pečlivě vybrané varianty. Můžeme do mozku vpravit naše vlastní pojetí Spasitele a tak zjistit, jak se toto naše pojetí liší od dětinského pojetí pozemšťanů. Je to vynikající příležitost otestovat naši vlastní teologii. Teologie pozemšťanů je podle mého názoru nesmyslná."
Rozhodli jsme se to tedy provést, už i proto, že jsme to byli my, kdo vlastnil zařízení napojené na mozek Rautavaarové. Bylo to pro nás najednou důležitější, než výsledek celého procesu. Možná, že pozemšťanům by se naše záměry mohly zdát škodlivé. Ale já si to nemyslel, a nemyslel si to ani žádný z mých druhů. Snad bychom to mohli nazvat hrou, která nám měla poskytnout estetické potěšení stát se svědky setkání Rautavaarové ne s jejím, ale s naším Spasitelem.

Postava, zvedajíc ruce, řekla Travisovi, Elmsovi a Agnetě: "Já jsem vzkříšení. Kdokoliv ve mne věří, bude žít, přestože zemře, a kdokoliv žije a věří ve mne, nikdy nezemře. Věříte mně?"
"Já určitě ano," řekl Elms srdečně.
Travis řekl: "Jsou to jen žvásty!"
Agneta Rautavaarová si sama pro sebe pomyslela, že si není jistá, prostě neví.
"Musíme se rozhodnout, jestli s ním půjdeme," řekl Elms. "Travisi, ty už SES rozhodl, běž si, kam chceš. Seď si tady a klidně si obíhej pořád dokola." Agnetě pak řekl: "Doufám, že ty jdeš s Kristem, Agneto. Chci, abys žila posmrtným životem, tak jako budu žít já. Je to tak správné, pane?" zeptal se postavy.
Postava přikývla.
Agneta řekla: "Travisi, já si myslím - já cítím, že bys měl jít s námi." Nechtěla zdůrazňovat, že Travis je mrtvý. Ale i tak to přece musí pochopit, jinak je odsouzen. "Pojď s námi," řekla.
"Takže ty jdeš taky?" zeptal se Travis hořce.
"Ano," odpověděla.
Elms, zírající na postavu, najednou zašeptal: "Nevím, jestli se nemýlím, ale zdá se mně, že se nějak mění…" ,
Agneta se podívala, ale žádnou změnu neviděla. Elms byl hrozně vystrašený.
Postava ve své bílé říze pomalu kráčela ke křeslu s připoutaným Travisem. Zastavila se těsně vedle něj, chvíli tam stála, pak se sehnula a ukousla Travisovi kus obličeje.
Agneta vykřikla. Elms jenom vyděšeně hleděl a Travis, připoutaný do křesla, sebou zmítal. Postava ho pomalu pozřela.

"Teď to vidíte," řekl mluvčí vyšetřovací komise, "musíme mozek vypnout. Nastalo prudké zhoršení, ta zkušenost je pro ni strašná. Musíme to skončit!"
"Ne!" řekl jsem. "My ze systému Proxima shledáváme tento obrat událostí velmi zajímavým."
"Ale Kristus požírá Travise," vykřikl další pozemšťan.
"Neexistuje snad ve vašem náboženství obřad," zeptal jsem se, "při kterém jíte tělo vašeho boha a pijete jeho krev? Všechno, co se tu zatím stalo, je pouhým zrcadlovým obrazem eucharistie."
"Nařizuji její mozek okamžitě vypnout," řekl mluvčí komise. Obličej měl bledý a na čele mu vyvstal pot.
"Měli bychom se dívat dál," řekl jsem. Shledával jsem to velice vzrušujícím. Byl to ukaž naší vlastní svátosti, nejvyšší svátosti, při které nás náš Spasitel pozře.
"Agneto," zašeptal Elms, "vidělas to? Kristus snědl Travise. Zůstaly po něm jenom boty a rukavice."
Ach bože, pomyslela si Agneta Rautavaarová. Co se to děje? Nerozumím tomu. Instinktivně couvala pryč od postavy, směrem k Elmsovi.
"Je mou krví," řekla postava a olizovala si přitom rty. "Pil jsem jeho krev, krev věčného života. Vypil jsem ji a budu žít věčně. Teď on je mým tělem. Nemám své vlastní tělo, jsem pouze plazma. Ale snědl jsem jeho tělo a získal tím život věčný. Toto je nová pravda, kterou prohlašuji. Jsem věčný."
"Sní nás taky," řekl Elms.
Ano, pomyslela si Agneta, sní. Teď už viděla, že postava je Aproximace. Životní forma proximy, uvědomila si. Má pravdu, nemá své vlastní tělo. Jediný způsob, jak získat tělo je -
"Zabiju ho," řekl Elms. Vytáhl z pouzdra pohotovostní laserovou zbraň a namířil ji na postavu.
Postava řekla: "Nadešel čas."
"Nedotýkej se mne!" vykřikl Elms.
"Brzy už mne nebudete vidět," řekla postava. "Ledaže bych vypil vaši krev a snědl vaše tělo. Blahoslavte sebe za to, že mohu žít." Kráčela směrem k Elmsovi.
Elms vypálil. Postava se zapotácela a začala krvácet. Je to Travisova krev, uvědomila si Agneta. Ne jeho vlastní. To je příšerné. Hrůzou si zakryla obličej.
"Rychle," řekla Elmsovi, "opakuj po mně - jsem nevinný za krev tohoto muže. Řekni to, než bude pozdě."
"Jsem nevinný za krev tohoto muže," zachroptěl Elms.

Postava padla na zem. Krvácela, umírala. Už to nebyl vousatý muž. Bylo to něco jiného, ale Agneta Rautavaarová nedokázala určit co. Řeklo to: "Eli, Eli, lema sabachthani?"
Zatímco se na to ona a Elms dívali, zemřelo to.
"Zabil jsem to," řekl Elms, "zabil jsem Krista!" Držel laserovou pistoli namířenou na sebe, prst na spoušti.
"To nebyl Kristus," řekla Agneta. "Bylo to něco jiného. Byl to opak Krista." Vzala Elmsovi zbraň.
Elms plakal.

Pozemšťané ve vyšetřovací komisi měli většinu hlasů a všichni hlasovali za zrušení veškeré aktivity v uměle udržovaném mozku Rautavaarové. Zklamalo nás to. Viděli jsme v tom začátek absolutně ohromujícího vědeckého pokusu: naočkování teologie jedné rasy na teologii odlišného druhu. Odpojení mozku Rautavaarové pro nás bylo vědeckou tragédií. Co se týče základního vztahu k bohu, měli pozemšťané diametrálně odlišné pojetí. To ovšem připisujeme faktu, že oni jsou somatická forma, zatímco my jsme plazma. Pijí krev svého boha, jedí jeho maso a tím se prý stávají nesmrtelnými. Pro ně to není otřesné. Že by boží služebník měl jíst a pít svého boha? Je to příšerné, vskutku příšerné. Hanba, ostuda, ohavnost. Ten, kdo je výš, přece vždy využívá nižšího. Bůh musí pozřít věřícího.
Byli jsme svědky uzavření případu, vypnutí mozku Rautavaarové. Veškerá mozková činnost ustala. Monitory už neukazovaly vůbec nic. Cítili jsme hrozné zklamání. Navíc, pozemšťané na nás uvalili zákaz poskytovat jako první záchrannou pomoc.
Je zarážející, jak odlišné jsou rasy vyvíjející se v různých hvězdných systémech. Pokoušeli jsme se pozemšťany pochopit, ale nešlo to. Uvědomujeme si, že ani oni nerozumějí nám a naopak jsou odpuzováni některými našimi zvyklostmi. Bylo to demonstrováno i na tomto případu. Já sám jsem byl ohromen reakcí Rautavaarové, když Spasitel snědl Travise. Chtěl jsem vidět, jak se tato nejsvětější svátost naplní i u těch ostatních, Rautavaarové a Elmse.
Ale nedovolili nám to. Experiment z našeho hlediska selhal.
A navíc teď žijeme v morální hanbě, kterou na nás uvalili.

LARRY NIVEN
HLEDAČ TEMNÝCH HVĚZD
Jednoho dne Mars zmizí.
Andrew Lear říká, že to všechno začne prudkými otřesy a skončí náhle po několika hodinách nebo dnech. On by to měl vědět. Je to totiž všechno jeho chyba.
Lear také říká, že se to nestane hned, ale až za pár let nebo století. A proto jsme tu zatím zůstali, Lear i my všichni ostatní. Zkoumáme cizí základnu, zatímco střed světa, kde se nyní nacházíme, je pomalu požírán. A to je dost, aby z toho člověk měl noční můry.

Byl to Lear, kdo objevil tu cizí základnu.
Přiletěli jsme na Mars; v těsném výsadkovém modulu mateřské lodi Percival Lowell nás bylo čtrnáct. Oblétávali jsme kolem planety, snažili se všemožně ukrátit dlouhou chvíli, opravovali jsme mapy a pátrali po čemkoliv, co sondy Mariner za třicet let výzkumů mohly zanedbat.
Mimo jiné jsme mapovali maskony. Tyto obrovské koncentrace hmoty pod martskými moři vznikly následkem srážek s obřími asteroidy, horami kamení tiše padajícími z oblohy, aby pak udeřily s energií tisíce zápalných bomb. Mars procházel pásem asteroidů po čtyři miliardy let. Měly by tu být lepší maskony než ty, které jsme zatím objevili.
Andrew Lear tvrdě pracoval. Během jednotlivých obletů kolem Marsu pečlivě pozoroval pera míhající se po papíru grafu. Většinu potřebných přístrojů jsme měli s sebou, mezi nimi i těžký hmotnostní detektor.
Nad oblastí Sirbonis Palus začal čmárat podivné křivky.
Jiný člověk by zaklel a zahájil nové měření.
Andrew Lear se na chvíli zamyslel, pak přístroj vypnul. Měl přece mapovat pevnou hmotu. A teď čmáral jednoduché sinusoidní křivky. Lear utíkal za kapitánem Childreym.
Utíkal? Bylo to víc než výkon artisty. Řítil se kupředu na rukou, nohama se odkopával od zdí, brzdil prudkými nárazy dlaní a chodidel. Pohybovat se ve stavu beztíže, když pospícháte, je dřina a Lear byl čtyřicetiletý astrofyzik, ne atlet. Když dosáhl kontrolní kabiny, těžce oddychoval.
Childrey, který atletem byl, čekal s trpělivým, pohrdavým úsměvem, než Lear popadl dech. Vždycky si myslel, že Lear je cvok. Astrofyzikova slova to jen potvrzovala. "Gravitace k odesílání signálů? Doktore Leare, mohl byste mne laskavě přestat obtěžovat s těmi vašimi fantastickými nápady? Mám moc práce. Všichni máme moc práce."
Nebylo to zase až tak nespravedlivé, jak Leara odbyl. Některé z jeho nápadů byli opravdu bláznivé. Gravitační generátory, černé díry. Domníval se, že bychom měli pátrat po Dysonových sférách: hvězdách, zcela obklopených umělými skořápkami. Věřil, že hmota a setrvačnost jsou dvě různé veličiny; že by bylo možné vysát setrvačnost z vesmírného člunu a tím během pár minut získat zrychlení na téměř rychlost světla. Byl to snílek s otevřenýma očima, a když ho NĚCO zaujalo, šel za tím jako beran.
"Nechápete to," řekl Childreymu. "Gravitační záření se dá zablokovat hůř než elektromagnetické vlny a přitom pravidelně uspořádané gravitační vlny by se daly snadno zjistit. Vyspělé civilizace galaxie by mohly komunikovat prostřednictvím gravitace. Snad by k tomu mohly přizpůsobit i pulsary - rotující neutronové hvězdy. Proto ztroskotal projekt Ozma. Pátrali pouze po signálech v elektromagnetickém spektru."
Childrey se usmál. "Jistě, jistě. Tak vaši malí přátelé vám posílají zprávy pomoci neutronových hvězd. Ale co to má společného s námi?"

"Tady, podívejte se!" Lear zamával cárem tenkého, téměř nehmotného papíru. "Tenhle je z přeletu nad Sirbonis Palus. Myslím, že bychom tam měli přistát."
"Přistaneme v Mare Cimmerium, jak zajisté víte. Všechno je připraveno, doktore Leare. Už čtyři dny tu oblast mapujeme. Je to rovná, hnědozelená plocha. Příští týden přijde jaro a my zjistíme, jestli je tam život nebo ne. Všichni to chceme vědět. Snad s výjimkou vás."
Lear před sebou stále držel jako štít ten svůj cár papíru. "Prosím ještě o jeden oblet nad Sirbonis Palus…"
Childrey vyměřil dráhu pro jeden oblet navíc. Možná ho přesvědčily ty sinusoidní křivky. Možná ne.
Ale během dalšího přeletu jsme v Sirbonis Palus zpozorovali nepatrný kruhový obrys. A Learův hmotnostní indikátor opět vykresloval sinusoidy.

Cizí bytosti byly pryč. Během těch prvních měsíců jsme stále čekali, že se každou chvilku vrátí. Přístroje na základně pracovaly tiše a precizně, jako by si jejich majitelé jenom vyšli na procházku.
Základna vypadala jako placatý koláč, dvě poschodí vysoký, bez oken. Vzduch uvnitř se dal dýchat. Připomínal pozemský vzduch ve výšce tří mil, ale bylo v něm víc kyslíku. Vzduch na Marsu je mnohem řidší a jedovatý. Takže z Marsu určitě nepocházeli.
Zdi byly silné a hluboce zkorodované. Prolamovaly se dovnitř proti vnitřnímu tlaku. Střecha byla o něco slabší a jak zdi, tak střecha byly z přetaveného marťanského prachu.
Topení stále fungovalo. A také osvětlení - mřížky na stropě vrhaly jasně červené světlo. Bylo tam hrozné vedro, nejméně o deset stupňů víc, než nám vyhovovalo. Teprve po týdnu jsme objevili vypínače, umístěné za skrytými panely. Klimatizačním systémem profukovaly dovnitř nárazy větru, takže jsme si s ním museli trochu pohrát.
Z toho, co po sobě zanechali, jsme se o nich mohli mnohé dohadovat. Museli přijít ze světa menšího než Země, z planety obíhající v těsné blízkosti kolem své hvězdy - rudého trpaslíka. Aby byli dost blízko a aby jim bylo dost teplo, musela být jejich planeta držena v blízkosti hvězdy slapovými silami, s jednou stranou stále přivrácenou ke hvězdě. Život tam vznikl na osvětlené straně, v nekonečném rudém dni, s větry bez ustání vanoucími z noční strany planety.
A neměli žádný smysl pro soukromí. Jediné dveřní rámy, které v sobě měly dveře, byly ty od přechodové komory. Podlahu patra tvořila šestiúhelníková kovová mříž, která vás neoddělovala od druhů dole. Ložnice byla místnost, jejíž podlaha byla od zdi ke zdi pokryta rtutí plněnou matrací ohromných rozměrů. Ostatní místnosti byly příliš malé a těsné, nábytek a přístroje byly příliš blízko dveří, a my si zpočátku neustále otloukali kolena a lokty. Stropy byly ve výšce slabých šesti stop, takže jsme stále chodili se skloněnými hlavami, přestože jsme nebyli zas tak vysocí, abychom nemohli stát vzpřímeně. Je to prostě zvyk. Jenom Lear byl příliš vysoký a když kdekoliv na základně prudce vstal, vždy se uhodil do hlavy.
Nejdříve jsme se domnívali, že museli být menší než lidé. Ale jejich sedačky odpovídaly velikostí i tvarem lidským rozměrům. Možná měli jenom jinou psychiku: nepotřebovali volný prostor nad hlavou.
Už na lodi to bylo bídné. Teď tohle. Na základně jsme začali trpět konstantní klaustrofobií. Vyhrotilo to všechny naše špatné nálady.
Dva z nás to nemohli vydržet.

Lear a Childrey nepatřili na stejnou planetu. Jednou z Childreyho vlastností bylo vrozené pedantství. Měl ho dost pro nás pro všechny. Během těch dlouhých měsíců na palubě Percivala Lowella to byl on, kdo nás vedl ke kalistenice. Nedovolil, aby někdo zmeškal pravidelná každodenní cvičení. Všichni jsme ho poslouchali. Koneckonců, ta cvičení nás udržovala v kondici, přestože to bylo něco docela jiného, než když cvičíte doma v obýváku v normální přitažlivosti jednoho g.
Ovšem po měsíci na Marsu byl Childrey jediným člověkem, který do vedra cizí základny vždy přišel dokonale oblečen. Někteří z nás to brali jako výtku a možná to i byla, protože Lear byl první, kdo si sundal i košili.
Na Zemi byly způsoby Andrew Leara pouhým charakterovým návykem. Ve spěchu si klidně natáhl děravé ponožky. Když se zabral do něčeho důležitého, klidně den či dva nepoužíval myčku na nádobí. Vždycky by dal přednost domu, který vypadal, "jako když se v něm bydlí". Bůh pomáhej uklízečce, která by se snažila dát do pořádku jeho pracovnu. Už nikdy by po ní nic nenašel.
Byl to skvělý, i když jednostranný člověk. Jeho zvyky by snad mohlo změnit horolezectví nebo potápění, kde potřebujete spoustu opatrnosti, ale to ho nikdy nelákalo. Expedici na Mars však nemohl odolat. Škoda, protože existence ve vesmíru stojí za tu trochu opatrnosti.
Určitě se nebudete procházet venku s otvorem ve skafandru.
Měsíc po přistání Childrey přistihl Leara právě takto.
"Otvor" ve skafandru je měkká gumová trubice přes přirození. Vede do měchýře a mezi ní a měchýřem je jistící uzávěr. Když potřebujete, otevřete uzávěr, vykonáte potřebu, pak zavřete uzávěr a otevřete vnější záklopku a tím měchýř vyprázdníte do prostoru.
Podobný vynález pro ženy obsahuje katetrizační hadičku, která je příšerně nepohodlná. Předpokládám, že návrháři s tím něco udělají. Přece něčím takovým nebudou ženy odrazovat od vesmírných výzkumů.
Lear měl rád dlouhé procházky. Miloval pustou marťanskou scenérii, ostře fialovou oblohu a měkké skvrny tančícího oranžového prachu, blízký horizont i nekonečnou prázdnotu. Potřeboval zkrátka prostor. Celou svou pracovní dobu trávil nad cizím komunikátorem, se stropem příliš nízko nad hlavou a vším příliš těsným pro jeho vysokou kostnatou postavu.
Vracel se zpět z jedné takové procházky, když se srazil s Childreym, který šel ven. Kapitán si všiml, že vnější uzávěr na Learově skafandru je otevřený a záklopka ulomená. Lear byl venku čtyři hodiny. Kdyby to na něj přišlo, mohl

vykrvácet, protože vakuum by ho prostě roztrhlo.
Nikdy jsme se nedozvěděli, co mu tenkrát tam venku Childrey řekl. Ale Lear přišel s hrozně rudýma očima, mumlaje si něco pod fousy. S nikým nepromluvil.
Psychologové z NASA neměli ty dva posílat spolu na jednu planetu. Ale Lear a Childrey byli každý tím nejlepším ve svém oboru a navíc byli ve výborném zdravotním stavu, aby vydrželi tak dlouhou cestu. Jistě, byli astrofyzikové stejně schopní a slavní jako Lear, jenomže všem bylo o pár desítek let víc.
A Childrey absolvoval tisíce hodin vesmírných letů. Byl jedním posledních mužů na Měsíci.
Opravdu, každý z nich byl tím nejlepším. Prostě smůla.

Cizinci nechali komunikátor pracovat, stejně jako všechno ostatní na základně. Byl strašně těžký, soudě podle silných podpůrných pilířů, vybíhajících zpod něj. Byl tak rozměrný, že dokonce i střecha musela být vyboulená, aby se tam vešel. Bylo to jediné místo na základně, které Learovi poskytovalo metr volného prostoru nad hlavou.
Ani Lear netušil, proč jej umístili v patře. Stejně dobře by vysílal přízemí, jakož i z jádra planety. Lear si to samozřejmě vyzkoušel. Vyťukal zprávu a přes celou planetu ji poslal na palubu Lowella.
Vedle komunikátoru na velice složitou desku, navrženou tak, aby přístroj chránila před sebemenšími otřesy, umístil hmotnostní detektor. Přístroj čmáral tak ostré křivky, že se nám zdálo, že přímo cítíme gravitační záření, vycházející z komunikátoru.
Lear se do té věcičky zamiloval.
Pomalu nejedl. A když už přišel k jídlu, cpal se jako hladový vlk. "Je v tom nějaká zatraceně těžká hmota," povídal nám s plnými ústy dva měsíce po přistání. "A ta mašina s ní pomocí elektromagnetického pole vibruje velkou rychlostí. Podívejte, takhle…!" Vzal otevřenou tubu plnou pasty z tuňáka a držel ji před sebou. Pak s ní začal rychle vibrovat. Všichni na něj zírali, když pastou cákal po celém stole. "Dělám gravitační vlny. Jsou ale rozmazané, protože tuba je moc velká a jejich amplituda je v podstatě nulová. V té mašině je něco moc hustého a masivního a potřebuje to hrozně silné pole, aby se to tam udrželo."
"Co je to?" zeptal se někdo. "Neutronium? Něco jako srdce neutronové hvězdy?"
Lear zavrtěl hlavou a nabral si další sousto. "Ne, neutronium takové velikosti by nebylo stabilní. Myslím si, že to je kvantová černá díra. Ještě nevím, jak změřit její hmotnost."
"Kvantová černá díra?" zeptal jsem se.
Lear potěšené přikývl. "Naštěstí pro mne. Víte, já byl proti této expedici na Mars. Mnohem víc bychom si vydělali, kdybychom studovali asteroidy. Mimo jiné jsme mohli zjistit, jestli jsou tam kvantové černé díry." Vstal, dávaje si přitom pozor na hlavu. Šel zase pracovat.
Pamatuji si, že jsme přes pocákaný stůl zírali jeden na druhého. Pak jsme losovali… a padlo to na mě.

Toho dne, kdy Lear byl venku s otevřenou vyprázdňovací záklopkou, mu Childrey udělil zákaz vzdalovat se od základny bez doprovodu. Lear si vždycky střežil samotu svých procházek. Teď mu Childrey dal seznam těch, z kterých si mohl vybrat svůj doprovod - půl tuctu mužů, kterým Childrey důvěřoval a kteří měli dávat pozor, zda Lear nedělá něco, co by mohlo být nebezpečné pro něj nebo pro ostatní. Samozřejmě to byli muži perfektně vycvičení v běžném vesmírném výzkumu, oddaní Childreymu a vůbec nesympatizující s Learovými návyky. Bylo to, jako by Lear požádal o doprovod Childreyho samotného.
Od té doby už skoro vůbec nechodil ven. Věděl jsem přesně, kde ho najdu.
Stál jsem pod ním a díval se nahoru skrze mřížovaný strop. Lear byl téměř hotov s demontáží ochranného panelu kolem gravitačního vlnového komunikátoru. Uvnitř to místy vypadalo jako počítač, jinde jako hromady elektromagnetických cívek a čtvercovitě seřazené knoflíky připomínaly psací stroj.
Lear pracoval se senzorem magnetické indukce. Chtěl vyzkoušet cívky, aniž by narušil izolaci.
Zavolal jsem na něj: "Jak to jde?"
"Špatně," řekl. "Izolace je stoprocentně perfektní. Bojím se to otevřít. Nevím, jakou to tam uvnitř má sílu, když to potřebuje takový kryt." Usmál se na mě. "Mohu ti něco ukázat?"
Poklepal na věcičku nad tmavě šedým kruhovým plátem. "Tohle je mikrofon. Chvilku mi trvalo, než jsem ho objevil. Já jsem Andrew Lear a mluvím ke komukoliv, kdo mě slyší." Vypnu! to, pak utrhl papír z hmotnostního detektoru a ukázal mi ostré hroty křivky, přerušující hladké sinusoidní vlny. "Tady. Zvuk mého hlasu v gravitačním záření. Nezmizí, dokud nedosáhne okrajů vesmíru."
"Leare, ty ses zmínil o kvantové černé díře. Co je to?"
"Hm, víš přece, co je to černá díra, ne?"
"Měl bych." Lear nám na tohle téma dával přednášky ve chvílích volna během dlouhých měsíců na palubě Lowella. Když nějaká ne příliš masivní hvězda spotřebuje svou nukleární energii, zhroutí se do bílého trpaslíka. Těžší hvězda, řekněme stočtyřicetkrát hmotnosti Slunce nebo i větší, může spotřebovat všechnu svou zářivou energii, pak se zhroutí do sebe, až má v průměru deset nebo několik desítek kilometrů a je složena výhradně z neutronů stěsnaných jeden na druhém od začátku až do konce: nejhustší hmota ve vesmíru.
"Ale taková hvězda může jít ještě dál, je-li opravdu velká," vysvětloval Lear. "Když plynové a radiační tlaky uvnitř hvězdy už nejsou tak silné, aby vnější vrstvy udržely před její vlastní zuřivou gravitací, pak se hvězda může zhroutit do sebe tak, že její gravitace je silnější než jakákoliv jiná síla. Je stlačena až na Swarzschildův poloměr a vlastně opouští vesmír. Co se stane pak, to je problematické. Swarzschildův poloměr je hranice, za kterou se už nic nedostane, ani světlo. Hvězda zaniká, ale hmota zůstává: stává se nesvítící dírou v prostoru, možná dírou do jiného vesmíru. Možná existují i černé díry vzniklé zhroucením celých galaxií. Dál se černá díra formovat nemůže. Teď už ne…"

"A?"
"Byla doba, kdy se černé díry všech velikostí mohly dál přetvářet. Bylo to během Velkého třesku, exploze, kterou začalo rozpínání vesmíru. Síla výbuchu mohla stlačit kusy hmoty až za Swarzschildův poloměr. Těm, které zůstali, těm nejmenším z nich, říkáme kvantové černé díry."
Za sebou jsem uslyšel charakteristický smích kapitána Childreyho, který se najednou objevil jakoby z ničeho nic. Byl schovaný za komunikátorem, takže Lear ho neviděl a ani já jsem ho neslyšel přijít. Zvolal: "Jak velké jsou ty věcičky, o kterých tu mluvíte? Mohl bych jednu sebrat a hodit ji po vás?"
"V tak velké byste celý zmizel," řekl Lear vážně. "Černá díra hmotnosti Země by měla v průměru pouze jeden centimetr. Ne, já mluvím o věcech o váze 10-5 gramu. Jedna taková by mohla být ve středu Slunce."
"Ha, ha, ha…"
Lear neměl rád, když si z něj někdo dělal legraci, ale nevěděl, jak tomu zabránit. "Řekněme, 1017 gramu hmotnosti a 10-11 centimetrů v průměru. Za den by pohltila pár atomů."
"Nu, aspoň víte, jak vypadá. Teď ji hlavně najít," smál se Childrey. Lear přikývl, stále vážný. "Kvantové černé díry by mohly být v asteroidech, "řekl.
"Dobrááá…"
"Měli bychom nějaký malý asteroid změřit hmotnostním detektorem. Jestliže bude těžší, než by měl být, odstrčíme ho a uvidíme, jestli za sebou nechá černou díru."
"Potřeboval byste malilinkatá očička, abyste něco takového viděl. Ale i tak, k čemu by vám to bylo?"
"Mohl bych ji nabít elektrickým nábojem, pokud by ho už neměla. Pak bych s ní mohl manipulovat pomocí elektromagnetických polí. Mohl bych s ní vibrovat, aby vzniklo gravitační záření. Myslím, že jednu takovou potvůrku máme tady uvnitř," řekl a poklepal na cizí komunikátor.
"Dobrá, dobrá," řekl Childrey a se smíchem odešel.

Za týden už všichni Learovi říkali "díromuž", muž s černou dírou mezi ušima.
A přitom to vůbec neznělo legračně, když mi o tom Lear tenkrát povídal.
Rovněž tak Childrey velmi dobře pochopil, co mu Lear řekl. Nebyl hloupý. Pouze si myslel, že Lear je blázen.
Mezitím jsme dál tvrdě pracovali.
Na Marsu byly přírodní nádrže plné prachu, fascinující látky tak jemné, že se chovala jako mazlavý olej. Byly po kolena hluboké. Procházet se jimi nebylo nebezpečné, ale byla to dřina, a proto jsme se tomu raději vyhýbali.
Jednoho dne Brace vešel do jedné takové nádrže a začal sondovat prach. Vrátil se s něčím, co vypadalo jako plastické kontejnery. Cizí bytosti zřejmě prachové nádrže používaly jako skládku smetí.
Podařilo se nám chemicky analyzovat materiály na základně. Byly skutečně nezničitelné. Zjistili jsme také něco o bytostech samotných po chemické stránce. Zanechaly po sobě stopy na sedačkách a na společném lůžku. Byly to většinou stopy chemických sloučenin protoplazmy, ale Arsvey nenašel žádné znaky DNA. Tvrdil, že to není překvapující. Určitě existují jiné obří molekuly, vhodné ke genetickému kódování.
Cizinci po sobě zanechali svazky poznámek. Písmo pro nás samozřejmě bylo záhadou, ale studovali jsme fotografie a diagramy. Většina z nich se týkala antropologie!
Studovali Zemi během doby ledové. Nikdo z nás nebyl antropolog a to byla zatracená škoda. Jediné, co jsme mohli udělat, bylo vyfotografovat všechny materiály a odeslat to nahoru na Lowell.
Jedna věc byla jasná. Cizinci odešli již velmi dávno a přitom nechali běžet světelný a klimatizační systém a vysílat svůj komunikátor.
Pro nás? Pro koho jiného?
Další možností bylo to, že základna byla po dobu šesti set tisíc let vypnuta a pak byla znovu uvedena do chodu, když čidla zaregistrovala Lowell blížící se k Marsu. Lear si to ale nemyslel. "Kdyby proud v komunikátoru byl vypnutý," řekl, "ta hmota už by v něm dávno nebyla. Musí tam být neustálé pole, aby ji udrželo na místě. Je to menší než atom a při vypnutí proudu by to okamžitě propadlo ven."
Takže systémy na základně běžely po celou tu dobu. Co je ksakru mohlo udržovat? A kde to je? Našli jsme nějaké kabely a zjistili jsme, že vedou pod základnu a ztrácejí se v marťanském prachu, přetaveném na lávu. Nepokoušeli jsme se je vykopat.
Zdroj byl pravděpodobné geofyzikální: díra hluboko do nitra planety. Cizinci ji možná chtěli vykopat proto, aby odebrali vzorky z jádra. Pak tam umístili generátor, využívající teplotní rozdíl mezi jádrem a povrchem.
Lear mezitím trávil čas tím, že pátral po energetických zdrojích v komunikátoru. Našel způsob, jak vypnout nosnou vlnu. Takže ta hmota, jestli to byla hmota, teď byla beze zbytku uvnitř. Bylo to divné, když hmotnostní detektor nyní dělal rovnou čáru namísto drasticky zakřivených sinusoid. Byli jsme špatně vybaveni, než abychom toho mohli náležitě využít; poslali nás sem zkoumat Mars a ne pozůstatky civilizace z jiné planety. Lear byl ovšem výjimkou. Byl ve svém živlu. A pouze jedna věc překážela jeho štěstí.

Měli jsme stále ještě dostatek paliva. A tak jsme se po zuřivé diskusi rozhodli pomalu vznést a přistát o kus dál, vedle další nádrže s prachem.
Šlo to dobře. Rozvířený prach pod námi vytvořil mělký oblak, který pomalu plul směrem k horizontu, odkrývaje dno nádrže pokryté mimozemskými odpadky. Jenže tam bylo ještě něco! Arsvey začal křičet na Braceho, aby to otočil.
Brace stroj naklonil na stranu a v jemné křivce se vrátil zpět.
Náš zpětný manévr kostrám neublížil.
Pracovali jsme tam celé hodiny. Byla to zručnost, kterou nikdo z nás neovládal, ale četli jsme o tom, jak opatrný musí

být archeolog, a proto jsme se snažili ze všech sil. Část prachu se během času působením nepatrných cestiček vody přeměnila v tvrdý cement a některé kostry v něm byly pevně přichyceny. Ale pár se nám jich podařilo uvolnit. Dali jsme je na nosítka a nesli ke člunu. První z nich se rozpadla okamžitě, jakmile jsme začali napouštět vzduch do přechodové komory. Ostatní jsme tedy nechali venku.

Cizí bytosti zřejmě nebyly zvyklé se koupat. Proto jsme na základnu, do místnosti, kterou snad měly vyhrazenou pro nějaký nepochopitelný rituál, přinesli rozměrnou vanu. Sundal jsem si skafandr a vešel s nadějí, že tam zrovna nikdo nebude.
Nejdřív jsem uslyšel hlasy, teprve pak jsem je uviděl.
Lear křičel.
Childrey ne, ale jeho hlas byl rozčilený. A byl v něm slyšet výsměch. Kapitán stál dole mezi podpůrnými pilíři s rukama vbok a hlavou zvrácenou dozadu, aby viděl nahoru na Leara.
Přestal mluvit. Chvilku se žádný z nich nehýbal. Pak Lear něco zamumlal. Otočil se ke komunikátoru a stiskl jeden z knoflíků.
Childrey sebou najednou hrozně trhl. Rukou se plácl po pravém stehně a když ji zvedl, byla celá od krve. Zíral na ni, pak nahoru na Leara. Chtěl se něco zeptal, ale než to stihl, klesl k zemi. Rychle jsem mu uvolnil šaty a přes krvavou skvrnu uvázal kapesník. Byla to malá dírka, ale maso nad ní bylo rozcupováno v úzké čáře táhnoucí se nahoru přes slabiny.
Childrey chtěl něco říct. Oči měl vytřeštěné. Pak začal kašlat a z úst se mu vyhrnula krev.
Ztuhl jsem. Jak mu mohu pomoci, když nevím, co se vlastně stalo? Uviděl jsem krvavou skvrnu na jeho pravém rameni, a když jsem mu roztrhl košili, uviděl jsem další malou dírku.
Přijel doktor.
Childreymu trvalo celou hodinu, než zemřel, ačkoliv doktor to vzdal mnohem dřív. Mezi ranou na rameni a ranou na stehně bylo maso rozcupováno v úzké čáře běžící přes žaludek a část střevního traktu. Ohledání ukázalo malou, velmi čistou dírku skrze kyčelní kost.
Po usilovném hledání jsme našli dírku v podlaze pod komunikátorem. Měla velikost hrotu tužky a byla vyplněná prachem.
"Udělal jsem chybu," řekl Lear, když jsme se snažili přijít na to, co se vlastně stalo. "Neměl jsem se toho podivného tlačítka nikdy dotknout. Zřejmě jsem vypnul ochranné pole, které tu hmotu drželo uvnitř. Prostě propadla. Kapitán Childrey byl zrovna pod tím."
"A ono to šlo přímo skrze něho?"
"Odhaduji, že to vážilo 1014 gramu," řekl Lear. To znamená pouze 10-6 Angstromu v průměru. Kapitán Childrey zemřel ne prhto, že by to pohltilo jeho hmotu, ale proto, že to šlo přes důležité orgány. Vidíte, jak to rozcupovalo na prášek materiál na podlaze."
S tím se samozřejmě vynořil i problém, zda to byla vražda nebo ne.
Lear to odmítl. "Vražda? Čím? Childrey přece nevěřil, že v tom nějaká černá díra je. A stejně tak většina z vás."
Najednou se zasmál. "Dovedete si představit, jak by vypadal proces? Představte si žalobce, jak vykládá soudu, co se asi stalo. Nejdřív by jim musel vysvětlit, co je to černá díra. Pak co je to kvantová černá díra. Pak by musel vysvětlit, jak to, že nemá vražednou zbraň a kde ji nechal, když volně projela Marsem. A kdyby to šlo bez výsměchu soudu dál, stále ještě by jim musel vysvětlit, jak věc menší než atom mohla někomu smrtelně ublížit."
"Ale nevěděl jste snad, doktore Leare, že ta věc je nebezpečná?"
Lear roztáhl ruce: "Pánové, tady nejde jenom o hmotu. Jde například i o silová pole. Je pravda, že jsem mohl odhadnout hmotnost té věcičky z velikosti síly, která byla potřebná na to, aby ji udržela uvnitř, ale mohl jsem vědět, že cizinci počítali své údaje v našem metrickém systému?"
"Určitě tam ale byly nějaké pojistky zabraňující tomu, aby silová pole šla vypnout. Musel jste je vyřadit."
"Ano, pravděpodobně ano, ale pouhou náhodou. Víte přece, že jsem dělal různé pokusy, abych tomu všemu přišel na kloub."
Zůstalo to na mrtvém bodě. Nijaký proces nebude. Od žádného obyčejného soudce jsme nemohli očekávat, aby pochopil, o čem strany mluví. Pár věcí zůstalo neobjasněno. Například Childreyho poslední slova. Mohl a nemusel bych je zopakovat, kdyby mě o to požádali. Řekl tehdy: "Dobrá, tak mně to ukažte. Ukažte mně to, nebo uznejte, že v tom nic takového není."
Když se všichni rozešli, pošeptal jsem Learovi: "To byla pravděpodobně ta nejunikátnější vražedná zbraň v historii. Ale co budeš dělat teď? Jediná známá černá díra ve vesmíru a ty si ji necháš proklouznout mezi prsty."
Lear se usmál: "Máš pravdu. Částečné ovšem. Věděl jsem, s čím mám co do činění. Když jsem zastavil vibrace, zjistil jsem hmotnost celého komunikátoru hmotnostním detektorem. Teď už v něm černá díra není. Ale já mohu její hmotnost zjistit tím, že určím hmotnost komunikátoru samotného a pak to odečtu."
"Aha."
"A taky teď mohu celou tu mašinu otevřít a podívat se, co je uvnitř. Jak to ovládali. Proklatě, kdyby mně teď bylo takových šest let."
"Proč?"
"Nu,… život není natahovací. Tak rád bych to všechno vypočítal… Za pár let nebo století ode dneška bude černá díra mezi Zemí a Jupiterem. Už bude dostatečně velká na to, aby se dala studovat. Myslím, že by to mohlo být už za takových čtyřicet let."
Když jsem si uvědomil, o čem mluví, nevěděl jsem, jestli se mám smát nebo plakat. "Leare, přece nechceš říct, že něco

tak mrňavého by mohlo pozřít Mars."
"Ano, přesně tak. Pohltí všechno, co se nachází v její blízkosti. Tu jádro, tu elektron… a nečeká jenom na atomy. Její gravitace je přímo zuřivá. Lítá si sem a tam středem planety a požírá její hmotu. Čím víc jí pohltí, tím je větší a její hmotnost stále roste. Dřív nebo později pohltí Mars. Do té doby bude mít v průměru slabý milimetr. A to stačí na to, aby ji bylo vidět."
"A nemůže se to stát do třinácti měsíců?"
"Než odletíme? Hmmm." Lear se nepřítomně zahleděl do dálky. "Nemyslím. Budu to muset vypočítat."
DAVE KNIGHT
BABYLÓN II
Zepředu vypadal jako Šťastný Chuligán, pokud se na tu pohádkovou postavičku pamatujete. Ze strany, odkud byl lepší pohled na jeho stříbřitě bílý hřeben, vypadal spíš jako kříženec mezi George Arlissem a papouškem kakadu.
Byl vysoký něco pod čtyři stopy a jeho hlava, hrudník a vůbec všechno bylo nepohodlně velké. Měl zvrásněnou fialově-šedou kůži, podivné esovitě utvářené uši a vypouklé břicho; na sobě měl světélkující modré sako a jakési miniaturní hadříčky ze skládaného materiálu, který se třpytil, když se tvor pohyboval; na vratkých nohou měl něco jako jezdecké boty a na jednom uzoučkém rameni měl pověšen bílý kovový kotouč, jež byl ze čtvrtiny tak velký jako tvor sám.
Loyd Cavanaugh si toho strašidla poprvé všiml v jedenáct hodin jednoho středečního dopoledne v květnu, v obývacím pokoji svého ateliéru na Východní padesáté ulici v Manhattanu. Zjevilo se před ním zničeho nic, jakoby vystoupilo zpoza kresličského stolu na opačném konci místnosti.
Což byl nesmysl. Deska stolu byla sklopená vodorovně a stále ještě na ní bylo nádobí od snídaně. Stůl samotný byl přisunut k zataženým okenním závěsům. Napravo, mezi stolem a skříňkou na gramodesky, byl asi šestipalcový prostor, nalevo, mezi stolem a policí, kde Cavanaugh měl své inkousty a štětce, bylo ještě méně místa.
Cavanaugh, špatně naložený mladík s hubeným zamračeným obličejem, ležérně napojeným na sukovité tělo s dlouhýma rukama a nohama, odtrhl oči od reflektorem osvícených věciček na modelovacím stole a zabručel: "Co se to k čertu děje?" Vypnul reflektor a rozsvítil normální světlo.
Náhle osvíceno, se to podivné chuligánské zjevení z ničeho nic rozzářilo jako vánoční stromeček. Jeho oči rychle zamrkaly; pak se jeho horní ret zkroutil do obdivuhodného půlměsícově tvarovaného zubatého úsměvu. Řeklo to něco jako: "Khak-ptui!" a několikrát to pokývlo hlavou.
Cavanaugh ze všeho nejdřív myslel na fotoaparát. Popadl jej i s celou třínožkou a vším ostatním a jako krab s tím kráčel dozadu do bezpečí za skříň. Pak přešel místností ke krbu, odkud vzal pohrabáč. Svíraje v ruce svou zbraň, blížil se k Chuligánovi.
Ta věc mu šla naproti, šklebila se a kývala hlavou. Když je od sebe dělily jen dva delší kroky, stvoření se zastavilo, neustále kývaje hlavou, uchopilo disk visící na jeho rameni a obrátilo jej plochou stranou ke Cavanaughovi.
Na disku se zjevil obraz.
V plných barvách ukazoval desetipalcového Cavanaugha, sklánějícího se nad předmětem na třínožce. Jeho ruce se rychle pohybovaly a dávaly něco dohromady; pak postava ustoupila o krok dozadu a spokojeně si prohlížela podlouhlý krabicovitý tvar spočívající na vrcholu třínožky. Na jedné straně z něj trčel chromovaný válec. Fotoaparát.
Cavanaugh sklonil ruku s pohrabáčem. S otevřenými ústy vzhlédl od disku, nyní prázdného, na Chuligánův fialový obličej, nad nímž se tetelil stříbrný porost, který nebyl ani vlasy, ani peřím, ale něčím mezi…"Jak jsi to udělal?" zeptal se.
"Tho udhelal," řekl Chuligán pohotově. Namířil disk ke Cavanaughovi, ukázal na svou hlavu, pak na disk, pak na Cavanaughovu hlavu a opět na disk. Poté natáhl ruce a držel disk před sebou, nakláněje hlavu na stranu jako kohout.
Cavanaugh disk odvážně uchopil. Cítil, jak mu po zádech běhá mráz. "Ty chceš vědět, jestli jsem vyrobil fotoaparát? " zkusil se jej zeptat. "Je to tak?"
"Tho thak," řekl Chuligán. Opět se uklonil, dvakrát kývl hlavou a vyvalil oči.
Cavanaugh se soustředil. Hledíc na disk, představoval si obrovský stroj s množstvím hnacích řemenů a pohyblivých částí, všech se zuřivě otáčejících. Jeho představa se zobrazila na disku, mírně rozmazaná, ale ne tak špatná. Přidělal stroji násypku, ke které přišel člověk a vsypal do ní koš plný kovového odpadu. Palic se objevila dlouhá řada fotoaparátů, vycházejících ze stroje z opačné strany.
Chuligán, který pozorně hleděl na druhou stranu disku, se napřímil a s další poklonou si disk vzal zpět. Pak se třikrát zatočil dokola, držíc si přitom nos rukou a druhou rukou dělajíc divoká gesta.
Cavanaugh ustoupil o krok vzad a pevněji sevřel pohrabáč.
Chuligán kolem něj proletěl a jeho končetiny při onom rychlém pohybu zazářily. Přistál bradou na okraji modelovacího stolu, zíraje na aranžmá uspořádané uprostřed.
"Hej ty!" řekl Cavanaugh rozčileně a šel za ním. Chuligán se otočil a znovu k němu namířil disk. Objevil se na něm další obraz: Cavanaugh, tentokrát se naklánějící nad stolem, skládající dohromady droboučké postavičky a aranžující je před namalovaným pozadím.
Což se skutečně stalo. Cavanaughova profese byla kreslíř komiksů. Jeho vztah k práci byl lhostejný; dělal ji automaticky; dobře mu platili; ale zničilo to jeho koníček. Už nemohl kreslit, malovat nebo skicovat jen tak pro sebe a pro legraci. Takže se vrhl na fotografování - především na fotografii naaranžovaných scén.
Vyráběl své modely z jílu, papíroviny, drátů, korálků, kousků dřeva a tisíce dalších věcí; pak je namaloval nebo obarvil, vytvořil z nich kompozici, osvítil je - a pak je fotoaparátem se speciálními, velmi drahými čočkami s mělkým ohniskem nafotil. Po roce práce začal dosahovat překvapivě dobrých výsledků.
Scéna na stole byla nyní až klamně jednoduchá. Pozadí a střed tvořila změť větviček borovice a horského vavřínu,

zvedající se od palce do stopy vysoko. V popředí byly tři postavy, sedící u zbytků táborového ohně. Nebyli to lidé; byli to tencí, šediví, bezvlasí tvorové s velkýma plochýma očima, oblečení v podivně střižených šatech.
Dva z nich, opírající se zády o zbytky drolící se stěny, vystupující ze země, se nakláněli nad jakýmsi papírem odmotaným z kovového válce. Třetí seděl na kameni poblíž fotoaparátu a v ruce držel kus masa. Tvar napolo ohryzaných kostí byl až děsivě známý; a když jste se podívali pozorněji, napadlo vás, zda ty výčnělky na konci by nemohly být prsty, ale všechno to bylo zakryté rukou toho, který jedl. Ve skutečnosti to prsty byly; ale bez ohledu na to, jak dlouho jste se na scénu dívali, nemohli jste si tím nikdy být zcela jisti.
Chuligán k němu znovu přistrčil disk, šklebíc se, mrkajíc a houpajíc se na patách. Cavanaugh potlačil svou rozmrzelost v zájmu zvědavosti, vzal jej od něj a znovu na něm zobrazil stejný záběr, který mu předtím ukázal Chuligán.
"Ano, to je v pořádku," řekl. "Tohle jsem dělal já. A co má být?"
"Cho ma bhyt!" Chuligánova raka udělala nějaké gesto, příliš rychlé, než aby se dalo sledovat a najednou se v ní ocitlo něco, co vypadalo jako velký plod, jako purpurová hruška s bradavičnatým povrchem. Když Chuligán viděl Cavanaughův nechápavý výraz, dal ji zpět, odkud ji vzal a v ruce se mu namísto ní ocitla podivná hromádka průhledných růžových vláken. Cavanaugh se rozčileně zamračil. "Poslyš - "začal.
Chuligán to zkusil znovu. Tentokrát se mu na dlani objevil diamant, broušený bílý kámen velikosti třešně.
Cavanaugh si pomyslel, že mu snad vypadnou oči. Jestli je to diamant…
"Khoi-ptoo!" řekl Chuligán důrazně. Ukázal kamenem na Cavanaugha, pak na sebe a na scénu na stole. Význam jeho gesta byl jednoznačný: chtěl obchodovat.

Ano, byl to diamant; Cavanaugh jím vyryl úhlednou čáru do prázdné láhve od piva. Byl to také briliant, čistě bílý, a pokud Cavanaugh mohl říci, bez jediného kazu. Položil jej na své poštovní váhy; vážil bezmála unci. Řekněme dvacet gramů a karát má dvěstě miligramů… Takže to činí sto karátů, jen o něco méně, než měl ve dnech své největší slávy pověstný diamant Naděje.
Podezřívavě na něj hleděl. Určitě je v tom nějaký háček, ale ať se snažil jakkoliv, na žádný nemohl přijít. S těmi modely stejně už skončil; a jakmile je jednou dokončil, budou tu jen zbytečně zabírat místo. Takže co může ztratit?
Chuligán na něj hleděl svýma velkýma sovíma očima. Cavanaugh od něj vzal disk a odpověděl mu: na disku se objevila série obrazů, jež ukazovaly Cavanaugha fotografujícího modely, vyvolávajícího film, pak obřadně přijímajícího diamant a předávajícího modely.
Chuligán se opakovaně uklonil, udělal kotrmelec, chvíli stál na rukou a šklebíc se, zatahal Cavanaugha za nohavici.
Cavanaugh, který si to vyložil jako souhlas, umístil fotoaparát zpět, zapnul reflektory a začal tam, kde předtím skončil. Udělal několik barevných snímků, pak do fotoaparátu založil černobílý film a udělal další sérii.
Chuligán vše nadšeně sledoval. Šel za Cavanaughem do temné komory a dychtivě koulel očima, když mladík vyvolával černobílý film, upevňoval jej, propíral a sušil, stříhal a dělal fotografie.
Jakmile se v rámu objevil první snímek, Chuligán začal dělat naléhavá gesta a vyndal další diamant, o velikosti prvního. Chtěl také snímky.
Potící se Cavanaugh začal hrabat v hromadě papírů a po chvíli vyndal barevné fotografie a diapozitivy svých dalších prací: Série Perníková chaloupka, první kosmonauté na Měsíci, Walpurgisnacht, Gullivera hasícího oheň v paláci v Lilliputu, a další. Chuligán je všechny koupil. Jakmile byla každá jednotlivá koupě stvrzena, vzal to, co nakoupil a dal to pryč - tam, kde vzal své diamanty. Cavanaugh jej velmi pozorně sledoval, ale nikdy nezjistil, kam se poděly.
A vůbec, odkud přišel Chuligán sám?
Aby se ujistil, že Cavanaugh už nemá žádné další obrázky, Chuligán poletoval po místnosti, nakukoval do rohů, nakláněl se za knihy na poličkách, stoupal si na špičky, aby viděl na krbovou římsu. Ukázal na pět palců vysokou dřevěnou sošku muže se zamračeným obličejem, sedícího na bobku, s rukama překříženýma a lokty spočívajícími na kolenou - vyřezal ji jeden příslušník kmene Ifugao a Cavanaugh si ji přivezl z Filipín. Na disku se opět objevil Goldbergův stroj, který Cavanaugh předtím použil jako příklad, aby Chuligánovi vysvětlil výrobu fotoaparátů.
Chuligán se na něj tázavě podíval.
"Ne," řekl Cavanaugh. "To je ruční práce." Vzal disk a ukázal Chuligánovi obraz snědého muže opracovávajícího kus mahagonového dřeva. Pak nechal muže scvrknout v pouhou tečku na ostrově, na glóbu, který se pomalu otáčel, s Asií a Austrálií, pomalu se ztrácejícími z očí, zatímco z druhé strany se začínala vynořovat Amerika. Udělal červenou tečku nad New Yorkem a ukázal na sebe.
"Khrrrzt," řekl Chuligán zamyšleně. Otočil se od sošky a ukázal na pestrou rohožku visící na zdi nad pohovkou.
"Rhucny phrace?"
Cavanaugh, který se právě v duchu rozhodl vzdát se filipínské sošky za další diamant, byl v rozpacích. "Počkej chvilku," řekl a udělal na disku další pohybující se obraz: sebe samotného vyměňujícího filipínskou sošku za další diamant.
Chuligán vyskočil, uši se mu třásly a hřeben se chvěl, jako by byl nesmírně rozčilen. Když se trochu uklidnil, opět postoupil kupředu a ukázal Cavanaughovi zcela jinou verzi: Chuligán dostával dřevěnou sošku od snědého muže, kterého mu Cavanaugh představil jako tvůrce sošky a dával mu diamant.
"Rhuchny phrace?" řekl znovu a ukázal na rohožku.
Cavanaugh mu dost kysele ukázal rohožku utkanou Mexičanem ve slamáku. Ještě kyseleji odpověděl na Chuligánovu na disku zobrazenou otázku: "Kde?" mapou Mexika; a ještě kyseleji mu ukázal a na glóbu umístil tvůrce švédského stříbrného džbánu, malajské dýky, indického sitaru a ručně malovaného obrázku z Greenwich Village.
Jak se zdálo, Chuligán měl ve zvyku nakupovat vše přímo u výrobce.
V každém případě, pokud už od něj nedostane další diamanty, mohl by se alespoň pokusit získat nějaké informace.

Cavanaugh vzal disk a zobrazil na něm postavu Chuligána, objevující se na kresličském stole, poskakující vpřed a zase vzad a tázavě na Chuligána pohlédl.
V odpověď se na disku objevil jakýsi soumračný hluboký prostor, kde malí tvorové s hřebínky stejnými, jako měl Chuligán, se pohybovali mezi houbovitými rostlinami, které vypadaly jako nafukující se koblihy na pánvi. Jiná planeta?
Cavanaugh se dotkl disku a naznačil, že se chce podívat vzhůru; Chuligán mu ukázal víc z bezpříznačného fialového oparu. Žádné slunce, žádný měsíc, žádné hvězdy.
Cavanaugh se o to pokusil znovu: zobrazil sebe samotného stojícího na glóbu planety Země a hledícího na noční oblohu. Najednou se objevila malá postavička Chuligána, nepohodlně sedícího na jedné hvězdě.
Chuligán odpověděl obrazem, který Cavanaugha zanechal ještě zmatenějšího než předtím. Ukázal mu dva glóby visící v prázdnotě. Jeden vypadal pevný a stála na něm drobná lidská postava; ten druhý byl tvořen fialovým oparem, a stála na něm břichatá postava Chuligána. Obě koule pomalu obíhaly jedna kolem druhé a s každým oběhem se k sobě přibližovaly, zatímco pevná koule blikala - chvíli byla tmavá, chvíli světlá. Nakonec se dotkly, přitiskly se k sobě a Chuligán přeskočil na pevnou kouli. Pevný glóbus opět zajiskřil, Chuligán přeskočil zpět a koule se od sebe oddělily, opět obíhaly jedna kolem druhé a přitom se od sebe vzdalovaly.
Cavanaugh to vzdal.
Chuligán ještě chvíli čekal, aby se ujistil, že Cavanaugh už nemá žádné další otázky, pak udělal tu nejhlubší poklonu, jakou svedl a vytáhl poslední diamant: nádherný kus, větší než všechny ostatní, které Cavanaugh už dostal.
Obraz Cavanaugha přijímajícího diamant a podávajícího mu něco zpět, vyzařoval: Za co?
Objevil se obraz odmítajícího Chuligána: Za nic. A další obraz Chuligána, dotýkajícího se Cavanaughova rukávu: Za přátelství.
Cavanaugh, zahanbený sám sebou, vytáhl z knihovny láhev vína a dvě sklenice. Pomocí disku Chuligánovi vysvětlil, na co ta tekutina je a - jen v náznaku - co by s ním měla udělat.
Což byla chyba.
Chuligán, radostně zářící mezi jednotlivými doušky, vypil víno se zjevným potěšením. Pak s velkolepým gestem položil ha stůl zelenobílou věcičku. Mělo to zelený křišťálový podklad, a štíhlou kovovou rukojeť trčící uprostřed. To bylo všechno.
Pociťuje neobvyklou zvědavost a očekávání, Cavanaugh studoval Chuligánovo vysvětlení na disku. Ten přístroj byl pravděpodobně Chuligánovým ekvivalentem alkoholického nápoje. (Objevil se obraz Cavanaugha a Chuligána, s obrovskými úsměvy na obličejích, zatímco z jejich průhledných lebek vyzařovala pestrobarevná světla.) Když se na něj malý tvor podíval s žádostí o svolení, přikývl. Chuligán se jedním tlustým prstem dotkl rukojeti trčící z oné věci.
Všechno to začalo rychle vibrovat.
Cavanaugh měl podivný pocit, jako by mu někdo vařečkou míchal mozek. Lechtalo jej to. Bylo to osvěžující. Bylo to báječné. "Ha, ha!" začal se smát.
"Kha, kha!" řekl Chuligán, šťastně se usmívaje. Vzal tu svou věcičku, dal ji pryč - Cavanaugh téměř viděl, kam ji dal - a vstal. Cavanaugh jej doprovodil ke dveřím. Chuligán se dotkl jeho rukávu; Cavanaugh si s ním potřásl rukou. Pak, radostně berouc tři schody najednou, Chuligán zmizel dole na schodišti.
O chvíli později jej Cavanaugh uviděl z okna - seděl na střeše autobusu jedoucího po Druhé avenue.

II

Po několika minutách jej přešlo ono euforické opojení a zanechalo jej sice uvolněným, ale také dost rozrušeným. Aby se ujistil, že se mu to všechno jen nezdálo, vysypal na stůl obsah svých nadouvajících se kapes. Diamanty - pevné, chladné, s ostrými hranami, nádherně zářící. Spočítal je. Bylo jich dvacet sedm, vážících od třiceti do sta karátů; dohromady by za ně dostal - kolik?
Najednou ztuhl a zamyslel se. Může v tom být léčka. Bude muset zajít dolů do města a navštívit odhadce. Naštěstí o jednom ví - ve French Building, naproti Patriotic Comics. Vybral dva z kamenů, jeden velký a jeden malý a zapnul je do vnitřní kapsičky své peněženky. Zářící vzrušením, nasypal zbytek do papírového pytlíku, který schoval pod výlevkou v kuchyni.
Dolů ulicí přijížděl žlutý taxík. Cavanaugh zvedl ruku, aby jej zastavil. "Na křižovatku Čtyřicáté páté a Páté," řekl.
"Boo?" zeptal se řidič, který se k němu otočil.
Cavanaugh se na něj rozčileně podíval. "Na křižovatku Čtyřicáté páté ulice," řekl zřetelně, "a Páté avenue. Jedeme."
"Zawss," řekl řidič, postrkuje si čepici, "owuh kelg trace wooj'l, fook. Bnog nood ig ye nolik?"
Cavanaugh vystoupil. "Pokuth chowig'w řekl řidič, šlápl na plyn a bleskurychle odjel.
Cavanaugh na něj zíral s ústy otevřenými. Cítil, jak mu rudnou uši. "Proč jsem si nenapsal jeho licenční číslo?" řekl si nahlas. "Proč jsem raději nezůstal doma, kde bych byl v bezpečí? Proč žiju v tomhle idiotském proklatém městě?"
Pomalu ustoupil na chodník. "Lowly, badny?" zazněl mu do ucha hlas.
Otočil se. Byl to kamelot s novinami v ruce a celým svazkem v podpaždí. "Starej se laskavě o sebe, ano?" řekl mu Cavanaugh. Odvrátil se od něj a začal kráčet pryč. Po dvou krocích ztuhl, otočil se a šel zpět.
Ano, bylo to tak, jak si myslel - titulek novin, které chlapec držel v ruce, zněl: YFAZ EVALN LUVI.
Jméno novin, které mělo být něco s News na konci, bylo Pionu Vajl.
Chlapec od něj pozpátku couval, s vystrašeným pohledem v očích.
"Počkej," řekl Cavanaugh rychle. Zašmátral v kapse po drobných, a protože žádné nenašel, třesoucími se prsty vyndal z peněženky bankovku. Natáhl ji k chlapci. "Chtěl bych jedny noviny."

Chlapec si bankovku vzal, podíval se na ni, pak ji i s novinami hodil Cavanaughovi k nohám a rozběhl se pryč.
Cavanaugh bankovku zvedl. V každém rohu byla velká číslice 4. Nad známou podobiznou George Washingtona byla slova FRA EVOFAP LFIFAL YK IQATOZI. Pod tím bylo napsáno YVA PYNNIT.
Popadl se za límeček, který jej najednou začal škrtit. Ta vibrující věcička - ne, tím to nemůže být; to celý svět je nějak v nepořádku, ne on. Ale to je přece nemožné, protože…
Narazil do něj malý špinavý chlapík v buřince a chytil jej za rukáv. "Poz'k," drmolil, "fend gihekn, fend gihekn? Fwuz eeb l' mwukd sahtz'kn?"
Cavanaugh jej odstrčil a začal od něj couvat.
Malý chlapík propukl v pláč. "Fwuh!" naříkal. "Fwuk vekn r' nahp shaoo?"
Cavanaugh přestal přemýšlet. Jedním koutkem oka zahlédl autobus, který se vynořil zpoza bloku budov. Rozběhl se k němu.
Řidič s rudým obličejem se vykláněl ze svého sedadla, a hulákal na tlustou ženu, která na něj také křičela a oháněla se nebezpečně vyhlížejícím deštníkem. Úzká ulička za nimi byla plná zmatených, vystrašených a křičících obličejů. Vzduch plnily nesouvislé slabiky.
Pak někdo začal křičet a bušit do zadních dveří. Řidič se s klením otočil, aby je otevřel. Tlustá žena využila příležitosti a praštila jej po hlavě a když mela skončila, Cavanaugh už pohodlně seděl vzadu v autobuse, spokojen, že nemusel platit jízdné.
Autobus se rozjel. Na každé zastávce z něj vystupovali hysteričtí cestující, a ti, kteří nastupovali, rozhodně nevypadali lépe. Cavanaugh si uvědomil, že nikdo nikomu nerozumí; a nikdo není schopen přečíst nic napsaného.
Hluk narůstal. Cavanaugh slyšel řidičův hrubý hlas, stále ochraptělejší a slabší. Někde vpředu zuřivě troubily klaksony. Cavanaugh se snažil posbírat všechny své myšlenky a sám sebe se v duchu ptal: Kam až to sahá? To je rozhodující - stalo se to - ať už je to cokoliv - jenom v New Yorku… nebo na celém světě? Nebo, napadla jej hrůzná myšlenka, je to nějaká infekce, kterou přenáší on sám?
Musí to zjistit.
Doprava zhoustla. Na Šesté avenue autobus, který se již pohyboval jenom krokem, zastavil docela a dveře se otevřely. Nakukujíc dopředu, Cavanaugh viděl, že řidič vylézá, vztekle háže svou čepici na chodník a s rameny shrbenými mizí v davu.
Cavanaugh vystoupil a vydal se západním směrem do toho blázince. Všude kolem něj troubily klaksony a houkaly sirény; na každých patnácti yardech byla nějaká rvačka a každou desátou rvačku rozháněl policajt. Po chvíli mu bylo jasné, že tudy se na Broadway nikdy nedostane; probojoval si cestu zpátky na Šestou avenue a vydal se na jih.
Amplión nad obchodem s gramodeskami vyhrával píseň, kterou Cavanaugh znal a neměl rád; ale namísto všem známých slov, chraptivý ženský hlas zpíval:
"Kee-ee tho-iv i-if zegmlit Podn mawgeth oo-ooguaatch…"
Znělo to docela dobře.
Na ceduli přímo nad jeho hlavou stálo: 13FR. LF. Dokonce i čísla byla jiná.
Cavanaugh si myslel, že se mu rozletí hlava. Zamířil do baru.
Přálo mu štěstí. Nikde neviděl číšníka, ale za pultem seděla asi třetina zákazníků, kteří horlivě nalévali ostatním, sedícím před pultem - každou chvilku z nové láhve.
Cavanaugh si loktem prorazil cestu až k pultu a váhal mezi dvěma láhvemi označenými CIF 05 a ZITLFIOTL. Nic z toho neznělo na něco zvlášť dobrého, ale jantarová tekutina v každé z nich vypadala přesně na to, co potřeboval. Rozhod! se pro Zitlfiotl. Po druhém doušku, kdy mu už bylo podstatně lépe, se rozhlédl po baru a hledal rádio.
Když jej našel, bylo již zapnuté, ale nevycházelo z něj nic než jenom šum. Začal si hrát s knoflíky. Vpravo na stupnici - která byla zřetelně označená od 77 do 408 - našel orchestr, hrající Obrázky z výstavy; jinak nic.
Už věděl, na čem je. Stanice WQXR s hudebním programem běžela dál; ostatní přestaly vysílat. To znamená, že řeč byla popletena nejenom ve stanicích vysílajících z New Yorku a New Jersey, ale také v síti na Západním pobřeží. Nebo - počkat - i kdyby rozhlasový hlasatel v Hollywoodu mluvil anglicky, nebyly by to pro posluchače v Manhattanu jenom nesrozumitelné blábolý?
Ale teď musí vyřešit jiný problém. Vybral si prázdný stolek vzadu a nesouc s sebou svůj Zitlfiotl, obezřetně se posadil a pečlivě začal na stůl pokládat následující důležité předměty:
Použitou obálku.
Plnící pero.
Jednodolarovou bankovku.
Svou pojišťovací kartu.
Ukořistěné noviny.
Otázkou nyní je, zda v lidské řeči zůstal zachován nějaký princip, nebo zda byla redukována na naprostý chaos.
Vědecký přístup, povzbuzený Zitlfiotlem, mu určitě dá odpověď.
Nejdřív ze všeho si na nepoužitou stranu obálky napsal všechna písmena abecedy do několika svislých řad.
Pak si zapsal text na jednodolarové bankovce. Takže:

FRA EVOFAP LFIFAL YK IQATOZÍ YVA PYNNIT

Pod každé písmeno pak připsal to, co správně mělo být na jednodolarové bankovce.
Tím dostal patnáct písmen, která zapsal na jejich správná místa k již napsaným písmenům abecedy. Stejnou proceduru provedl s Pionu Vajl čili Daily News, jak se noviny měly jmenovat a se svým vlastním podpisem, který na pojišťovací

kartě vypadal jako Nnyup Ziciviemr, čímž získal další čtyři písmena a výsledek byl:

AEHOIVN
BIAPDW
CVJWQMX
DKFRHYO
EULSSZC
FTMGTR
GNLUY

Nyní přijde závěrečná zkouška. Opsal na obálku záhadný titulek z Pionu Vajl a podle toho, co zjistil, se jej pokoušel rozluštit:
YFAZ EVALN LUVI
OTEC UNESL SYNA

Triumfální úspěch. Nyní může komunikovat.
Problém je v tom, řekl si s přehledem, že když si myslím, že říkám "Cavanaugh," ve skutečnosti říkám "Ziciviemr," a proto nikdo nikomu nerozumí. Když tedy budu říkat "Ziciviemr," ve skutečnosti budu říkat "Cavanaugh." A takto vybudujeme Revoluci.
Jenže to nefungovalo.

O něco později stál v jakési posluchárně před neuspořádanou skupinkou studentů sestávající ze tří mužů s brýlemi a vousy a ženou, které padaly vlasy do očí; snažil se je psaním na tabuli a cvičeními naučit novou abecedu, která začínala písmenem E, pak byla mezera, pak V, mezera, U, T, mezera. Ty mezery, vysvětloval, jsou nejdůležitější.
A ještě později pak stál na prvním odpočívadle na schodišti v New Yorské veřejné knihovně a znovu a znovu křičel na shromážděný dav: "Cu opoyfo! Cu opoyfo!"
A ještě později, když se probral s mírnou kocovinou, opíral se o stůl, jehož deska byla imitací mramoru, v jedné částečně zdemolované kavárně. Sluneční paprsky dopadaly skleněným oknem na zeď po jeho levici; uvědomil si, že musí být pozdní odpoledne nebo časné ráno.
Cavanaugh vzdychl. Hlava jej bolela jako střep a bylo mu nanic. Vzpomínal si na to, jak byl v onom baru.
Co se týkalo toho, co dělal mimo toho - předtím a potom…kolik z toho jsou jenom jeho fantazie?
Zvedl hlavu a s nadějí se podíval na nápis na okně. Dokonce i pozpátku poznal, že není v angličtině. První písmeno bylo Z.
Opět vzdychl a opatrně si podepřel bradu rukama. Pokoušel se tak zůstat, nehýbat se, nedívat se, nevšímat si ničeho, ale přece se mu do mysli vkradla neodbytná myšlenka.
Jak dlouho?
Jak dlouho to bude trvat? Jak dlouho to bude trvat, než celý svět půjde k čertu? Asi ne moc dlouho.
Jak si můžeš bez jazyka něco koupit, prodat nebo nabídnout? A i kdyby to šlo, co bys mohl použít místo peněz - čtyřdolarové bankovky označené YVA PYNNIT?
…Nebo, řekl si hořce, něco jiného, ale stejně podivného. Protože - a to bylo něco, čeho si i v opilosti všiml před několika hodinami - abeceda každého člověka byla naprosto odlišná. Pro Cavanaugha to bylo YVA PYNNIT. Pro někoho jiného AGU MATTEK nebo ENY ZEBBAL nebo…
Dvacet šest písmen abecedy. Počet možných kombinací je 26x25x24x23x22 a tak dál až x 1... Dejme tomu jedna nula na každou operaci…
Výsledek by byly septilióny.
Ne, tolik ne, pokud by samohlásky byly nahrazeny samohláskami a souhlásky souhláskami, jak se to zdálo být v jeho případě, ale i tak hodně. Víc než lidí na světě.
To se týče psaných slov. Co se týče řeči, uvědomil si najednou, bylo by to ještě o dalších dvacet pět nul víc. Protože řeč nemá písmena, ale fonémy - v běžné hovorové angličtině je jich čtyřicet.
Ta měchačka, která ti pomíchala mozek - ty záblesky kolem, které K převrátily v H nebo v D nebo v cokoliv jiného…
Cavanaugh prstem udělal písmeno na desce stolu před sebou. Zamračil se na ně. Nepsal takhle vždycky A - jednu svislou čárku a tři vodorovné?
Ale proklatě - paměť tu nemá žádný význam. K čemu jsou mi teď vzpomínky? Je to jakoby někdo vyrval všechny dráty v telefonní ústředně a zapojil je znovu, ale jinak.
Ano; musí to tak být - nikdo přece nevyšel do ulic, aby přepsal všechny nápisy a přetiskl všechny noviny a vyměnil podpis na jeho pojišťovací kartě. To první poloobloukovité písmeno jeho jména, třebaže vypadá jako Z, pro něj je stále C.
Je to tak nebo ne? Pokud spadne strom a nikdo jej neslyší, je tam nějaký zvuk? A pokud jsem v takovém zmatku, pomyslel si Cavanaugh, potlačuje v sobě hysterii, jak z toho ven?
To, co bylo první, musí být první.
Chuligán.
Přišel z jakéhosi místa, které vlastně není místem, ze vzdálenosti, která vlastně není vzdáleností. Ale musela to být obtížná cesta, protože nikdy předtím neslyšel ani zmínku o nějakých potvůrkách s hřebeny na hlavě a sběratelskými zálibami…

Nakupoval místní výrobky za kameny, které na této planetě mají nesmírnou cenu a na místě, odkud pochází, jsou pravděpodobně smetím. Korálky pro domorodce. Ze zdvořilosti mu nabídneš drink a on ti to hezky pomíchá v hlavě. Ohnivá voda. Pro Chuligána mírný povzbuzující prostředek, pro domorodce peklo na kolečkách. Místo aby z toho byly dvě bytosti mírně opilé, převrátilo to celou planetu póly na rovník…a jestliže Chuligán komunikuje prostřednictvím těch svých obrázků, je pravděpodobné, že stále ještě neví, jakou škodu napáchal. Dokončí si svůj výlet a šťastně se vrátí na svou planetu s tím, co nakoupil, pak si rázem odletí pěkných pár tisíc světelných let odsud a pak, až se z toho lidská rasa opět jakž takž vzpamatuje, přijde si další Chuligán…
Cavanaugh převrátil židli.
Cítil, jak mu běží mráz po zádech.
Není to poprvé. Už se to jednou stalo, před několika tisíci let, v údolí Eufratu.
Ne blázinec - je to Babylón.

III

Slunce se sklánělo k západu a s falešným příslibem jara shlíželo na opuštěnou Čtyřicátou druhou ulici. Lhostejně se opíraje o dveřní rám, Cavanaugh pozoroval rozbité výkladní skříně a temné interiéry. Odněkud seshora slyšel křik, ale těch několik málo lidí, kteří jej míjeli, bylo zticha a vypadali zmateně.
Na rohu Sedmé avenue došlo k ošklivé bouračce a o kus dál, na rohu Osmé k podobné; Cavanaugh. si s úlevou uvědomil, že doprava v tomto bloku díky tomu zřídla. Chráně si hlavu rukou, přeběhl přes ulici a vnořil se do černého otvoru stanice metra.
Vchod, jakož i stanice samotná byly prázdné a jeho kroky se v ní odrážely ozvěnou. Nikdo nestál za prázdnými novinovými stánky, hrací automaty byly opuštěné, budka dozorčího prázdná. Cavanaugh ztěžka polkl a zamířil po schodech dolů na nástupiště.
Na kolejích stál prázdný vlak s otevřenými dveřmi, rozsvícenými světly a tiše hučícím motorem. Cavanaugh se rozběhl vestibulem do kabiny řidiče.
Chyběla řídící páka.
S kletbami se vrátil zpět na ulici, Musí najít Chuligána; má šanci jedna k miliónu, že se mu to podaří, a jedna zmeškaná minuta může být právě ta, na které záleží.
Ten malý človíček se teď může nacházet kdekoliv na světě. Ale zajímal se o předměty v Cavanaughově bytě, které pocházely z Filipín, Mexika, Malajsie, Švédska, Indie - a Greenwich Village. Pokud se, což je nepravděpodobné, ještě nedostal do Greenwich Village, Cavanaugh by ho mohl chytit; je to jeho jediná naděje.
Na rohu Osmé avenue a Čtyřicáté první ulice narazil na žlutý taxi vůz zaparkovaný u chodníku. Řidič se opíral o zeď pod neónovým nápisem Zizi-Zyni, mluvil si sám pro sebe a divoce gestikuloval.
Cavanaugh jej popadl za rukáv a udělal naléhavý pohyb směrem k jihu. Řidič se na něj nepřítomně podíval, odkašlal si, posunul se o dva kroky dál a pokračoval ve svém přerušeném monologu.
Rozzuřený Cavanaugh na okamžik zaváhal, pak začal prohrabávat kapsy ve snaze najít pero a papír. Našel jenom onu starou obálku, na ráž si čmáral abecedu, která měla spasit svět. Otevřel ji, obrátil vnitřní nepopsanou stranou vzhůru a rychle na ni namaloval:
Řidič se na to znuděně podíval, pak na náčrtek pohlédl znovu, tentokrát s nepatrnou jiskřičkou zájmu. Cavanaugh ukázal na první obrázek a tázavě pohlédl.
"Oweh?" řekl řidič.
"Ano, to je správně," odpověděl Cavanaugh, zuřivě kývaje hlavou. "Teď tohle -"
Řidič zaváhal. "Mtshell?"
To nemůže být správně, protože na konci je souhláska. Cavanaugh zavrtěl hlavou a ukázal na začerněný kroužek.
"Vcode," řekl řidič.
Cavanaugh posunul prst na prázdný kroužek.
"Mah."
"Správně!" řekl Cavanaugh. "Oweh mah -" Ukázal na třetí obrázek.
To bylo dost obtížné; řidič na to nemohl přijít. "Vnakjaw?" zkusil.
Málo slabik. Cavanaugh zavrtěl hlavou a přešel ke čtvrtému obrázku.
"Vbzyetch."
Cavanaugh přikývl a začali to procházet znovu.
"Oweh-mah-vbzyetch." V řidičově obličeji se objevil náznak pochopení. "Jickagl! Jickagl! Vbzyetch!"
"Jasně, pochopil jsi to," řekl mu Cavanaugh. "Sheridan Square. Jickagl Vbzyetch."
Na poloviční cestě k taxíku se řidič zastavil, jako by si na něco vzpomněl, a výmluvně napřáhl ruku.
Cavanaugh vyndal z peněženky pár bankovek a strčil mu je do dlaně. Řidič zavrtěl hlavou. "Ngup-joke," řekl smutně, a vrátil se zpět ke své zdi.
O dvacet minut později byl Cavanaugh chudší o třicetikarátový diamant a řidič se šťastným úsměvem na obličeji pro něj otvíral dveře taxíku na západním rohu Sheridanova náměstí (které má tvar trojúhelníku), několik yardů od ocelově zbarvené sochy Generála.
Cavanaugh mu naznačil, aby na něj počkal. V odpověď dostal šťastný úsměv a pokývnutí. Rozběhl se dolů po chodníku.
Minul Janigianův obchod z jednoho prostého důvodu: v jindy plném krámu nebyla ani noha.

Dveře byly doširoka otevřené.
Cavanaugh vešel dovnitř, podezřívavě se rozhlédl po prázdných policích a pak se vydal k zadní místnosti, která byla zavřená na petlici a zamčená tím největším a nejtěžším zámkem, který Cavanaugh kdy viděl. Bylo to divné, protože za a) Janigian své dveře nikdy nezamykal a ve skutečnosti nikdy neměl petlice a za b) protože Janigian stále jen trčel doma a ven by jej člověk nedostal ani párem volů.
Cavanaugh postoupil vpřed, strčil prsty do štěrbiny mezi dveřmi a zárubní a vší silou zatáhl.
Petlice, která byla k zárubni připevněná jenom dvěma šroubky, povolila a dveře se otevřely.
Uvnitř byl Janigian.
Seděl s nohama zkříženýma na malé dřevěné truhle a hleděl na Cavanaugha mírně rozšířenýma očima. Na stehnech měl položenu rezavou pušku a před ním v podlaze byl zabodnutý desetipalcový řeznický nůž.
Když uviděl Cavanaugha, zvedl zbraň, pak její hlaveň sklonil a řekl: "Odeh!" Cavanaugh si to přeložil jako: "Ahoj!" což byl Janigianův obvyklý pozdrav.
"Ahoj," řekl. Vyndal peněženku, vytáhl z ní svůj další diamant - ten velký - a podržel jej v prstech.
Janigian vážně pokývl hlavou. Vstal, pušku držíc opatrně v podpaždí, a aniž by pohlédl dolů, druhou rukou otevřel víko truhly. Odhrnul stranou pár špinavých košil, hrábl hlouběji a vyndal plnou hrst něčeho.
Ukázal to Cavanaughovi.
Diamanty.
Hodil je zpět do truhly, narovnal na ně košile, zavřel víko a opět se posadil. "Odeh!" řekl.
Tentokrát to znamenalo: "Nashledanou." Cavanaugh odešel.
Bolest hlavy, která jej dočasně opustila kdesi ve Čtyřicáté druhé ulici, se ozvala znovu. Klejíc a vrtíc hlavou, Cavanaugh se vrátil na roh.
Co teď? Má snad Chuligána pronásledovat na Filipíny, do Švédska nebo do Mexika?
Nu, proč ne?
Jestli jej nenajdu, říkal si Cavanaugh sám pro sebe, za rok od teďka budu žít v jeskyni. Bude ze mě pračlověk a k večeři budu jíst červy…
Řidič na něj stále čekal na rohu. Cavanaugh se na něj zašklebil a zašel do trafiky přes ulici. Z hromady kravat, rodokapsu a zmačkaných plechovek od cukroví vylovil mapu města. Pomalu přešel zpět přes ulici a vlezl do taxíku.
Řidič se na něj podíval s výrazem očekávání. "Tvoje máti má chlupaté uši," řekl mu Cavanaugh.
"Zee kwa?" zeptal se řidič.
"Jo, má tři uši," řekl Cavanaugh. Otevřel mapu v části Long Islandu a po usilovném hledání se mu podařilo najít La Guardia Field. Perem na onom místě udělal zřetelnou tečku a ukázal mapu řidičovi.
Ten se na ni podíval, přikývl - a napřáhl svou masitou dlaň.
Cavanaugh se stěží ovládl, aby na něj neplivl. Rozhorleně namaloval obrázek diamantu, který mu již dal, ukázal na něj, pak na řidiče a pak na mapu.
Řidič pokrčil rameny a palcem mu naznačil, aby vystoupil.
Cavanaugh zaťal zuby, pevně zavřel oči a počítal do dvaceti. Když se natolik uklidnil, že sám sobě věřil, že neprovede nic ošklivého, opět vzal pero, našel na mapě Manhattan a udělal tečku na křižovatce Padesáté ulice a Druhé avenue. Namaloval další obrázek diamantu, s šipkou ukazující k tečce na mapě.
Řidič to pozorně studoval. Naklonil se přes sedadlo a zavalitým prstem Ukázal na tečku. "Fa mack alaha gur'l hih?" ptal se podezřívavě.
"Tvůj otec pochází z orangutanů, co maj jednu hnusnou nemoc," řekl Cavanaugh, s rukou položenou na srdci.
Ujištěn takovým množstvím slabik, řidič nastartoval a rozjel se vpřed.
Doma, zatímco řidič si drze prohlížel obývací pokoj, Cavanaugh vybral ten nejmenší diamant, aby mu zaplatil a dvanáct dalších, od středních až k velkým, pro další případy nouze. Rovněž s sebou vzal dvě plechovky mletého masa, rybí konzervu, otvírák, lžíci a láhev rajčatového džusu - všechno to dal do papírového pytle. V tom okamžiku neměl na jídlo ani pomyšlení, ale napadlo jej, že někdy přece bude muset jíst. Rozhodně to bude lepší než červi…
Jak Cavanaugh brzy zjistil, všechny hlavní tepny New Yorku byly ucpané - každý, kdo byl na ostrově, se zřejmě snažil dostat z něj a naopak. Nikdo nevěnoval přílišnou pozornost dopravním značkám a rozmlácené důsledky tohoto počínání byly vidět na každé křižovatce.
Než se dostali do La Guardii, trvalo jim to dvě hodiny.
U automobilu zaparkovaného před letištní budovou se pral dav lidí. Když se k nim blížilo Cavanaughovo taxi, dav se rozdělil a blížil se k nim: Cavanaugh měl stěží čas otevřít dveře a vyskočit ven. Poté, co se udeřil o blatník, šlápl někomu na nohu, jiného udeřil do břicha a konečně po několika vteřinách nabral rovnováhu, spatřil, že taxík stojí na dvou kolech, jedny zadní dveře jsou urvané a dovnitř se jako včelí roj cpe celá hromada pasažérů. Pak uviděl jen zadek ujíždějícího automobilu a několik zoufalců, kteří jej zuřivě pronásledovali.
Opatrně prošel kolem zmenšeného davu, stále hledícího na mizející taxík a vešel do budovy. Probojoval si cestu čekárnou, ztratil svůj papírový pytel, několik knoflíků od košile a devět desetin svého odhodlání a vešel na letištní plochu.
Obrovská, reflektory ozářená plocha byla spletitou změtí lidí, psů a letadel - víc letadel, než Cavanaugh kdy na tomto místě viděl; byl jich tam celý les - dopravní, nákladní, osobní, všech tvarů a velikostí.
Psy už vůbec nešlo spočítat. Pěkná smečka jich byla v jeho blízkosti a všichni byli velcí a štěkali k zbláznění. Jeden zvlášť aktivní dalmatin velikosti kaguára Cavanaugha dvakrát obešel, pak se postavil na zadní a předními tlapami se mu opřel o hrudník. Cavanaugh si připadal jako strom. Muž a pes chvíli zírali jeden na druhého, z očí do očí; pak bestie zavrtěla ocasem, přátelsky Cavanaugha šťouchla čenichem do žeber a byla pryč.

Rozzuřený Cavanaugh se opět vydal vpřed. Někdo jej popadl za rukáv a zařval mu do ucha; Cavanaugh se k němu otočil, zapotácel se přitom a narazil do někoho jiného, kdo jej praštil brašnou. O chvíli později, zmaten na duchu a s modřinami na těle, zjistil, že se blíží k malému, křehce vyhlížejícímu monoplánu, na jehož křídle seděl muž v kožené kombinéze. Jeho obličej byl naprosto bez výrazu.
Cavanaugh se k němu vyšplhal, těžce oddychujíc. Ten druhý se na něj zamyšleně podíval a napřáhl ruku, předtím schovanou za zády. Měl v ní revolver.
Cavanaugh vzdychl. Jednu ruku zvedl jakoby v obraně a druhou zalovil v peněžence a vytáhl jeden z větších diamantů.
Muž sklonil ústí zbraně.
Cavanaugh začal hledat své plnící pero; ztratil jej. Namáčeje prst v krvi, která mu tekla z nosu, namaloval na křídle ubohý obrys Severní Ameriky.
Ten druhý se na něj díval se zájmem.
Cavanaugh namaloval Spojené státy - pak hranici s Mexikem a udělal velkou tečku nebo spíš skvrnu na jih od hraniční čáry. Ukázal na letadlo, na tečku a podržel před mužem diamant.
Muž zavrtěl hlavou.
Cavanaugh vyndal další diamant.
Muž opět zavrtěl hlavou. Ukázal na letadlo, udělal pohyb, jako když si na uši nasazuje sluchátka, naklonil hlavu na stranu, jako když poslouchá a znovu zavrtěl hlavou. Bez rádia neletí.
Jednou napřaženou rukou udělal pohyb vzhůru; druhou si rychle přejel přes krk. Sebevražda.
Pak znázornil něco jako pozdrav. I tak díky.
Cavanaugh slezl z křídla. Další pilot, na něhož narazil, mu dal stejnou odpověď; a stejně tak další a další. Pátého už nenašel, protože když si chtěl zkrátit cestu a projít pod jedním křídlem, narazil na dva v tichosti se peroucí džentlmeny, kteří okamžitě obrátili všechnu svou energii na něj. Než se vzpamatoval z okamžiku nepozornosti, byli pryč a s nimi i jeho peněženka s diamanty.
Šel pěšky zpět na Manhattan.

Včetně doby, kdy spal pod pomníkem kdesi v Queens, mu to trvalo dvanáct hodin. Cestu na Manhattan najde dokonce i člověk z Oregonu, ale když se kamkoliv mimo svůj ostrov dostane domorodec z Manhattanu, ztratí se. Cavanaugh nějak minul most v Queensboro, došel až na jih do Brooklynu, aniž by si toho byl vědom (raději by byl zemřel), a musel obcházet asi šedesát bloků, než přišel k mostu Williamsburg.; jím se dostal na Delancey Street do Lower East Side, která nebyla daleko od jeho bytu.
Sledujíc tu nejméně namáhavou trasu a toužíc po civilizaci (tj. po středu New Yorku), Cavanaugh procházel tím, co kdysi bylo stezkou pro krávy a nyní se nazývalo Bowery, pak na Čtvrtou avenue a na Broadway. Zastavil se jenom na Union Square, kde prohledal pouliční stánek a našel v něm studené párky, a v půl jedenácté se dostal do Čtyřicáté druhé ulice. Bylo to přesně dvacet tři a půl hodiny od doby, kdy poprvé spatřil Chuligána.
Times Square, které nikdy zrána neposkytovalo nijak úchvatný pohled, bylo velmi smutné a podivně vyhlížející. Každý automobil měl pevně zavřená okna a Cavanaugh si všiml pár lidí s puškami v rukou. Zdálo se, že lidé na chodnících plných smetí nikam nejdou, ani nemají v úmyslu někam jít. Prostě tam jenom postávali.
Knihkupectví byla prázdná a knihy byly poházené po dlažbě; a stejně vyhlížely další obchody, kavárny, lékárny…
Ohromující věcí bylo to, že v některých z nich se stále ještě prodávalo. Za peníze jste si stále ještě mohli koupil láhev něčeho tvrdého nebo balíček cigaret nebo masovou konzervu - to co jste potřebovali. Placení bylo problémem, ale zdálo se, že i ten byl vyřešen. Nad každým pultem bylo vystaveno to či ono zboží, k němuž byla připevněna jedna či dvě bankovky. Cigarety - George Washington, dvě deci whisky - Alexander Hamilton a Abraham Lincoln. Masová konzerva -Andrew Jackson.
Dokonce si všiml jednoho otevřeného kina. Dávali v něm přehlídku němých filmů Charlie Chaplina.
Cavanaugh si připadal nade vše velmi povznesený a tak bezvýznamný. Babylón, to velké město! myslel si v duchu.
Jako by přímo cítil onu nit táhnoucí se hluboko z historie a spojující jedno dávné předpotopní město se současností…
Ano. Lidská rasa je v koncích. New York už není městem; stal se pouhým materiálem pro hádanky archeologů - hromadou hnoje. A Cavanaugh si vzpomněl na Finnegana a jeho slova: "Jakýž se z toho stal bordel!"
Rozhlížel se po obličejích kolem sebe, jejichž výrazy poznamenalo nové, nebývalé trápení, trápení ticha. Ano, to jim vadí nejvíc, pomyslel si. Nepřítomnost řeči. Nevadí jim, že nemohou číst - s tím se člověk může smířit. Ale když oni spolu tak rádi mluví.
A přece, lidská rasa může přežít pouze tehdy, když jí zůstane psané slovo. Bylo by docela snadné vypracovat pár univerzálních zvuků, symbolů pro situace, v nichž je řeč nezbytná. Ale nic nemůže nahradit knihy, zápisy, celé knihovny, obchodní dopisy.
A ten bídák Chuligán, pomyslel si Cavanaugh hořce, si teď mění ty své diamanty za sukně z trávy někde v Honolulu, nebo za vyřezávané mroží kly někde na Aljašce, nebo…
Opravdu? Cavanaugh se zarazil. Uvědomil si, že celou tu dobu myslel na Chuligána, jak se objevuje na různých místech glóbu přesně tak, jak se objevil u něj v bytě - a když svou cestu dokončí, musí se vrátit zpět, ať už se v tom okamžiku bude nacházet kdekoliv.
Ale kdyby mohl takhle cestovat, proč od Cavanaugha odjel autobusem z Druhé avenue?
Cavanaugh zoufale přemýšlel. Najednou se mu podlomila kolena.
Chuligán mu přece na disku ukázal, že ony dva vesmíry, jestli se tomu tak dá říkat - se k sobě přibližují jen velmi zřídka, a když se to stane, dotknou se v jednom jediném bodě. Minule to bylo na planinách Šinearu. Tentokrát v Cavanaughově obývacím pokoji.

A to blikání, světlo-tma-světlo, než se zobrazený Chuligán musel vrátit do svého vlastního světa…
Dvacet čtyři hodin.
Cavanaugh se podíval na hodinky. Bylo 10:37.
Rozběhl se.

S bolavýma nohama, polomrtvý a proklínaje sebe samého, Chuligána a celou lidskou rasu, boha a tvůrce všehomíra, uřícený Cavanaugh doběhl na roh Čtyřicáté deváté ulice a Druhé avenue právě v okamžiku, aby uviděl, jak vzhůru ulicí svižně jede na bicyklu Chuligán.
Začal křičet, nebo se o to spíš pokoušel, ale jeho vyschlá ústa nevydala ani hlásku.
Svíjejíc se v agónii, proběhl s jazykem vyplazeným kolem rohu a málem přitom upadl na obličej. Téměř se s Chuligánem srazil ve vchodu do budovy, ale nebyl schopen zastavit a nabrat dech, aby mohl promluvit. Chuligán vrazil dovnitř a řítil se po schodech nahoru; Cavanaugh za ním.
Pomyslel si, že nebude mít sílu ani na to, aby otevřel dveře. Ale když doběhl na třetí podlaží, uviděl, že jsou otevřené.
Cavanaugh učinil poslední pokus, zalapal po vzduchu jako losos, zakopl přes práh a natáhl se uprostřed místnosti jak dlouhý, tak široký.
Chuligán, který byl jeden krok od kreslířského stolu, se otočil a polekaně vybafl: "Chaya-dnih?"
Když spatřil Cavanaugha, popošel k němu a hleděl na něj vyvalenýma očima.
Vzrušeně si pro sebe mumlaje, vytáhl odněkud svoji zelenobílou věcičku - asi tak, jako by člověk skočil pro sklenici brandy, které hodlá použít jako medicínu - a posadil se na podlahu blízko Cavanaughovy hlavy.
"Uf," řekl Cavanaugh. Jednou rukou popadl Chuligánův disk.
Bez jakéhokoliv předběžného přemýšlení se na něm objevil obraz: Chuligánova věcička, pak světla probleskující z lebky - celé stovky lebek -pak padající budovy, srážející se vlaky, vybuchující sopky…
Zdálo se, že Chuligánovi vypadnou oči z důlků. "Hakdaz!" řekl, a dal si ruce na uši. Popadl disk a udělal na něm jiný obrázek - věcičku a sklenici vína, splývající dohromady v jedno.
"Ano, já to vím," zachroptěl Cavanaugh, snažíc se vztyčit na jednom lokti. "Ale můžeš to nějak zastavit?" Udělal obraz Chuligána, jak dělá gesto nad blýskajícími světly, která okamžitě mizí.
"Deech, deech," řekl Chuligán a prudce pokývl hlavou. Zvedl věcičku ze země a nějakým podivným způsobem její zelený podklad rozložil do spousty drobných kostiček, které se pak začaly znovu skládat, velmi pečlivě a jak se zdálo, v úplně jiném uspořádání.
Cavanaugh se doplazil ke křeslu a svalil se do něj jako mrtvola. Pozoroval Chuligána, a sebe samého se pokoušel donutit, aby během následující minuty neusnul. Zdálo se mu, že celý pokoj je najednou nějaký divný, tak zvláštně uklidňující… A po chvíli si uvědomil, co to je.
Ticho.
Ty dvě štěkny, které bydlely na patře pod ním, na sebe nehulákaly přes dvůr. A nikde nevyřvávalo rádio šestkrát hlasitěji, než bylo pro člověka s normálním sluchem přijatelné.
Domácí seshora nekřičela na domovníka v přízemí.
Ticho. Klid.
Cavanaughova mysl se z kdovíjakého důvodu vrátila k němým filmům: Chaplin a policajti z Keystone, Douglas Fairbanks, Greta Garbo… budou je muset znovu vytáhnout z krabic a budou je muset ukazovat všem, nejenom patronům z Muzea moderního filmového umění…
Kongresy budou muset probíhat na základě nějakého teleautografického systému. Před každým účastníkem by mohla být malá obrazovka.
Televize. Televize, pomyslel si Cavanaugh zamyšleně, ta bude muset jednou provždy zavřít hubu a jít k čertu.
Už nebudou žádné řečnické kampaně.
Žádné řeči na banketech.
Žádné slaboduché písničky.
Cavanaugh se posadil. "Poslyš," řekl s vypětím všech sil, "mohl bys zastavit jenom řeč - ale ne psaní?"
Chuligán se na něj podíval a podal mu disk.
Cavanaugh jej vzal a pečlivě na něm začal znázorňovat svou představu…

Chuligán byl pryč - zmizel jako prasklá mýdlová bublina, přesně na onom místě, kde se před dvaceti čtyřmi hodinami objevil - na Cavanaughově kresličském stole.
Cavanaugh zůstal sedět tam, kde byl. Poslouchal. Za nějakou chvíli uslyšel zvenčí zmatené vzdálené mumlání.
Předpokládal, že v celém městě - na celém světě - lidé zjistili, že opět mohou číst; že nápisy znamenají to, co je na nich napsáno; že vzájemně oddělené ostrovy každého člověka se opět spojily dohromady.
Trvalo to asi dvacet minut a pak to utichlo. Cavanaugh jako by nějakým skrytým zrakem viděl všechno to zuřivé psaní, které najednou propuklo. Seděl a naslouchal požehnanému tichu.
Najednou na jeho mysl tak nepříjemně, jako když bolí zub, začalo něco útočit. Teprve po chvíli si uvědomil, že to je jeho svědomí. Poslyš, říkalo mu, kdo vlastně jsi, že ses odvážil zavrhnout dar řeči - věc, která kdysi víc než cokoliv jiného odlišila člověka od opic?
Cavanaugh se snažil cítit něco jako lítost, ale nešlo to. Kdo říká, že to byl dar? zeptal se svého svědomí. K čemu jsme jej používali? Já ti to tedy povím. V trafice: Poslyš, co si myslíš o tom zápase? To bylo skvělý, vid'? Ti jim to natřeli… Doma: Tak co, jak bylo dnes v práci? Ále, hotový blázinec. A jak je ti? Ujde to. Nestěžuju si. Co děcka? Dobrý. Hmm. Co je k večeři?"

Na večírku: Nazdar, Harry! Co neříkáš, chlapče? Jak se máš? To je báječné. Jak se má… aha. No, tak jsem mu řekl, že to, no a jemu se to nelíbilo. No, trošku mě trápí žaludek… doktor říká… Ano, drahoušku, to je samet. Líbí se ti ty malé zlaté knoflíčky?…
Na nárožích: Lebensraum…Nordische Blut,…
Víš co, řekl Cavanaugh, nech mě na pokoji.
Svědomí bylo zticha.
Cavanaugh v tom tichu přešel místností ke skříňce s gramodeskami a vybral jedno album. Stálo na něm: MAHLER, Píseň země.
Vytáhl jednu z desek a vložil ji na disk gramofonu - "Pijáckou píseň" v páté větě.
Poslouchal a spokojeně se usmíval. Je to jenom ubohá náhražka, pomyslel si. Pro Chuligána už lidská rasa navždy zůstane jen hordou ochmelků. No a co?
Slova zpívaná nádherným tenorem byla pro Cavanaugha nesrozumitelná - ale stejně jim nerozuměl ani předtím. Neuměl německy. Nevěděl, co znamenají.
Was geht mich denn der Fruhling an!?
Lasst mich betrunken sein!
"Co pro mne tedy jaro je?
…nejlíp, když se člověk opije!"

ROBERT COULSON
STO ROKŮ V ŠACHTĚ ŽIL
Sto roků v šachtě žil, mlčel jsem,
sto roků kopal jsem uhlí,
za sto let v rameni bezmasém
svaly mi v železo ztuhly.
Petr Bezruč

Ed Schmidt políbil Emmu u dveří, přehodil si krumpáč přes rameno, nasadil kyslíkovou masku a vyrazil do práce. Usmíval se při pomyšlení, nakolik se jeho chování podobá chování typického manžela odněkud z předměstí na Zemi. Rozdíl byl v dopravním prostředku - on chodil pěšky - a v okolním prostředí. Jeho dům stál na opuštěné skále, na planetě vzdálené od Země několik slunečních soustav. Jeho nejbližší soused byl na míle vzdálený a, jak Ed doufal, na míle vzdálený zůstane. Ed po sousedech nikdy moc netoužil a Emmě, jak se zdálo, to bylo jedno.
Přešel malý svah a odbočil nahoru do úzkého údolí, na jehož dně byl tu a tam řídký porost. Stoupal k nalezišti, které včera objevil. Vypadalo slibně. Zkoušky ukázaly, že jde o sloučeninu minerálů, která by mohla, bude-li mít štěstí, obsahovat krystaly arachitu. Bylo to jen pár mil od domova, takže nemusel ztrácet čas dlouhou cestou. Takto v duchu přemítal, když si ukládal oběd na chráněné místo a zároveň přemýšlel, kde začne kopat. Zvolit správné místo bylo velice důležité. Arachit, jak se ukázalo, byl neocenitelný v řízení meziplanetárních vesmírných lodí. Jeho krystaly však byly tak jemné, že je i poměrně malý úder mohl zcela zničit. Proto také důlní společnost
Wabash Power and Mining dala svým horníkům, kteří těžili arachit, místo třaskavin a rypadel náčiní, které by se spíš hodilo pozemským geologům. Alberich 1 byla nevelká planeta obíhající kolem malého červeného slunce, která byla celá majetkem společnosti Wabash Power and Mining. Ta vystěhovala postupně všechny osadníky, zrušila průmysl a zakázala provoz automobilů, kromě malých elektrických vozíků. Tedy vše, co by mohlo krystaly zničit.
Ed našel tu správnou rýhu hned na začátku naleziště a rozhodl se, že tam bude nejlépe začít kopat. Rozmáchl se několikrát krumpáčem a podařilo se mu uvolnit veliký kus sutě, který však nic neobsahoval. Vzal si tedy kladivo a vytrvale klepal na povrch skály. Do oběda nenašel nic, ale odpoledne objevil malé ložisko arachitů. Jeden z krystalů byl roztříštěný. Ed opatrně odstranil jeho zbytky a vydoloval ostatní pomocí zvláštního krumpáče, který vypadal, jako zubařské dlátko nadměrné velikosti. Dva malé krystaly a jeden velký. Úspěšný den, pomyslel si Ed a rozvažoval, zda pokračovat. Pak se ale rozhodl, že nejlepší bude vrátit se domů a uložit krystaly do nárazuvzdorného dopravního kontejneru. Nikdy neriskoval. Proto byl také tak úspěšným horníkem.
Doma políbil Emmu a řekl jí, co našel. Dospěl k závěru, že je v domě docela slušný nepořádek a zbytek dne strávil tím, že uklízel. Emma měla do dobré hospodyně daleko, ale nikdo není bez chyby a ona mu tyto nedostatky vynahrazovala jinak. Snědl připravené jídlo, které si koupil v obchodě společnosti WP&M a potom se věnoval jiné práci. Emma se tiše schoulila v ústraní. Pomyslel si, že jednou z jejích obrovských ctností je, že neustále nežvaní. Jak mohl Joe Haynes vydržet s tím užvaněným stvořením, které si vzal, nemohl Ed za žádnou cenu pochopit.
Večer se posadil, aby mohl sledovat svůj oblíbený zábavný čip. Měl podezření, že tím Emma nebyla příliš nadšená. Kdykoliv se na ni podíval, vypadala, že program ignoruje. Ale nikdy nic nenamítala proti tomu, co se rozhodl sledovat. Emma si nikdy nenaříkala, pomyslel si s láskou.
Té noci, schoulen v teple vedle ní, přemýšlel o návratu zpět k civilizaci. Přišel sem v roce '37 a nyní je…, jaký se vlastně nyní píše rok. Mohl by si to přesně najít ve svých záznamech, které měl uloženy v opačném koutě domu. Svůj velký nález uskutečnil v roce '53 a to bylo před takovými patnácti, šestnácti lety. Bezpochyby je zde už více jak třicet let. Dařilo se mu docela dobře a měl u společnosti vysoké konto. Mohl se vrátit, kdyby chtěl. Ed tomu stále nechtěl věřit. Přemýšlel o svém věku. Byl starý? Nikdy o tom neuvažoval. Emma se od té doby, co si ji vzal vůbec nezměnila. Koneckonců ženy stárnou jinak než muži. Jsou stále stejné. Přesto by možná měl jít do penze a vzít ji zpět i když to vypadalo, že se pramálo stará o to, kde jsou.
Proč zůstal? Mohl odejít domů hned po svém velkém nálezu, ale neodešel. Znelíbila se mu přeplněná Země, a teď to

tam bylo, podle všeho, ještě horší. To, že našel Emmu bylo pro něj něco jako zázrak.
Než jej přemohl spánek, byl pevně rozhodnut ještě nějaký čas zůstat. Konto, které měl, nemůže zmizet a bude tu, kdykoliv se mu zachce jej použít.
O týden později, když dokončoval práce na dalším nalezišti, které mu poskytlo další ložisko arachitů, přišel Jimmy Childs, aby mu oznámil, že přistála loď společnosti WP&M.
"Musels úplně ztratit pojem vo čase, né, Ede?"
"No, dyť víš jak to chodí." Schmidt vycházel s Jimmym o něco lépe než s ostatními horníky. Jimmy měl přinejmenším alespoň dobrou náladu. "Mám tu vyhlídnutejch ještě pár ložisek. Chápeš?"
"Jasně. Jak se daří Emmě?"
"Normálně. Za jak dlouho ta loď odlétá?"
Jimmy se podíval na svůj náramkový počítač. "Dneska máme… jo, říkají, že za tři dny. Bude lepší, když jim odneseš svoje zboží, jestli chceš dostat výplatu. Ke skladu je to skoro den cesty."
Ed pokrčil rameny. "Mám dost peněz a potom, šéf ve skladu to může schovat pro další loď. Možná bych si ale moh doplnit zásoby, přesto, že to, co mám mi vydrží do příletu další lodi."
Jimmy klidně přikyvoval a pak se vydal po své práci. Byl ve skladu s ostatními horníky, když loď přistála, mnozí z nich tam budou ještě, až dorazí Ed. Přílet lodi byl jistou výmluvou pro uspořádání večírku. A právě v tom byl důvod, proč Ed získával mnohem více arachitů než ostatní horníci. Staral se výhradně o svou práci. Emma ho nikdy neobtěžovala cestami do obchodu tak, jako to dělaly jiné manželky. Měla ráda osamělý život stejně jako on. Vlastně ji v obchodě ještě nikdy neviděli, nechávala na Edovi, aby obstarával zásoby. Ne, ona nebyla jako ostatní manželky horníků. Ed musel být šťastný, že ji má.

Sklad společnosti byla velká bouda zahrnující zásobárnu pro horníky, nárazuvzdorný trezor na uchovávání krystalů a obytnou část pro skladníky. Vedle stál hotel, další bouda, rozdělená na obytné prostory pro lidi, kteří se vydali na nákupy a zůstávali přes noc. Ještě dál byla elektrárna a přistávací plocha. "Lodě", které tam přistávaly byly vlastně jenom výsadkové čluny, protože vlastní velká loď zůstávala na oběžné dráze. Osídlené planety měly samozřejmě přistávací plochy takové, které mohly přijímat celé vesmírné koráby, ale na těžních planetách jako byl Alberich 1, se takové zařízení zdálo být zbytečné.
S novou lodí je tu asi také nový prodavač, pomyslel si Ed, protože tohoto muže ještě nikdy neviděl. Když prodavač vyvolal Edovo konto na skladovém počítači, podivil se nad jeho výší a pak k němu přidal částku za poslední dodávku. Potom si Ed začal vybírat nové zásoby. Byla zde velká police nových zábavných čipů. Najde si čas, aby se na ně podíval.
"Ceny arachitů stoupají," vyrušil ho prodavač.
Ed pokrčil rameny. Cena krystalů stoupala neustále. Lidstvo se šířilo do galaxie rychleji, než mohly být nalézány nové zdroje. Mužova poznámka tedy nestála za odpověď.
Prodavač to zkusil znovu. "Už jsi tu dlouho, veteráne. Nestýská se ti?"
Ed zabručel. Neměl rád, když mu někdo říkal veteráne a nikdy neměl důvod ke stesku, nikdy, když měl Emmu.
Jeho mlčení zřejmě skladníka rozladilo a asi se mu začal zdát podezřelý. "Můžu vám něco nabídnout?"
"Najdu si to sám!" zamumlal Ed aniž by se otočil. Po té to obchodník vzdal a už jen mlčky sledoval, jak Ed nosí hromady jídla, pohonných jednotek, šatstva, kyslíkových lahví, zábavných čipů a všeho možného, co je potřeba pro život a zábavu do té doby, než přijede další loď. Nebyl zde, po pravdě řečeno, velký výběr a prodavač se nepřestával divit, jak to tu Ed mohl vydržet.
"Žádné léky?"
Ed na něj vyvalil oči. Na Alberichu 1 ještě nikdy nebyl nemocný. Člověk může onemocnět jen z pobytu mezi lidmi.
"Ne," řekl nakonec.
Prodavač s povzdechem připravil účet a odečetl jej od stavu na Edově kontě. Stejně zůstala velká částka.
"Dneska se tu tancuje," učinil prodavač poslední pokus zachovat se přátelsky.
Horník se nijak netrápil s odpovědí. Naložil si svůj nákup na vozík a vyrazil k domovu. Jen se ještě zběžně pozdravil s Joem Haynesem, který právě vstupoval do boudy.
"Co je s ním?" vyhrkl prodavač.
Joe se jen usmál. "To je prostě Ed. Je tady z nás nejdýl, nachází nejvíc krystalů, nemá rád ženy, nestýká se s ostatními horníky víc, než je nezbytně nutný, nemá dokonce ani vysílačku. Řek bych, že lidi přímo nenávidí. Ale zcela určitě má na ty krystaly čuch."
Prodavač zatřásl nechápavě hlavou."Myslel jsem, že je to nějaká chyba, když jsem viděl jeho konto. Nechápu, proč někdo s takovýmhle kontem žije na tyhle bohem zapomenutý skále."
"Řek bych, že to tu má rád," odpověděl Haynes. "Není tu moc lidí, který by ho obtěžovali."
"Ed?" Rick Gilbert právě vstoupil do místnosti a zaslechl poslední část jejich rozhovoru. "Jednou sem viděl čip o starejch hledačích zlata na Zemi. Ed je možná něco podobnýho. Stará se víc o to, aby krystaly našel, než o to, co si za ně pak může pořídit. A možná právě proto je tak dobrej v naší branži."
Prodavač se snažil zapomenout na onu nepříjemnou příhodu s Edem Schmidtem, více ho však trápily myšlenky zdali dokáže v pořádku dokončit tuhle misi. Jeho obytná část byla sice dostatečně luxusní, to byl také jediný způsob, jakým si společnost mohla udržet skladníky - rozmazlováním. Ale planeta neměla téměř žádné výhody civilizovaného světa. Horníci byli penězi zaslepení primitivové a těch pár žen bylo stejně primitivních a nezajímavých jako jejich manželé. Přesto bylo právě toto místo, vhodným místem pro začátek jeho kariéry. Prodavač věděl, že když to tu s úspěchem zvládne, jeho postavení začne stoupat. Jestli se mu to podaří…

Doma našel Ed v klidu čekající Emmu a ukázal jí svůj nákup. Vzal si den volna, aby se mohl podívat na nové zábavné čipy. Dokonce i Emmě se jeden z nich líbil, byla to pohádka o starém cirkusu, kde bylo hodně scén se zvířaty. Všechna byla samozřejmě vytvořená počítači. Jakýkoliv pozemský život, kromě Homo Sapiens byl dobře "chráněn" v zoologických zahradách. Dokonce i Alberich 1 měl v současnosti více původních obyvatel planety než Země.
V dalších dnech měl Ed možnost vidět některá ze zvířat Alberichu. S prázdným kontejnerem, se musel poohlédnout v okolí po dalších ložiscích krystalů a procházel nehlubokým údolím, kterým protékal potok. Nad porostem zakrslých keřů se vznášelo něco, co by se při nejlepší vůli dalo nazvat praptákem. Na velké skále u potoka seděla mega-krysa a zdálo se, že chytá ryby. Mega-krysy byly asi nejvyšší formou života na téhle planetě. Byly to všežravci, kteří, vypadali jako prašivé krysy velké asi jako dobrman. Živily se takřka vším, menšími zvířaty, některými rostlinami a od té doby, co se zde objevili horníci i odpadky. Ekologický průzkum provedený společností, který byl požadavkem vlády a možná proto nebyl moc důkladný, odhalil, že krysy jsou jen o trochu více inteligentní než psi. O jak moc více zůstávalo nejasné. Zvířata rychle poznala, že horníci jsou poživatelní, ale velmi nebezpeční a od té doby se obě skupiny navzájem ignorovaly. Tahle mega-krysa Eda pozorně sledovala, když se brodil přes potok, ale nepohnula se dokonce ani tehdy, když byl již docela blízko.
V kopcích na druhé straně údolí našel Ed místo, které by mohlo být nalezištěm krystalů. Více než třicet let hledání ho naučilo kam se dívat. Nejdříve si prostudoval vědecké zprávy a mineralogické studie jako všichni ostatní. Ale zatím se neobtěžoval použít svůj zkoušeč. Tohle místo bylo daleko od domova. Mohl sice rozebrat svůj dům a přestěhovat se, ale to by dalo příliš mnoho práce. Místo toho si sebou může vzít více zásob a zůstat tu týden nebo dva. Tak to dělali i ostatní horníci, dokonce i ti ženatí.
Buď jak buď, nechtělo se mu nechávat Emmu samotnou přes noc. Byli spolu stále už od jeho školních let a týdenní rozchod jenom pro peníze se mu vůbec nezamlouval. Podrobně vše zvažoval. Měl dostatek peněz, mohl si dovolit chodit k nalezišti a zpět každý den, i kdyby to mělo podstatně zkrátit jeho čas na práci. Nebude ztrácet energii taháním vozíku a takovéhle cvičení mu udělá jedině dobře. Někde slyšel, že se o pravidelných procházkách říká, že jsou zdravé. Uspokojen tímto rozhodnutím otestoval skálu svým zkoušečem, dostal příznivou odpověď, kterou ostatně očekával a vydal se k domovu.
Mega-krysa stále chytala ryby a nevšímala si ho. Následující dny strávil Ed tím, že prozkoumával nová naleziště, přemýšlel, kde začít a zřizoval přístřeší pro své nářadí. Nechtěl se s ním tahat tam a zpátky každý den a nářadí ponechané bez dozoru se občas ztrácelo. To mělo za následek mnoho obviňování a sporů, než horníci přišli na to, že za krádeže mohou být zodpovědná zdejší zvířata. Většina předpokládala, že jde o mega-krysy, ale někteří poukazovali i na praptáky nebo na nějakou jinou divokou zvěř. Ať to bylo cokoliv, nemohlo to otevřít dveře nebo rozebrat plastikové zdi. Cokoliv bylo uvnitř, třeba jen v chatrné boudě, bylo v bezpečí.
Když bylo na novém místě všechno v pořádku, vstal jednoho rána Ed brzy, nechal Emmu spát a odešel do údolí začít vlastní práce. Byla to pěti-hodinová cesta, podle pozemského času, ale s jejich dnem, který měl dvacet osm hodin, měl ještě dostatek času, aby osm hodin tvrdě pracoval a pak se vydal zpět a odpočinul si. Nejdříve prozkoumal své první naleziště bodcem. Nechtěl hned používat krumpáč, dokud se nedostane hlouběji, potom zkusil skalní kladivo. Skála se lehce odlamovala, což bylo dobré znamení. Pracoval pomalu a opatrně, po několika úderech kladivem vždy odstraňoval prach a zkoumal úlomky. První pracovní den nepřinesl sice žádné krystaly, ale skála se i nadále jevila jako ideální. Cestou domů si byl Ed již téměř jist dalším výnosným nálezem.
Dostalo se mu jej třetího dne - enormní nález krystalů, největší, jaký on sám kdy viděl. Ed se nemohl udržet, aby nezačal vesele poskakovat, brzy se však uklidnil a začal krystaly opatrně vyjímat. Jeden po druhém je ukládal do sběrného boxu. Sedm velikých krystalů. Byl to nejenom největší Edův nález, ale také největší nález o jakém kdy slyšel. Teď, když už byly krystaly bezpečně v boxu, napadlo ho, že měl nejdřív dojít pro Jimmyho Childse, aby mu dosvědčil jeho nález. Nikdo nebude věřit, že tato krása pochází z jediného místa. Stejně by je však musel jednou vyjmout, a je pořád lepší, mít je bezpečně v boxu, než aby je zničilo počasí. Je úplně jedno, zdali bude nález ověřen, nebo ne. Věděl, že to dokázal. Byl to nejlepší den jeho života.
Vzrušení jej učinilo neopatrným. Jak zdvihl box a otáčel se k odchodu, jednou nohou vstoupil na uvolněný kus skály. Na chvíli se zapotácel, pak zcela ztratil rovnováhu, přepadl přes okraj skalní římsy na další skaliska a padal dál dolů ze svahu, až se nakonec tvrdě zastavil o veliký balvan. Jak se řítil, ze svahu dolů, nemyslel na nic jiného, než jak se zastavit. Jakmile se však zastavil o balvan, vlna nesnesitelné bolesti zaplavila jeho tělo. Bránil se upadnout do bezvědomí, přestože ležel celkem klidně, musel zatnout zuby, než šok pominul. Bolest pak sice neustávala, ale dalo se to vydržet. Byl poškrábaný, měl mnoho modřin a mohl mít i zlomený nos. Nicméně hlavní zranění, které se mu mohlo stát osudným, se týkalo jeho pravé nohy, která vyčnívala z pod jeho těla pod nepřirozeným úhlem.
Přemýšlel, co dělat. Neexistoval žádný způsob, kterým by mohl zavolat pomoc. Ostatní horníci ho běžně nenavštěvovali, ani se u něj nezastavovali. Infekce se neobával, protože zdejší mikroorganismy nenapadají lidský organismus. Bude se však muset doplazit do údolí, aby získal něco jako dlahu nebo něco, co by mohl použít jako berlu. Tady na skalách nic nerostlo, nic, co by mu mohlo pomoci. Prohledal své kapsy. Jeho nůž byl stále na svém místě, takže bude moci berlu vyrobit, jestliže něco najde. Nejdříve se však začal starat o něco jiného. Těžkopádně, snažíc se nevšímat si bolesti, doplazil se zpátky na římsu a vložil box se svými drahocennými krystaly do přístřešku.
Potom tam chvíli ležel, vzpamatovával se ze svého utrpení. Jeho nářadí bylo rozlámané - vem je čert. Bude si moci pořídit jiné. Použil krumpáč k připevnění petlice k boudě. Kyslík? Našel, jak předpokládal, jednu láhev navíc. S ním alespoň pro tuto chvíli problém nebude.
Ed se začal pomalu spouštět dolů. Trvalo mu to až do soumraku, než se dostal ke křoví kolem potoka. Uřízl pár kusů dřeva - nebo něčeho podobného, co tvořilo zdejší keře - a svázal je do dlah pomocí nějaké popínavé rostliny, která

rostla na okraji potoka. Malý měsíc Alberichu mu poskytoval dostatek světla na to, aby alespoň matně viděl, co dělá. Mega-krysa, které si všiml již dříve, přišla blíž a zvědavě jej pozorovala, jak se lopotí a nadává. Nevěděl, jestli zápach krve tato zvířata přitahuje, ale neustále si namlouval, že to pro ně musí být nějaký nelákavý cizí zápach.
Když dokončil obvazování své nohy, zůstal ležet a přemýšlel. Může zde přespat a začít se přesouvat znovu až bude dostatek světla, aby viděl kam jde. Ale tím by ztratil mnoho času a zásoba kyslíku nevydrží věčně. S pomocí měsíčního svitu by to měl dokázat. Dokonce i ve tmě mohl něco rozeznat a jakmile bude za potokem, půjde pořád do kopce.
Bolestivě se přebrodil přes potok a začal se plazit k dalšímu převisu. Mega-krysa zmizela, možná se uklidnila a nebo ztratila zájem, jakmile cizinec opustil její území.
Musel si vyměnit kyslíkovou láhev, ještě než dosáhl vrcholu. Plazení bylo namáhavé a vyžadovalo více vzduchu. Začal se obávat, zdali mu jeho zásoba vydrží až domů. Když dosáhl vrcholku, byl zcela vyčerpaný a usnul i přesto, že se nejdříve rozmýšlel, zda si odpočinout, nebo jít dál.
Druhého dne doplazil zbytek cesty domů. Občas myslel na Emmu a snažil se tak zahnat bolest. Bude o něj mít samozřejmě starost, protože nepřišel v noci domů, ale nezpanikaří. Žije na koloniální planetě déle než on, vlastně se tu narodila. Usmál se při pomyšlení na jejich námluvy, když ještě pracoval na Humboldtu 4. Nejdříve ji považoval za příliš nezávislou, on chtěl mít ženu, která by na něm byla závislá. Jak je nyní šťastný, že svůj názor změnil.
Domů se dostal těsně před soumrakem. Svedl těžký boj o to, aby se mohl napřímit, alespoň natolik, aby otevřel závoru. Potom se vplazil dovnitř, zavřel dveře a doplazil se do postele. Pravá strana jeho těla byla plná obrovské bolesti, ale dokázal to. Nyní má šanci s pomocí Emmy přežít.
Druhý den se cítil lépe. Musel se doplazit do zásobárny pro nějaké jídlo, ale dokázal to. Emma snědla většinu toho, co bylo připravené, pro druhého nechala jen málo.
S jídlem si však nedělal žádné starosti. Jeho jedinou prací bylo odpočívat a léčit se.
Odpoledne spadl z postele a z náhlého přívalu bolesti ztratil vědomí. Když přišel k sobě, stále cítil nesnesitelnou bolest, ale přesto se nějak dokázal vyškrábat zpět do postele.
Následující dny pro něj byly temnou agónií. Občas cítil Emmu, jak vedle něj leží a zahřívá jeho tělo. Dále se už jen střídaly chvíle, kdy byl při vědomí s popletenými sny o životě na Zemi, s nočními můrami o vesmírných cestách a dalšími můrami o životě na Alberichu 1. Když byl naposledy při vědomí, když se bolest rozšířila i do druhé nohy a spodní části jeho těla, uvědomil si celou pravdu o Emmě. Poprvé v životě si přál, aby ho někdo z ostatních horníků přišel navštívit.
Jimmy Childs přinesl tu novinu do skladu a řekl o tom prodavači. "Ed Schmidt umřel. Budeš muset poslat jeho konto někomu, komu ho odkázal."
Muž vypadal překvapeně, "Nevyžaduje to nějakou speciální lékařskou zprávu nebo tak něco?"
Childs pokrčil rameny. "Ty si zmocněnec WP&M pro tuhle oblast. Podle mýho je na tobě udělat si zprávu, když ji potřebuješ. Přesto se mě na to radši neptej. Nepřej si vidět v jakým stavu je jeho tělo."
Prodavač zalistoval v údajích na počítači a řekl: "Dalším z jeho rodiny je hlášena jeho žena Emma, žijící na téhle planetě, co s tou se stalo?"
Jimmy jen na chvíli otevřel ústa, pak se vzpamatoval a řekl: "Žena! Ed byl větší blázen, než sem si myslel. Nebyl ženatej. Žil tu sám už víc jak třicet let. Myslím, že skutečný lidi nikdy rád neměl a tak si vysnil ženu, která by mu vyhovovala."
"Vy myslíte, že Emma nikdy neexistovala?"
"Ale ano, existovala. Byla to jeho domácí mega-krysa. Jednu si nějakým způsobem ochočil."
"On udělal domácí zvíře z jedné z těch věcí?" Prodavač se otřásl. "Jak zemřel?"
"Myslím, že za to může nějaká nešťastná náhoda. Onemocněl nebo si něco zlomil. Ed nikdy nechtěl mít vysílačku, takže se nikoho nedovolal pro pomoc. Přesto se ale dokázal dostat zpět do domu a potom tam uvízl a nemohl ven.
Mega-krysa tam byla sním a když nemohl ven, nemohla dostat žádnou potravu. Vstupní dveře a dveře do skladu byly zavřené, takže nemohla ven ani ona. A tak ho sežrala. Když sem se tam dostal, nohy a kus trupu zmizely."

ROBERT SILVERBERG
OBCHODNÍ CESTUJÍCÍ
Kolonista Roy Wingert popadl rozechvělýma rukama svou zbraň. Zamířil na slizkého červovitého tvora, svíjejícího se za právě vyloženou hromadou beden.
Tvrdili, že tahle planeta je neobydlená, pomyslel si. Ha!
Prudce stiskl spoušť. Z hlavně vyšlehl fialový plamen.
Jeho chřípí zachytilo zápach škvařícího se vetřelcova masa. Chvějíc se odporem, Wingert se odvrátil od svinstva před sebou, právě včas, aby zpozoroval další čtyři červovité tvory, plazící se k němu z druhé strany.
Dostal je všechny. Další dva začali ovíjet tlustý kmen stromu po jeho levici.
Nyní již v bojové náladě, Wingert je rovněž zneškodnil. Mýtina se začala podobat vstupní hale jatek. Wingertův obličej byl zalit potem. Začal se mu zvedat žaludek a jeho pokožka byla ledově studená. Napadlo jej, zda celý svůj tříletý pobyt na Quellacu stráví tím, že bude bojovat proti těmhle přerostlým potvorám.
Další dva červi vylezli zpod shnilého kmene poblíž jeho nohou. Byli téměř šest stop dlouzí, a jejich ostří pily připomínající zuby se leskly v jasném slunci, zářícím nad planetou Quellac. Prý nic moc nebezpečného, pomyslel si Wingert zamračeně. Ha! Znovu nabil zbraň a dva nově příchozí spekl na škvarky.
Hlasité zvuky jej přinutily otočit se. Od lesa k němu hopkalo něco, co vypadalo jako obrovská šedá žába. Bylo to sedm či osm stop vysoké a většinu toho tvořila tlama. Už to bylo jenom asi třicet yardů od něj. Vypadalo to velice hladově.
Wingert vypjal ramena a připravil se na obranu proti novému útočníkovi. Ale právě v okamžiku, kdy na bestii namířil hlaveň, zahlédl něco koutkem oka napravo od sebe. Další taková potvora - rychle se přibližující z opačné strany.

"Promiňte, pane," ozval se najednou ostrý kovový hlas, "zdá se, že máte vážné problémy. Mohl bych vám v tomto případě nouze nabídnout Duarmův kapesní generátor silového pole? Stojí pouze -"
Wingert popadl dech. "K čertu s tím, co stojí. Zapni ho! Ty bestie už jsou jenom dvacet stop odsud!"
"Samozřejmě, pane."
Wingert uslyšel cvaknutí a najednou se kolem nich rozprostřela chvějící se modrá bublina ochranného silového pole. Dvě vpřed se řítící žáby do ní prudce narazily a byly odmrštěny zpět.
"Díky," řekl, "zachránil jsi mi život. Ale kdo k čertu jsi a odkud jsi přišel?"
"Dovolte mi, abych se představil. Jsem XL-ad41, nový model Cestujícího a prodávajícího robota, vyrobený na Densobolu II. Dorazil jsem před chvílí a když jsem si všiml, že jste v nesnázích -"
Wingert nyní viděl, že tvor je skutečně robot, tvarem humanoid, až na pár sloupy připomínajících pohyblivých nohou.
"Počkat. Ne tak hrr." Obě žabí potvory na něj hladově hleděly z vnější strany silového pole. "Nový model čeho?"
"Cestujícího a prodávajícího robota. Mým úkolem je cestovat osídlenými částmi galaxie a nabízet a prodávat zboží vyrobené mými tvůrci, Spojenými výrobci Densobolu II." Robot roztáhl své gumové rty do širokého úsměvu. "Jsem, pokud se to tak dá říci, mechanizovaný obchodní cestující. Vy jste snad ze Země?"
"Ano, ale…"
"Myslel jsem si to. Srovnáním vašeho fyzického vzhledu s fenotypními daty v mé paměťové bance jsem dospěl k závěru, že jste pozemského původu. Potvrzení, které jste mi dal, je tedy nanejvýš uspokojivé."
"To rád slyším. Densobol II se nachází v Magellanových oblacích, že ano? V Menším nebo Větším oblaku?"
"V Menším. Ačkoliv jedna záležitost mne mate. Pokud jste pozemského původu, zdá se, že jste nesprávně zareagoval, když jsem se zmínil, že jsem obchodní cestující."
Wingert se ušklíbl. "Jak jsem měl proboha reagovat? Sprásknout ruce a zkroutit si uši?"
"Očekával jsem, že dostanu humornou odpověď. Podle mých údajů o Zemi zmínka o obchodním cestujícím obvykle vyvolává vědomou humornou reakci, poněvadž souvisí s všeobecným zdrojem folklóru, implantovaným na podvědomí."
"Omlouvám se," řekl Wingert. "Obávám se, že Země mě nikdy moc nezajímala. Proto jsem také podepsal smlouvu se Společností Planetární kolonizace."
"Ach, tak. Právě jsem přišel k závěru, že skutečnost, že jste mi nedal standardní odpověď, naznačuje jisté podstatné dislokace vaší pozice vzhledem k typickému kulturnímu gestalt. Opět jen vítám potvrzení této informace. Jako experimentální modeljsem pečlivě sledován svými výrobci. A proto se ze všech sil snažím demonstrovat své schopnosti obchodního cestujícího."
Wingert se již téměř zcela vzpamatoval ze svých předchozích vyčerpávajících zážitků. S nepříjemným pocitem pohlédl na dvě žabí bytosti a řekl: "Tenhle silový generátor - to je jedna z věcí, které prodáváš?"
"Duarmův generátor je jeden z našich nejlepších výrobků. Je pouze jednostranný. Oni se sem dostat nemohou, ale vy je i tak můžete zneškodnit."
"Cože? Proč jsi mně to už dávno neřekl?" Wingert popadl svou zbraň a dvěma dobře mířenými zásahy se zbavil obou žabích potvor.
"Tak, to bychom měli," řekl. "Raději budu sedět tady uvnitř, pro případ, že by přišly další."
"Další hned tak nepřijdou," řekl robot. "Tvorové, kteří vás napadli, žijí na sousedním kontinentu. Zde se vůbec nevyskytují."
"A jak se sem tedy dostali?" "To je moje dílo," řekl robot vítězoslavně. "Sebral jsem ty nejnepřátelštější tvory, které jsem na tomto světě byl schopen najít a přenesl je do vaší blízkosti, abych vám mohl předvést kvality našeho Duarmova silového generátoru -"
"Tys je sem přenesl?" Wingert vstal a výhružně se na robota zamračil. "To jako schválně, jenom kvůli obchodu? Vždyť ty potvory mě mohly zabít a sežrat!"
"Naopak. Celou situaci jsem měl pod kontrolou, jak jste viděl. Když začalo jít do tuhého, zasáhl jsem."
"Vypadni odsud!" začal zuřit Wingert. "Vypadni, ty bláznivý robote! Musím postavit svoji bublinu. Padej!"
"Ale dlužíte mi -"
"Srovnáme to později. Teď vypadni, a rychle!"
Robot šel. Wingert jej pozoroval, jak se šourá ke stromům opodál a mizí pod nimi.
Snažil se ovládnout svůj hněv. Třebaže byl rozčilený, na druhé straně cítil jisté pobavení nad robotovou poněkud svéráznou obchodní taktikou. Jistým způsobem to bylo chytře vymyšlené sebrat pár nebezpečných cizích tvorů a pak se dostavit v poslední minutě a nabídnout ochranné silové pole. Ale když člověka otrávíte, abyste mu vzápětí nabídli protijed, nebudete se tím pak oběti chlubit!
Obezřetně se rozhlížel kolem a doufal, že robot mluvil pravdu. Nerad by strávil veškerý pobyt na Quellacu zneškodňováním nebezpečných potvor.
Generátor byl stále zapnutý; Wingert si jej prohlédl a našel ovládací páčku. Rozšířil jej do průměru třiceti yardů a nechal jej tak. Mýtina byla poseta mrtvými těly nepřátelských tvorů.
Wingert se otřásl odporem.
Takže nyní, když už je po zábavě, musí se pustit do práce. Strávil na Quellacu pouhou hodinu, a celou tu dobu bojoval o svůj vlastní život.
V Příručce kolonisty stálo: Prvním úkolem nově příchozího kolonisty je instalovat svůj Zásilkový transmiter.
Wingert zavřel Příručku a začal prohledávat hromadu beden, v nichž měl svůj majetek, dokud nenarazil na velkou žlutou bednu s nápisem Zásilkový transmiter, opatrné zacházení nutné!
Z bedny označené nápisem Nářadí vyndal sochor a opatrně ze žluté bedny odštípl pár prken. V otvoru se objevil

kovový předmět. Wingert doufal, že jeho zásilkový transmiter je funkční; byl to nejcennější předmět, který s sebou měl, jeho jediné pouto se vzdálenou Zemí.
V Příručce stálo: "Všechny životní potřeby budou dodány Zásilkovým transmiterem zdarma." Wingert se usmál. Životní potřeby? Může mít magne-boty, cigarety, senso-pásky, nízkoenergetické transmitery operující na krátkou vzdálenost, snové pilulky, lahvové Martini a šumivé šampaňské, všechno zadarmo. Veškeré pohodlí domova. Varovali jej, že práce pro Planetární kolonizaci je pěkně tvrdá a nezáživná, ale to může být jen stěží pravda. Rozhodně to není pravda, pokud má člověk k dispozici zásilkový transmiter.
Pokud ovšem, pomyslel si Wingert chmurně, ten šílený robot nepřitáhne z vedlejšího kontinentu další obří žáby.
Otevřel bednu a vyndal z ní zásilkový transmiter. Pomyslel si, že vypadá jako obyčejný kancelářský stůl, jehož zásuvky trpí elefantiázou; groteskně se vydouvaly do dvou lopatovitě tvarovaných výčnělků, z nichž jeden byl označen Odeslání a druhý Příjem.
Vzhled přístroje doplňovaly impozantně vyhlížející řady ciferníků a měřidel. Wingert našel na severním obvodu červené aktivační tlačítko a stiskl je.
Zásilkový transmiter se začal probouzet.
Ručičky ciferníků se začaly otáčet, světýlka se rozblikala. Čtvercovitý přístroj jako by se najednou stal živým tvorem. Obrazovka nejdříve několikrát barevně zablikala, pak se rozjasnila.
Na Wingerta hleděl uhlazený obtloustlý obličej.
"Nazdar. Já jsem Smathers z Pozemského úřadu. Jako zaměstnanec Společnosti vykonávám funkci spojovatele číslo AZ-1061, prostřednictvím BF-80. Mohl byste mi laskavě říci své jméno, registrační číslo a souřadnice?"
"Roy Wingert, číslo 76-032-10f3. Jméno této planety je Quellac. Souřadnice bohužel jen tak z hlavy neznám. Jestli můžete chvilku počkat, podívám se do smlouvy - "
"Není třeba," řekl Smathers. "Stačí, když mně řeknete sériové číslo svého zásilkového transmiteru. Najdete je na destičce na západním obvodu."
Wingert je po chvíli hledání objevil. "AZ-1142."
"To souhlasí. Nu, vítejte do Společnosti, kolonisto Wingerte. Jaká je vaše planeta?"
"Nic moc," řekl Wingert.
"Jak to myslíte?"
"Je obydlená. Nepřátelskými bytostmi. Ale podle smlouvy jsem měl být poslán do neobydleného světa."
"Přečtěte si ji ještě jednou, kolonisto Wingerte. Pokud si vzpomínám, stojí v ní, že na místě, kde vás vysadíme, se nesetkáte s žádnými tvory. Náš průzkumný tým hlásil nějaké potíže v oblasti kontinentu na západ od vás, ale -"
"Vidíte všechny ty mrtvé potvory kolem?"
"Ano."
"Ty jsem zabil já. Abych si zachránil kejhák. Napadly mě asi minutu poté, co mě zde vysadila loď Společnosti."
"Zřejmě se tam dostali z druhého kontinentu," řekl Smathers. "To je velmi neobvyklé. Nahlaste, prosím, všechny další potíže podobného charakteru."
"To víte, že to nahlásím," řekl Wingert sarkasticky. "Opravdu tu mám pohodlí."
"Ehm, změňme téma," řekl Smathers chladně. "Chtěl bych vám připomenout, že Společnost je od toho, aby vám sloužila. Čili slovy smlouvy: Všechny životní potřeby budou dodány Zásilkovým trasmiterem zadarmo. Stojí to i v Příručce. Chtěl byste nyní učinit svou první objednávku? Společnost si velmi dává záležet na tom, aby o její zaměstnance bylo pečováno co možná nejlépe."
Wingert se zamračil. "Nu, vlastně jsem se ještě nestačil vybalit. Nemyslím, že bych něco potřeboval, snad jenom - ano! Pošlete mně obyčejné žiletky, ano? A tubu holícího krému. Zapomněl jsem si je vzít s sebou a ty nové vibro-strojky nesnáším."
Smathers se zakuckal překvapením. "Vy si nenecháte narůst plnovous?"
"Ne," řekl Wingert jedovatě. "Plnovous mě svědí."
"Dobrá tedy. Takže jedna zásilka žiletek a holícího krému do přístroje AZ-1142. Zatím nashledanou, kolonisto Wingerte a hodně štěstí. Společnost vám přeje vše nejlepší."
"Děkuji," řekl Wingert kysele. "I vám."
Otočil se od ztemnělé obrazovky a rozhlédl se kolem hranic silového pole. Zdálo se, že všude je klid, takže generátor vypnul.
Quellac vypadá na zatraceně pěkné místo, pomyslel si, až na ty obludy na západním kontinentu. Planeta pozemského typu obíhala jako šestá v pořadí kolem malého žlutého slunce z hlavní sekvence hvězd. Díky množství železitých solí měla místní půda červenou barvu, ale vypadala poměrně úrodná, soudě podle husté vegetace rostoucí všude kolem. Strmým údolím opodál líně tekl potok, který se ztrácel v purpurovém oparu na obzoru.
Život by tu mohl být docela dobrý, pomyslel si, pokud se ovšem neukáží další žáby. Nebo zubatí červi.
Podle smlouvy byla náplní jeho práce "příprava a prozkoumání planety za účelem další kolonizace pod záštitou Společnosti Planetární kolonizace." Byl tedy něco jako průzkumník vyslaný sem Společností, aby na planetě "vychytal mouchy", než sem přiletí skuteční kolonisté.
Za to dostával plat 1000 dolarů měsíčně, plus "životní potřeby" prostřednictvím zásilkového transmiteru.
Na živobytí se dá vydělávat i horšími způsoby, řekl si Wingert v duchu.
Nad les připlul líný mrak se zelenavými okraji. Wingert odstrčil stranou zčernalý trup mrtvého vetřelce a natáhl se na vyhřátou červenou hlínu, opíraje se hlavou o rozměrné těleso svého transmiteru. Před ním leželo osm či devět beden s nářadím a jeho majetkem.
Absolvoval třítýdenní cestu ze Země na palubě dopravní lodi první třídy Mogred. Cesta zásilkovým transmiterem by

sice byla rychlejší, ale transmiter byl schopen přepravit těleso o hmotnosti 150 liber, což byla jeho váha, pouze natřikrát, po 50 librových dodávkách. A to se mu zrovna moc nezamlouvalo. Kromě toho, na Quellacu před jeho příletem nebyl žádný transmiter, který by jej přijal, takže onen problém byl čistě akademický.
Někde poblíž zatrylkoval pták. Wingert zívl. Bylo časné odpoledne a on nikam nespěchal. Podle Příručky mu nafouknutí bubliny nemělo zabrat víc než hodinu. Později, až slunce bude zapadat za třešňově červené hory v dálce, postaví svůj domov ve tvaru bubliny a vybalí si věci. Teď si ale chtěl odpočinout, setřást ze sebe všechno to napětí z dnešního divokého střetu s domorodými bestiemi.
"Promiňte, pane," ozval se známý kovový hlas. "Náhodou jsem slyšel, že jste si objednal žiletky a myslím, že bude jenom správné, když vás nyní budu informovat o výrobku, který vašemu obličeji dodá mnohem větší přitažlivost."
Wingert v okamžiku vyskočil na nohy a se zuřivým výrazem hleděl na robota. "Řekl jsem ti, že máš vypadnout. V-Y-P-A-D-N-I!"
Robot nevzrušeně vyndal malou průhlednou tubu, naplněnou jakousi želatinovou zelenou pastou. "Toto," řekl XL-ad41, "je Gloglamova depilační pasta. Stojí dvanáct jednotek - ach, vlastně jeden dolar za tubu."
Wingert zavrtěl hlavou. "Já své zboží dostanu zadarmo, ze Země. Rád se holím žiletkou. Prosím tě, jdi pryč."
Robot vypadal tak nešťastně, jak jen robot může vypadat. "Vy zřejmě nechápete, že odmítnutí mé nabídky se velmi nepříznivě odrazí na mém hodnocení a může vést dokonce k tomu, že po skončení této zkušební cesty budu demontován. Proto trvám na tom, abyste mou nabídku zvážil ještě jednou."
Na obličeji XL-ad41 se najednou objevil úsměv, typický pro obchodního cestujícího, kterého něco napadlo. "Dovolte mi tedy nabídnout vám tento bezplatný vzorek. Zkuste Gloglamovu depilační pastu a já vám mohu zaručit, že se už nikdy nebudete chtít holit ničím jiným."
Robot vymačkal malé množství zelené pasty do menší nádobky a podal ji Wingertovi. "Tady. Brzy se vrátím, abych vyslechl vaše rozhodnutí."
Opět odkráčel pod stromy s masivními kmeny. Wingert se poškrábal na strništi na bradě a podezřívavě si pastu prohlížel.
Takže Gloglamova depilační pasta? A XL-ad41 obchodní cestující robot? Smutně se usmál. Na Zemi člověka dennodenně bombardují zpívajícími reklamami a tady, v hlubinách vesmíru, vás přepadne robot z Densobolu, aby vám nabídl krém na holení.
No dobrá, pokud je ten robot stejný jako jeho pozemští kolegové, jediným způsobem, jak se jej zbavit, bude něco si od něj koupit. A zvlášť tehdy, jestli robot je na zkušební cestě a mohli by jej rozebrat, pokud by se neosvědčil. Wingert také kdysi býval obchodním cestujícím, takže k robotovi cítil jisté sympatie.
Opatrně ukápl na dlaň pár kapek Gloglamovy depilační pasty a vetřel si je do tváře. Bylo to chladivé, mírně štiplavé, s příjemnou vůní. Chvíli si tvář třel, až jej napadlo, jestli by mu to náhodou nemohlo udělat díru až do čelisti. Pak z kapsy vytáhl zrcátko.
Tam, kde použil depilátor, byl jeho obličej hladký, čistý a růžový. Tak dobře oholený nebyl už celá léta. Nadšeně si na dlaň vypatlal zbytek pasty a začal si jí třít obličej, jen aby zjistil, že robot mu takticky dal takové množství, které vystačilo pouze na jednu tvář.
Wingert zakašlal. Možná je to trouba a neohrabanec, pomyslel si, ale přece jen má nějaké základy, jak obchodovat.
"Nu?" ozval se XL-ad41, objevuje se jako na povel. "Jste spokojen?"
Šklebíc se, Wingert řekl: "To tedy bylo hezké dát mně jenom tolik, aby to stačilo na polovinu obličeje. Ale je to skutečně dobrá věc; o tom není pochyb."
"Kolik tub si ode mne vezmete?"
Wingert vytáhl peněženku. Měl s sebou pouhých 16 dolarů; nečekal, že pozemské peníze by mu na Quellacu mohly být nějak užitečné. Takže měl jenom desetidolarovou, pětidolarovou a ušmudlanou jednodolarovou bankovku.
"Jednu tubu," řekl. Podal robotovi jednodolarovku. XL-ad41 se zdvořile uklonil, sáhl do hradní skříňky a vyndal zbytek tuby, z níž předtím dal Wingertovi vzorek.
"No, to snad ne," namítl pozemšťan rychle. "To je tuba, ze které jsi bral vzorek - a ta tedy má být zadarmo. Já chci nenačatou."
"Poznávám onu příslovečnou vrozenou prohnanost pozemšťanů," poznamenal XL-ad41 zarmouceně. "Dobrá tedy."
Podal Wingertovi druhou tubu. Ten si ji prohlédl a strčil ji do kapsy. "A nyní mne omluv, musím si vybalit věci," řekl robotovi.
Protlačil se kolem něj, popadl sochor a začal otvírat bednu, v níž měl být jeho nafukovací domov. V tom okamžiku začal zásilkový transmiter vydávat sérii hlasitých bzučivých zvuků, následovaných tupým plesk.
"Váš přístroj něco doručil," řekl XL-ad41.
Wingert zvedl víko na straně Příjem a vyndal malý balíček, úhledně zabalený v plastické fólii. Roztrhl obal.
Uvnitř byla krabička obsahující dvacet čtyři dvoubřitých čepelek, tubu holícího krému a nějaký účet. Stálo na něm:

Holící čepelky podle objednávky…	$ 00,23
Holící krém podle objednávky…	00,77
Přepravní poplatek…	50,00
Celkem…	$ 51,00

"Vypadáte bledý," řekl robot. "Zřejmě máte nějakou nemoc. Možná by vás mohla zajímat moje nabídka Derblongova Automatizovaného auto-diagnostického zdravotního servomechanismu, který stojí -"

"Ne," řekl Wingert zamračeně. "Nic takového nepotřebuji. Vypadni odsud."
Otočil se zpět k transmiteru a zuřivě stiskl aktivační tlačítko. Okamžik později se ozval Smathersův uhlazený hlas: "Nazdar, kolonisto Wingerte. Nějaké potíže?"
"No to bych řekl," zachroptěl Wingert přiškrceným hlasem. "Právě jsem dostal svoje žiletky - s padesátidolarovým účtem za přepravu! Co je to za šaškárnu? Bylo mi řečeno, že všechno, co budu potřebovat, dostanu zadarmo. Stojí to ve smlouvě -"
"Ve smlouvě stojí," opravil jej Smathers zdvořile," že všechny životní potřeby vám budou přepraveny zadarmo, kolonisto Wingerte. Netýká se to ovšem luxusního zboží. Společnost přece nemůže na svých bedrech nést finanční zátěž z přepravy veškerého luxusního zboží, na které si kolonisté vzpomenou."
"Takže žiletky jsou podle vás luxusní zboží? " Wingert se jen s potížemi ovládal, aby do transmiteru vší silou nekopl. "Jak můžete mít takovou drzost a považovat žiletky za luxusní zboží?"
"Většina kolonistů si nechává růst plnovous," řekl Smathers. "Že vám se to nelíbí, kolonisto Wingerte, to je váš problém. Společnost -"
"Ano, já vím. Společnost přece na svých bedrech nemůže nést takovou finanční zátěž. Příště si dám větší pozor na to, co si objednám. A tyhle zatracené žiletky si vezměte zpět. Ruším objednávku." Vložil balíček do přihrádky Odeslání a udeřil do tlačítka.
"Je mi líto, že jste to udělal," řekl Smathers. "Budeme k vašemu dluhopisu muset připočíst dalších padesát dolarů za přepravu vráceného zboží."
"Cože?"
"Avšak dohlédneme na to," pokračoval Smathers, "abyste příště byl předem informován o tom, na jaké zboží se vztahuje přepravní poplatek."
"Díky," řekl Wingert kousavě.
"Protože nemáte zájem o žiletky a krém, předpokládám, že jste se rozhodl nechat si narůst plnovous. Myslel jsem si to. Většina kolonistů to tak dělá, víte."
"Ne, nenechám si narůst plnovous. Náhodou se tu před deseti minutami zastavil jeden obchodní robot z Densobolu a prodal mně tubu depilační pasty."
Zdálo se, že Smathersovi vypadnou oči z důlků. "Budete tu koupi muset okamžitě zrušit," řekl najednou velmi přísným hlasem.
Wingert nevěřícně zíral na zavalitý obličej na obrazovce. "Tak vy se chcete míchat i do tohodle?"
"Kupování zásob od kohokoliv jiného než od Společnosti je hrubým porušením smlouvy, kolonisto Wingerte! Můžete za to být velmi vysoce pokutován! Konec konců, byli jsme to my, kdo se zavázal, že vám bude dodávat vše, co potřebujete. Takže jestliže si koupíte něco od kohokoliv jiného, okrádáte tím Společnost o její výhradní právo sloužit vám, kolonisto Wingerte. Je vám to jasné?"
Wingert z toho byl tak zmatený a rozčilený, že téměř nebyl schopen promluvit. Teprve asi po minutě řekl: "Takže pokaždé, když od vás budu chtít zatracené žiletky, budu za jejich dopravu platit padesát dolarů a když si budu chtít koupit tubu depilační pasty od robota, tak tím poruším smlouvu? Ale to je přece - okrádání! To je zotročení! Něco takového je protizákonné!"
Hlas ze zásilkového transmiteru varovně zakašlal. "To jsou velmi vážná obvinění, kolonisto Wingerte. Radím vám, abyste si příště dvakrát rozmyslel, co říkáte a abyste si pečlivě prostudoval smlouvu."
"Já vám na tu vaši smlouvu kašlu. Můžu si koupit, co chci!"
Smathers se triumfálně zašklebil. "Obával jsem se, že tohle řeknete. Nevím, jestli jste si toho vědom, ale dal jste mi tím legální záminku, abych na vás zaměřil sledovací paprsek, abych si zajistil, že nás nebudete podvádět porušováním smlouvy."
Wingert si odplivl. "Tak sledovací paprsek? Ale já ten váš podělaný transmiter rozsekám na kusy! A pak si mně zkuste sledovat!"
"To nebudeme moci," přiznal Smathers. "Ale zničení transmiteru je závažným trestným činem a mohli bychom vás za něj potrestat vysokou pokutou. Hezký den, kolonisto Wingerte."
"Hej! Počkejte! Nemůžete přece -"
Wingert třikrát udeřil do aktivačního tlačítka, ale Smathers přerušil spojení a zřejmě jej neměl v úmyslu hned tak obnovit.
Wingert se s klením otočil a sedl si na jednu z beden.
"Mohl bych vám nabídnout Sugrathovy pilulky proti choleře?" zeptal se XL-ad41 úslužně. "Velké, cenově výhodné balení."
"Zavři hubu a nech mě být!"
Wingert zamračeně hleděl na nablýskané špičky svých bot. Pomyslel si, že celá Společnost je pěkně vychytralá. Nemá peníze a nemůže se vrátit na Zemi jinak, než se rozporcovat na tři části a teleportovat je jednu po druhé. Třebaže Quellac je docela atraktivní planeta, postrádá jisté aspekty pozemského života. Například tabák. Wingert rád kouřil. Krabička cigaret by stála dva dolary, čtyřicet centů plus 75 dolarů přepravného. A Smathers by určitě prskal, že cigarety jsou luxus.
Senso-pásky? Zbytečný přepych. Transmitery krátkého dosahu? Ty by se podle smlouvy daly považovat za nářadí. Ale bylo mu to docela jasné, že než skončí jeho tříletý výlet, bude mít na kontě 36000 dolarů - mínus všechny poplatky za přepravu. Bude pak mít štěstí, když z toho vyvázne s dluhem menším než 20.000 dolarů.
Samozřejmě, nebude mít peníze a Společnost se ukáže jako velmi benevolentní a dá mu na vybranou: buď půjde do vězení nebo se bude muset upsat na další tři roky. Vysadí ho na nějakém dalším zatraceném místě a na konci bude mít

jenom dvakrát tak velké dluhy.
Rok za rokem bude klesat stále hlouběji do dluhů, a to jenom díky té jejich zatracené smlouvě. Zbytek života stráví tím, že bude kolonizovat nové a nové planety pro Společnost Planetární Kolonizace a nikdy si nevydělá ani cent, jenom bude mít stále větší dluhy.
To je horší než otroctví.
Musí existovat nějaké východisko.
Ale poté, co si téměř hodinu znovu a znovu četl svou smlouvu, bylo mu jasné, že je naprosto v koncích.
Zlostně pohlédl na usmívajícího se robota.
"Na co tu ještě čekáš? Už jsem si přece koupil depilační pastu. Ztrať se!"
XL-ad41 zavrtěl hlavou. "Stále ještě mi dlužíte 500 dolarů za generátor. A přece ode mne neočekáváte, že se vrátím ke svým výrobcům poté, co jsem prodal pouze dvě věci. Okamžitě by mne demontovali a začali by vyrábět XL-ad42!"
"Slyšel jsi, co řekl Smathers? Když si od tebe ještě něco koupím, poruším tím smlouvu se Společností. Běž už. Vem si ten svůj generátor zpátky. Ruším koupi. Navštiv nějakou jinou planetu; já jsem v maléru i bez tebe -"
"Je mi líto," řekl robot a zdálo se, že v jeho kovovém hlase je slyšet jakýsi zlověstný tón. "Toto je sedmnáctá planeta, kterou jsem navštívil od začátku své zkušební cesty a neprodal jsem zatím nic kromě tuby Gloglamovy depilační pasty. To je velmi ubohé. Neodvažuji se takto vrátit."
"Tak to zkus někde jinde. Najdi si planetu plnou prachářů a prodej jim všechno možné. Já si od tebe nemůžu koupit nic."
"Obávám se, že budete muset," řekl robot důrazně. "Podle nařízení se musím po sedmnácté návštěvě vrátit na Densobol na inspekci." V robotově břiše se najednou otevřel pohyblivý panel a z otvoru se vysunula hlaveň dezintegrátoru.
"No to je tedy obchodní taktika, opravdu! Pokud si od tebe zákazník nic nekoupí, tak vytáhneš bouchačku a přinutíš jej koupit si něco. Ale na mě to neplatí. Já prostě nemám peníze."
"Vaši přátelé ze Země vám je pošlou. Musím se vrátit na Densobol s úspěšným obchodním zápisem. Jinak -"
"Já vím. Demontují tě."
"Správně. Proto se musím uchýlit k této taktice. A jsem odhodlán zbraně použít, pokud budete i nadále odmítat."
"Počkat, počkat!" zasáhl do dění nový hlas. "Co se to tam děje, Wingerte?"
Wingert se otočil k transmiteru. Ze svítící obrazovky na něj hleděl Smathersův zavalitý obličej.
"To tenhle robot," řekl Wingert. "Musí prostě něco prodat a tak na mě vytáhl zbraň."
"Já vím. Viděl jsem všechno pomocí sledovacího paprsku."
"To jsem se tedy ocitl v pěkné bryndě," řekl Wingert zoufale. Hleděl z čekajícího robota na zamračeného Smatherse.
"Pokud si od toho robota nic nekoupím, zabije mě - a pokud si od něj něco koupím, tak za to dostanu pokutu." V duchu přemýšlel, co je horší.
"Mohu vám nabídnout spoustu druhů zboží na Zemi neznámých," řekl robot hrdě. "Průkopnický model stahovače divokých prasat, pro případ, že by na Quellacu nějaká byla - ačkoliv o tom upřímně pochybuji. Nebo možná by vás mohl zajímat náš Otočný diatomický filtr, nebo snad nový model Hegleyova nervového extraktoru -"
"Ticho," zařval Wingert. Otočil se zpět k Smathersovi. "Co mám dělat? Vy jste Společnost; vy máte povinnost chránit svého kolonistu před nepřátelským útočníkem."
"Pošleme vám zbraň, kolonisto Wingerte."
"To jako, abych toho robota oddělal? No, to je tedy pěkná pomoc," řekl Wingert nevěřícně. Třebaže se mu částečně podařilo dostat se z průšvihu, Společnost jej stále ještě držela pod krkem ohledně oné klauzule "Životní potřeby". Jeho nahromaděné poplatky za přepravné budou za tři roky činit -
Najednou ostře vdechl: "Smathersi?"
"Ano?"
"Poslouchejte mě: pokud si od robota nic nekoupím, zlikviduje mě dezintegrátorem. Ale já si od něj nemohu nic koupit, protože nemám peníze. To znamená, že peníze jsou pro mě životní potřebou, poněvadž chci zůstat naživu. Chápete to? Jsou pro mě nezbytností."
"Ne," řekl Smathers. "Nechápu to."
"Chci tím říct to, že věc, kterou teď nejvíc potřebuji, abych si zachránil život, jsou peníze. Je to životní potřeba. A proto mně musíte zadarmo poslat veškeré peníze, které budu potřebovat, dokud se robot nerozhodne, že už mně toho prodal dost. Pokud mi okamžitě nepomůžete, budu se se Společností soudit kvůli porušení smlouvy z vaší strany."
"Jen to zkuste," zašklebil se Smathers. "Budete mrtvý, ještě než se zkontaktujete s právníkem. Robot vás zabije."
Wingertovi tekl po zádech pot, ale cítil, že se blíží okamžik jeho vítězství. Sáhl do kapsy své khaki košile a vyndal z ní smlouvu.
"Vy jste odmítl! Odmítl jste mi poskytnout životní potřebu! Smlouvaje tedy neplatná," řekl slavnostním hlasem. Před Smathersovým ohromeným pohledem roztrhal dokument na kousky a ležérně je hodil přes rameno.
"Porušil jste smlouvu," pokračoval, "a tím jste mne zbavil dalších závazků ke Společnosti. Proto vám budu vděčný, když ten váš zatracený sledovací paprsek odstraníte z mé planety."
"Z vaší planety?"
"Přesně tak. Podle práva prvního kolonisty planeta nyní náleží mně - a protože mezi námi už neplatí smlouva, galaktický zákon vám zakazuje sledovat mne!"
Smathers vypadal zmateně. "To jsou jenom řečičky, Wingerte. Ale já na to dohlédnu. Já to budu hlásit výš. Nemyslete si, že se nás tak snadno zbavíte!"
Wingert se na něj výsměšně zašklebil. "Nahlaste si to, kam chcete. Právo je na mé straně."

Smathers zaprskal a přerušil spojení.
"To bylo hezké," řekl XL-ad41. "Doufám, že tento spor vyhrajete."
"Budu muset," řekl Wingert. "Nedostanou mě, protože ze smlouvy vyplývaly závazky pro obě strany. Pokud proti mně budou chtít použít jako svědectví záznamy sledovacího paprsku, uvidí na nich tebe, jak mě ohrožuješ zbraní. Nenajdou proti mně vůbec nic."
"Ale, co já? Já -"
"Neboj, na tebe jsem nezapomněl. Z tvého břicha na mě kouká hlaveň dezintegrátoru." Wingert se na robota usmál. "Poslyš, XL-ad41, abychom si to ujasnili; to obchodování ti moc nejde. Trochu se sice vyznáš, ale chybí ti takt, důvtip. Nemůžeš prodávat tím způsobem, že budeš na lidi mířit zbraní. To by mohlo skončit taky tak, že tví výrobci budou brzy zapleteni do hvězdné války. Jakmile se vrátíš na Densobol a oni zjistí, co se stalo, rozmontují tě ještě rychleji, než bys byl schopen prodat ten svůj nervový extraktor."
"Mne to také napadlo," přiznal robot.
"Dobrá. Mám pro tebe návrh: naučím tě, jak být správným prodavačem. Já to také kdysi dělal a navíc jsem pozemšťan a mám jakousi přirozenou prohnanost, jak jsi to řekl. Až spolu budeme hotoví, půjdeš hezky na další planetu - myslím, že tvoji výrobci ti jednu zastávku navíc odpustí - a prodáš tam všechno své zboží."
"To zní moc hezky," řekl XL-ad41.
"To by bylo. A za to, že já tě všemu naučím, ty mě budeš dodávat věci, které budu potřebovat, abych si tu mohl pohodlně žít. Cigarety, magneboty, transmitery o krátkém dosahu, depilátor, atd. Jsem si jistý, že tví výrobci to budou považovat za spravedlivý obchod - moje dovednosti za tvoje zboží. Abych nezapomněl, budu potřebovat taky jeden silový generátor -jenom pro případ, že by se tu objevil někdo ze Společnosti a chtěl mně způsobit nějaké problémy."
Robot zářil štěstím. "Jsem si jistý, že taková výměna je možná. Myslím, že teď jsme se stali partnery."
"To teda jo," přisvědčil Wingert. "A v naší první lekci tě naučím starý pozemský zvyk, který by měl znát každý dobrý obchodní cestující." Popadl robotovu chladnou kovovou končetinu a pevně ji sevřel ve své: "Nazdar, kolego!"

P. J. ROBERTS
VESMÍRNÝ KRYSTAL
Není pravda, že ten objekt rychle prolétl oblohou. Ve skutečnosti letěl poměrně pomalu. Setrvával na obloze dostatečně dlouho, aby vylákal lidi z jejich domovů a přinutil je zírat s očima rozšířenýma na onu jasně zářící oranžovou kouli světla, která při svém přeletu nad Harpertownem - v jihovýchodní části Viktorie - změnila noční oblohu v téměř denní.
"Viděli jste to?" volala Melinda Stebbinsová, nakláněje se přes nízký plot oddělující jejich zahrady, na své sousedy, Carrollovi, kteří stah" na trávníku a hleděli na oranžovou záři.
"To by museli být slepí, aby něco takového neviděli," poznamenal její manžel Merv. Jeho žena, která si už dávno zvykla na manželovy občasné výbuchy sarkasmu, jeho poznámku ignorovala.
"Ale co to bylo?" zeptala se Cherylyn Carrollová, když se svými dvěma dospívajícími dětmi, Jayne a Steviem, vykročila po cestičce.
"Asi nějaká kometa," odpověděl její manžel Pete, instinktivně se řadíc za ostatní, kteří vyšli na ulici a pomalu kráčeli dolů po Rushcutters Road, vůbec si neuvědomujíc, Zejdou tam, kam mířil zářící objekt.
"Na kometu to letělo moc nízko," řekl Merv. Pete, který byl místním učitelem a jehož výroky byly obvykle přijímány bez jakýchkoliv pochybností, po něm střelil ostrým pohledem.
"Nu, zjistíme to," řekla Cherylyn.
Tak tedy kráčeli ulicí, až přišli k Hautmanově pastvině, velkému otevřenému prostranství na konci města, za kterým se prostíral už jenom les. Přešli jej a po chvíli váhání všichni vstoupili do hustého lesního porostu, tvořeného akáciemi, borovicemi a groteskně tvarovanými gumovníky.
Nesledovali objekt víc než pár minut, když všem bylo jasné, že Merv měl pravdu: nebyla to kometa.
"Určitě to vybuchne!" vykřikla Jayne, ukazuje na oblohu. Zářící oranžové světlo začalo pomalu klesat dolů.
"Je to přesně jako ve Válce světů" vykřikl Stevie Caroll, šklebíc se potěšením, zatímco Cherylyn, jeho matka, se při pomyšlení na mimozemské vetřelce zachvěla hrůzou.
"Nebuď pitomý!" začala mu nadávat, třebaže její doširoka otevřené oči prozrazovaly, že mu zpola věří.
O pár minut později všichni uslyšeli hlasitý výbuch nedaleko od nich a uvědomili se, že objekt přistál.
"Zdá se, jako by to bylo poblíž Cooperova jezera," řekl Pete.
A tentokrát měl pravdu. Až na to, že "kometa" nepřistála poblíž jezera, ale přímo v něm.
Když přišli k jezeru, byla u něj už malá skupinka přihlížejících, včetně Jima Kanea, seržanta policejního sboru městečka Harpertown, jež čítal dva muže. Byli však příliš zaujatí objektem v jezeře, než aby si vůbec všimli nově příchozích.
"Ach, můj bože. Můj bože, vždyť je to diamant! Obří diamant!" vykřikla Cherylyn, když spatřila to, na co ti druzí tak zaujatě zírali.
"Musí to mít přinejmenším milión karátů!" vykřikl její manžel Pete.
"Ne, má to miliardu karátů," opravil ho Jim Kane, který si jich konečně všiml.
Ano, přesně tak to vypadalo: obrovský diamant, s nesčetným množstvím plošek, nádherně zářící.
"Pane bože! Pane bože, všichni jsme bohatí!" křičela Cherylyn, která vběhla do mělké vody, aby "diamant" samou radostí objala.
Povykujíc jako dva cvoci, Jayne a Stevie vkročili do vody za ní, když tu se najednou zastavili v půli kroku, protože

Cherylyn od "diamantu" rychle uskočila pryč, jako by ji něco uštklo. "Pane bože! Pane bože!" křičela zděšeně. "Ono je to živé!"
"Ano, jistě mami!" řekl Stevie, který si nejdřív ze všeho pomyslel, že matka se mu pokouší oplatit to, jak ji předtím vystrašil. Pak si všiml onoho hrůzyplného výrazu v jejím obličeji.
Když kolem nich Cherylyn proběhla směrem ke břehu, Jayne a Stevie se rovněž otočili a utíkali za ní.
Pár minut pak stáli na travnatém břehu, pokoušeje se z Cherylyn dostat, co se vlastně stalo. Nakonec, když se jim z jejího zmateného blábolení nepodařilo nic pochopit, Jim Kane a Merv Stebbins si vyhrnuli nohavice, sundali si boty a ponožky a brodili se k místu, kde asi dvacet metrů od břehu spočíval "diamant".
Po chvíli váhání oba muži natáhli každý jednu ruku a přiložili ji na plochý okraj objektu. Zpočátku necítili nic neobvyklého, ale po několika vteřinách ten zářivý, diamant připomínající kámen začal pulsovat, jemně, ale výrazně, s pravidelným bum, bum, bum.
Zdálo se, že s každým pulsem objekt vyzařuje žluté světlo, třebaže ze břehu si toho nevšimli, když Cherylyn kámen objala.
Muži odtáhli ruce a podívali se jeden na druhého. Každý čekal, že ten druhý promluví první. Nakonec se slova ujal Jim Kane.
"Není o tom pochyb," řekl, "skutečně je to jako tlukot srdce!"
Třebaže mluvil potichu, jeho slova se v klidné noci donesla až na břeh a všichni je slyšeli. "Vidíte! Vidíte!" křičela Cherylyn. "Mysleli jste si, že jsem se zbláznila! Ale já měla pravdu! On se mnou souhlasí!"
Poté, co se Jim a Merv spěšně vrátili na břeh, začali diskutovat o tom, co dělat. Avšak po onom Cherylynině a Junově objevu všichni přítomní svěsili ramena a pospíchali do zdánlivého bezpečí města.

Příštího dne brzy zrána se Jim Kane vydal do blízkého Glen Hartwellu, vyzvednout člověka, který v této oblasti měl nejblíž k výzkumnému chemikovi: místního koronera, Jerryho Greena.
Také s sebou vzal svého glenhartwellského kolegu, seržanta Danny Rosse. Jeho přátelé a kolegové mu kvůli jeho vysoké postavě a obrovitému hrudníku dali přezdívku Medvěd. Třebaže to byl jenom seržant, stejně jako Jim, Ross byl Jimovým nejbližším nadřízeným. (Ve Viktoru je zvykem, že pokud jsou policejní sbory v několika venkovských městečkách u sebe řízeny úředníky stejné hodnosti, pak úředník v největším z nich je nadřízený všem ostatním. Takže protože trpasličí Glen Hartwell byl o něco větší než maličký Harpertown, Medvěd byl Jimův nadřízený.)
Když se krátce po desáté dopoledne blížili ke Cooperovu jezeru, Jim myslel, že dostane šok. "Kometa" byla o polovinu menší než v noci.
"Můj bože!" řekl, nevěřícně zíraje před sebe oknem landroveru, když přijížděli k jezeru. "Ono se to scvrklo!"
Když po chvíli vkročili do vody, aby objekt prozkoumali, Jerry Green jej opravil: "Ne scvrklo, rozpustilo. Obávám se, že je to jenom nějaký druh rozpustné krystalické soli."
"Kde jsou mé naděje stát se milionářem?" zažertoval Jim, třebaže už v noci jej napadlo, že nejde o diamant. Zatímco Jerry pokračoval v ohledávání krystalu, Jim si pomyslel, ale co je to za krystalickou sůl, které bije srdce"!
Medvěd Ross promluvil vůbec poprvé, od doby co přijeli k jezeru. "Je možné, že by to jezeru mohlo napáchat nějakou škodu?" obrátil se na Jerryho.
Jerry pokrčil rameny a řekl: "Bez potřebného vybavení, kterým bych mohl provést testy, to nemohu říct. Ale jestli to v noci bylo skutečně tak velké, jak říká Jim, takže se toho už tolik rozpustilo do vody, je možné, že už to nějakou škodu napáchalo."

Jim Kane o Cooperově jezeře opět uslyšel příští týden. Byl v Montgomeryho krámu na Goodwin Drive, když se k němu přiřítil Stevie Carroll a bez dechu vybuchl: "Něco zabilo všechny ryby v Cooperově jezeře!"
Když o patnáct minut později přijeli k jezeru, Jim našel svého konstábla Paula Bella a Pete Carrolla, klečící na břehu a zkoumající hromadu něčeho, co zdálky vypadalo jako bílé skořápky. Avšak když přijeli blíž, Jim uviděl, že jeto metr vysoká hromada holých kostí: přežvýkaných a rozlámaných koster snad miliónu malých rybek - prostírající se pár metrů na každou stranu.
"Stevie a já jsme si šli zarybařit," vysvětloval Pete, když viděl přicházet Jima. "Když se nám po hodině nepodařilo nic chytit, vydali jsme se hledat nějaké lepší místo."
"Na třetí pokus jsme našli tohle," dodal Stevie.
(Třebaže Cooperovo jezero se nacházelo ve vnitrozemí, bylo přecpáno rybami. Každých pár let se v zimě periodicky vylévalo z břehů a spojovalo se s blízkou řekou Yannan, tekoucí do Tasmanova moře.)
"Co si o tom myslíte?" zeptal se Pete.
Jim pokrčil rameny a řekl: "Asi to samé, co vy." Nabral plnou hrst koster a byl překvapen jejich křídovou bělostí. Pod jeho dotekem se rozpadly na prášek, jako by něco pohltilo nejenom maso, ale také z kostí vysálo všechen morek a vlhkost a zanechalo je křehké jako sluncem vysušené borové jehličí.
"Zdá se, že Jerry Green bude mít opět práci," řekl Paul Bell.

Během příštích pár dnů se Jerry Green a Jim Kane snažili zjistit, co zabilo ryby, ale nedošli k žádnému závěru. S výjimkou toho, že "Ať už to bylo cokoliv, zdá se, že to sežralo všechny ryby v jezeře," jak řekl Jerry.
"Ale co to mohlo udělat?" nechtěl se vzdát Jim.
"Možná nějaká smečka dingů," navrhl Jerry bez sebemenší známky přesvědčení.
"Ano, nějaká," řekl Jim kousavě. "Tohle jezero má na délku nejméně dva kilometry a místy je několik metrů hluboké. Pochybuji, že něco takového by dokázali dingové."

"No tak, co to tedy bylo?" řekl Jerry stejně kousavě, nutíc tím policistu přiznat, že neví.
Poté, co se konečně shodli na tom, že u jezera už nic nezjistí, Jim zařídil, aby malá hora rybích kostí byla odvezena pryč a zakopána do země.

První týden v prosinci již bylo zřejmé, že letos bude velmi horké léto.
"Zatracený skleníkový efekt!" bručel Merv Stebbins, obviňujíc tento jev z rekordních teplot, jež ve Viktorii posledních pár let vládly v letních měsících. Pomáhal Melindě vkládat do koše oběd, který měli připravený na piknik s Carrollovými.
Když se sbalili, popadl modrou lahvičku s odpuzovačem hmyzu a k pobavení své dcery Louise si jej začal stříkat na ramena.
"Čemu se k čertu směješ?" ptal se jí.
"Táto, vždyť ty sám děláš ten skleníkový efekt, tím svým sprejem," začala jej škádlit.
"Ale, já na tom přece nic nezměním!" nedal se, ignoruje Melindu a Louise, které si spolu vyměnily poťouchlé úsměvy.
Když o deset minut později čekali před domem na Carrollovy, Merv zahlédl narůstající řadu automobilů na Rushcutter's Road a řekl: "Do pytle s nimi. Proč bychom měli jezdit až do Glen Hartwellu, když máme nádherné jezero prakticky za humny?"
"Prosím tě, vždyť Glen je odsud jenom patnáct kilometrů," řekla Melinda, "ne půl miliónu. Louise a její bratr Shane se zašklebili a Merv po své ženě střelil ošklivým pohledem.
"Na tom nezáleží," trval na svém. "Proč bychom měli mařit čas ježděním k řece Yannan, když pár set metrů odsud leží Cooperovo jezero?"
"Ano, drahoušku," řekla Melinda, obraceje oči v sloup. Děti se začaly chichotat. Byla v pokušení říct mu, že mělký přítok řeky Yannan je jenom pár kilometrů od Harpertownu, ale pak si to raději rozmyslela.
Avšak když přišli ke břehu jezera, první krok do vody pro ně byl zklamáním. Třebaže průzračná jako sklo, voda byla podivně hustá a olejovitá.
"Fuj, to je lepkavé," začala si stěžovat Cherylyn a rychle zamířila zpět ke břehu.
"Co tím myslíš, lepkavé? Jak může být taková průzračná, čistá voda lepkavá?" vyptával se Merv, který se brodil pár metrů od břehu. Avšak i on si brzy našel výmluvu pro to, aby se mohl vrátit na břeh.
Ale pěti dospívajícím lidem, kteří zde byli se svými rodiči, onen lepkavý pocit zřejmě ani v nejmenším nevadil.
"Jak můžou být v té odporné břečce?" divila se Cherylyn, když se dívala na Jayne, Stevieho a jejich sestřenici Diannu Matthewsovou (která k nim přijela na vánoční prázdniny), dovádějící v jezeře.
"Není to tak špatné, když si na to člověk zvykne!" volala na ně Jayne, která plavala v čele skupinky a mířila nad větší hloubku.
"Neplavte moc daleko!" volal Merv na své dvě ratolesti.
"Neboj, tatí!" zavolala na něj Louise, vyslovujíc každé slovo velice přehnaným způsobem a šklebíc se přitom na své čtyři kamarády.
Avšak navzdory ujišťování pět mladých lidí brzy mířilo k jednomu z nesčetných ohybů meandrovitě utvářené řeky.
"Mládeži, jste si jistí, že se vám chce plavat v tomhle svinstvu?" zeptala se Dianne Matthewsová, šklebící se odporem nad slizkou vodou, která připomínala rozpuštěnou olejovitou želatinu.
"To ne," odpověděla Lousie, když mířili k ohybu, "ale budeme plavat, dokud nám naši nezmizí z dohledu. Pak doplaveme na břeh a budeme se hezky v klidu opalovat"
"Chytře sis to vymyslela, Lou," řekl Shane, chichotaje se sestřiným plánům.
Plavali dalších pár set metrů a pak zamířili ke břehu.
Najednou Lousie ucítila, že ji něco popadlo za nohu. S hrůzou se podívala dolů a v paměti se ji vybavila scéna z klasického horroru Netvor z Modré laguny, kde stvůra ukousla hrdince nohu.
"Něco mě kouslo do nohy!" zavolala na ostatní, kteří byli kus před ní.
"Jó, Čelisti ožily!" škádlil ji Shane, který na rozdíl od své sestry dával přednost moderním horrorům před černobílými klasikami.
"No, to je opravdu legrace," odsekla mu Lou, která stále ještě hleděla skrze čistou vodu na své chodidlo. Poté, co se ujistila, že kromě nich ve vodě skutečně nikdo jiný není, odtrhla oči od nohy a pustila se za ostatními.
Když ucítila ostrou bolest v levém chodidle, opět se podívala dolů, právě v okamžiku, kdy její chodidlo zmizelo a do vody začala z pahýlu proudit horká krev.
"Shane, Shane, pomoc!" začala křičet, když ucítila ostrou bolest vpravo a její pravá noha najednou zmizela až po stehno. "Pomozte mi! Proboha, pomóc!"
Teprve pár metrů od břehu se Shane otočil a zavolal: "Lou má problémy!" Čtyři mladí lidé se otočili a plavali Louise na pomoc.
"Dej mi ruku, sestři," zakřičel Shane, když se k ní blížili.
Začala k němu plavat, když vtom jí projel další záchvěv prudké bolesti a zmizela celá její paže. Z ramene se vyvalil proud krve.
"Pane bože, co se děje?" křičela Dianne, když Louise kousek po kousku mizela před jejich očima, až z ní nezbylo vůbec nic, jenom povlak krve na hladině. Ale i ten se po chvíli ztenčil a zmizel a zůstala jenom voda čistá jako sklo.

Když Cherylyn a Melinda začaly chystat oběd, Merv a Pete vztyčili pár metrů od nich velký slunečník, pak pod ním samozřejmě usnuli a nechali ženy potit se pod letním sluncem.
"No, to by ani nebyli mužský," stěžovala si Cherylyn. "Oni si odpočívají hezky ve stínu a my se tu máme potit a dělat

všechno samy."
Ve čtvrt na dvanáct byl oběd připraven a obě ženy přišly ke břehu jezera a začaly shánět děti.
"Už jsou pryč nějak dlouho," řekla Melinda s obavami v hlase.
"Ano," souhlasila s ní Cherylyn, která se otřásla při vzpomínce na to, jak odporně olejovitá byla voda, když do ní vkročila. "Nechápu, jak v té odporné břečce mohou vydržet."
"Shane! Louise! Dianno! Oběd!" volala Melinda.
"Jayne! Stevie!" volala Cherylyn.
O pět minut později stále ještě volaly. Jediné, čeho tím dosáhly, bylo to, že probudily své manžely.
"Co má znamenat všechen ten křik?" ptal se Merv, rozčilený, že je tak necitlivě vzbudily.
"Proboha, děti se ztratily!" vyjekla Melinda, ohromujíc tím Merva, který nebyl zvyklý na to, že by jeho žena odpovídala na jeho poznámky.
"Nemohly přece jen tak zmizet!" poznamenal Pete, když oba muži kráčeli ke břehu za svými manželkami.
"Možná jsou prostě příliš daleko a neslyší nás," zabručel Merv.
Po dalších deset minut volali všichni společně a dohadovali se, co dělat. Nakonec se rozhodli, že Melinda a Merv se spolu vydají po jednom břehu jezera a Pete a Cherylyn po druhém, směrem k městečku Perry.
Oba páry, vyčerpané dlouhou chůzí, se opět setkaly na druhé straně jezera, těsně před městečkem Perry. Tehdy je napadlo, že by se měli vrátit do Harpertownu a informovat Jima Kanea.
"Ach bože! Bože, oni se ztratili a my je nenajdeme! " křičela Cherylyn, pohrdavě hledíc na svého manžela, třebaže Pete byl stejně nešťastný a zmatený jako ona sama.
"Uklidni se drahoušku, najdeme je," utěšovala ji Melinda a v duchu si přála, aby mohla věřit sobě samé.
Perry bylo bohužel příliš malé, než aby mělo svého vlastního policistu, avšak Stebbinsovi měli v městečku příbuzné, kteří ochotně souhlasili, že oba páry odvezou do Harpertownu k Jimu Kaneovi.
Než dal Jim dohromady pátračskou skupinu, která začala pročesávat krajinu, byl téměř soumrak.
Třebaže měli silné reflektory, nemohli ze sebe setřást pocit nepohodlí a strachu, když procházeli strašidelným nočním lesem. Bylo to jen pár let od doby, co Glen Hartwell a Harpertown byly napadeny smečkou divokých dingů. Třebaže tito žlutí domorodí psi se většinou vyskytují v severních oblastech kontinentu, jako v Queenslandu a Severní Austrálii, celé smečky se občas pouštějí i dolů na jih. A když člověk projížděl dálnicí č.1, jenom kilometr od Melbourne samotného, nejednou v záři reflektorů zahlédl dinga.
Hledali celou noc až do rána, ale po dětech nebylo ani stopy. Teprve krátce po osmé hodině zrána, Jim Kane uslyšel výkřik: "Tady!"
Než se dostal z hustého porostu na místo, odkud přišlo volání, stála tam už malá skupinka mužů.
"Co jste našli?" zeptal se nejbližšího z nich, ale nedostal od něj žádnou odpověď. Obličej muže byl bílý jako křída a vypadal, jako by měl vypustit duši.
Když viděl Paula Bella klečícího u břehu, zamířil ke svému konstáblovi a zeptal se: "Co se k čertu…?" Zarazil se uprostřed věty. Uviděl hromadu křídově bílých kostí, přežvýkaných a dolámaných, ležících na břehu jezera. "Ty jsi je našel," řekl hloupě.
"Vypadá to, že v té hromadě jsou jenom tři," opravil jej Paul.
"To… to nemohou být oni!" vykřikoval Merv Stebbins, odmítaje uvěřit tomu nejhoršímu. "Vždyť zmizeli teprve před pár hodinami... přece z nich už nemohou být jenom kostry…"
"Něco jejich kosti obralo do čista," řekl Paul bezmyšlenkovitě. Jim se na něj podíval ostrým pohledem, který konstábla umlčel.
"Ne… to nemohou být oni," trval na svém Merv, na pokraji nervového zhroucení.
"Ano, …možná máš pravdu," souhlasil s ním Jim, odváděje jej pryč od hrůzného nálezu.
Když Merva odvedl a ujistil se, že Cherylyn a Melinda nejsou nablízku, začal se s muži dohadovat, co mohlo děti zabít.
"Krokodýli! Určitě to byli krokodýli!" nedal se odbýt Sam Hart z Merridale. "Viděl jsem krokodýla ožrat velký trup do čista - přesně jako tyhle -během pár hodin."
Hledíc na hromadu kostí, které se v ranním slunci blýskaly, jako by je někdo vyleštil, Jim pochybovačně řekl: "Jak by se sem do vnitrozemského jezera dostali krokodýli?"
"Tak jako ryby," trval na svém Hart. "Po řece Yannan. To bys koukal, jak ti bastardi umí lézt po souši. Pár kilometrů pro ně nic neznamená."
Jejich spor by se táhl celé hodiny, kdyby o čtvrthodinu později nebyly o pár set metrů dál na břehu nalezeny kostry zbývajících obětí. Zdálo se, že to Jima Kanea přesvědčilo.
Souhlasil s tím, že zorganizují lov na krokodýly. Aby na něm ale neležela plná zodpovědnost, zapřáhl do toho všechny policajty z okolí: Medvěda Rosse a konstábla Terryho Blewitta z Glen Hartwellu, seržanta Mela Forbese a jeho konstábla Andrew Braidwooda z Merridalu, seržanta Murray Senkanse a konstábla Leslie Harrisona z BeauLarkinu a jako nejdůležitější osobu (protože sloužil pět let u policie v Severní Austrálii a měl zkušenosti z lovu na krokodýly) seržanta Cona Rodrigueze z LePage.

Bylo tři dny po smrti pěti dětí, když se lov na krokodýly rozběhl. Téměř dva tucty dobře ozbrojených mužů se rozdělily do tří skupin: dvě měly prozkoumat břehy jezera; třetí se měla vydat v čtyřsedadlovém motorovém člunu, který náležel Dave Kellymu z Perry, prozkoumat jezero samotné.
Avšak než byl člun spuštěn na hladinu, rozproudila se debata o tom, kdo by měl být na palubě. Dave Kelly musel člun řídit; Con Rodriguez byl jediný, kdo měl s lovem na krokodýly nějaké zkušenosti, a vraždy se udaly v rajónu Jima Kanea, takže o těch třech nebylo pochyb. Ale dohadovali se o tom, kdo by s nimi měl jít jako čtvrtý. Jimův nadřízený

Medvěd Ross se domníval, že půjde on, ale Murray Senkans si zřejmě myslel něco jiného.
"Ustup, Medvěde!" vykřikl Senkans a popadl Rosse, lezoucího do člunu, za rameno. "Tady rozkazuju já!" (Na druhé straně od Harpertownu, směrem k jezeru Glen, leží BeauLarkin, stejně velké jako Glen Hartwell a přibližně stejně tak daleko. Senkans obvykle nechával všechny policejní záležitosti malého městečka na Medvědu Rossovi, ale tentokrát se zřejmě rozhodl převzít iniciativu sám.)
"To je v pořádku," souhlasil Leslie Harrison, který si to nechtěl rozházet se svým seržantem, jež byl pověstný tím, že nenáviděl každého, kdo se proti němu odvážil něco říct.
"To tedy ne!" protestoval Terry Blewitt, přicházeje Medvědovi na pomoc. "V Harpertownu rozkazuje Medvěd!"
"Ty blbečku!" vykřikl na něj Senkans, připravený hádat se tak dlouho, dokud nezvítězí, bez ohledu na to, jak dlouho by to mělo trvat.
Než by měli lov zmařit kvůli nekonečnému dohadování, Medvěd Ross to raději vzdal a řekl: "Jak chceš, Murray."
Šklebíc se jako idiot nad svým domnělým vítězstvím, Murray Senkans vlezl do člunu, a pak málem spadl do vody, když se člun prudce rozjel.
"Neměl jsi tomu tupci ustupovat," řekl Medvědovi Terry Blewitt a řekl to tak hlasitě, aby to Leslie Harrison v žádném případě nepřeslechl.
"Na tom nesejde," odpověděl Medvěd. "Důležité je, aby jezero bylo bezpečné a děti si v něm mohly opět hrát."
Malý člun brázdil hladinu jezera sem a tam po celý dlouhý den, aniž by jeho posádka spatřila jediného krokodýla nebo cokoliv jiného, co mohlo děti zabít, až nakonec krátce po čtvrté odpoledne Jím Kane zavolal na Dave Kellyho, aby vypnul motor.
"Co je?" zeptal se Con Rodriguez.
"Zdálo se mně; že jsem ve vodě něco zahlédl," vysvětloval Jim, který přelézal do přední části člunu. Stojíc na trojúhelníkovitě tvarované přídi, držel se jednou rukou ochranného zábradlíčka a hleděl do čisté vody.
Přidali se k němu Con a Dave, ale Murray Senkans zůstal na zádi. Částečně proto, že měl obavy, že loď by se mohla převrhnout, kdyby se všichni nahrnuli na příď, částečně proto, že si myslel, že pokud ve vodě skutečně něco viděli, bude bezpečnější zůstat na zádi.
Stál tedy na zádi a hleděl do průzračné vody. Třebaže bylo nepravděpodobné, že by se v tak čisté vodě něco skrývalo, nemohl se zbavit pocitu, že tam dole něco je a pozoruje jej to.
"Nic nevidím," řekl Con na přídi.
Když uslyšel hlas za sebou, Murray se prudce otočil a uklouzl. Téměř spadl do jezera. Jeho pravá ruka se dostala pod hladinu a v okamžiku ji něco ukouslo v zápěstí. Z pahýlu se do vody začala řinout krev.
Murray Senkans si chvíli nevěřícně držel zmrzačenou ruku před očima, s očima vyvalenýma a ústy otevřenými, zděšeně zíraje na krev prýštící z pahýlu. Konečně našel hlas a začal křičet, spíš šokem než bolestí.
"Co se k čertu děje?" otočil se k němu rychle Con. Pak, když uviděl Murrayho zakrvácený pahýl, začal křičet: "Pane bože!"
Tři policisté se přihrnuli ke zraněnému muži, když tu najednou něco prudce narazilo do dna člunu.
Křičíc hrůzou, Jim Kane letě! hlavou napřed do jezera.
"Pod člunem jsou krokodýli!" křičel Con, když se náraz ozval podruhé.
Pak, když se Jim začal s hysterickými výkřiky škrábat zpět do člunu, Dave Kelly řekl: "Proboha, Jim je ve vodě! " Pospíchal svému příteli na pomoc.
Jim sebou plácal ve vodě necelý metr od člunu. Dave se naklonil přes zábradlí a chytil jej za ruku. Vší silou zatáhl a zvrátil se zpět do člunu, vytahuje z vody jednu ruku, ramena, krk a hlavu Jima Kanea. Jeho trup byl hladce ukousnut stále ještě neviděným útočníkem.
"Ježíši Kriste, on je mrtvý! Jim je mrtvý!" křičel Dave, couvaje zpět hrůzou, neschopný odtrhnout oči od neživého zbytku muže, kterého vytáhl do člunu.
Do dna člunu něco udeřilo potřetí. Tentokrát by! úder provázen ostrým praskotem dřeva. Con vykřikl: "Člun se rozpadá! Musíme doplavat na břeh!"
"Ty blázne!" křičel Dave. "Krokodýli nás dostanou ihned, jakmile skočíme do vody!"
"Když poplaveme přímo ke břehu, třeba se tam dostaneme, " řekl Con, ukazuje rukou k nejbližšímu břehu, který nebyl víc než padesát či šedesát metrů daleko. "Teď jsou krokodýlí zabraní ničením člunu, takže by se nám to mohlo podařit."
"Co s ním?" zeptal se Dave, ukazuje na Murray Senkanse, který nyní leže! na dně malého člunu. Omdlel bolestí a ztrátou krve.
Po chvíli váhání Con řekl: "Budeme jej tu muset nechat. Nemůžeme ho vzít s sebou." Když viděl Daveův vystrašený pohled, dodal: "Stejně už je možná mrtvý. Ztratil hodně krve."
Bez dalšího váhání oba muži skočili do vody.
Bylo téměř pět hodin odpoledne, když jedna ze skupin policistů spatřila na břehu jezera vrak Kellyho člunu. Trvalo téměř dvacet minut, než se na místo dostavili Medvěd Ross, Terry Blewitt a Mel Forbes.
"Co se tady k čertu stalo?" zeptal se Terry, s hrůzou hledíc na zničený člun, jehož dno bylo čistě prokousnuto.
"Mohl tohle udělat krokodýl?" zeptal se Mel, dotýkaje se prstem vroubkovaného okraje prkna, které trčelo ze dna člunu.
"Možná," řekl Medvěd Ross, "ale kde jsou proboha Jim a ostatní?"
Následoval okamžik ohromeného ticha a pak se muži začali dohadovat, co se mohlo stát čtyřem zmizelým policistům.

Během příštích pár dní dvě zbývající skupiny pokračovaly v pátrání po zabijáckem "krokodýlovi", jakož i po jakýchkoliv stopách po zmizelých mužích. Bez úspěchu.

Pomalu se již chtěli vzdát, když jednoho odpoledne Medvěd, Terry, Mel a Paul Bell spolu s několika ostatními prohlíželi břeh jezera. Ostatní muži šli pomalu pár kroků za Medvědem, který si najednou uvědomil, že Mel Forbes zastavil.
"Co je, Meli?" zeptal se jej, obraceje se k místu, kde jeho přítel dřepěl na břehu a pozorně hleděl do vody.
"Nevím," řekl Mel, napřimujíc se, "ale myslím, že na dně, pár metrů odsud, je hromada kostí."
"Kde?" zeptal se Medvěd, kráčejíc k okraji vody. Příliš pozdě si uvědomil, co Mel má v úmyslu a prudce jej popadl, když Mel vkročil do mělké vody.
Tam nemůžeš, ty blázne!" protestoval Medvěd.
"Neměj starosti," řekl Mel, aniž by zastavil, "v téhle průzračné vodě se přece nemůže nic schovávat."
Postupně k Medvědovi přišli i ostatní a hleděli na Mela brodícího se v mělké vodě. "Je tam něco?" ptal se Paul Bell.
"Ne," odpověděl Mel, když dosáhl místa, kde to ze břehu vypadalo, že na něm leží něco bílého. Zmateně se otočil a vykročil zpět ke břehu, když tu najednou zastavil a začal strašně křičet.
Medvěd Ross se mu chtěl rozběhnout na pomoc, ale byl zadržen Paulem Bellem a Terry Blewittem.
Hleděli na Mela, zatímco hladina jezera se najednou začala podivně vlnit. Pak se před jejich očima změnila, stala se pevnou a vzala na sebe tvar gigantických úst.
Úst, v nichž Mel Forbes zmizel od chodidel až k hlavě!
Melův křik ustal. Pak se opět objevila ona vodní ústa a vyplivla na břeh hromadu přežvýkaných kostí. Dopadly k nohám skupiny policistů, kteří se v hrůze rozběhli pryč do blízkého lesa, nedbaje na srážky s jehličnany a gumovníky. Mířili k Harpertownu či k Perry, záležíc na tom, které město bylo kterému muži blíž.
Po příšerné smrti Mela Forbese se záležitosti kolem Cooperova jezera uklidnily. S téměř tuctem svědků Melovy bizarní smrti se Medvědu Rossovi podařilo místního koronera Jerry Greena (jeho dlouholetého přítele) přesvědčit, aby pěti mužům a pěti dětem vystavil falešné úmrtní listiny.
Jezero bylo prohlášeno za zakázané území: na velké náklady kolem něj byl po téměř celé délce vztyčen třímetrový drátěný plot, který měl zabránit tomu, aby se nikdo nestal kořistí masožravé "vody".
Jerry Green (jako místní chemik) se měl pokusit vysvětlit, co se vlastně stalo. "Předpokládejme," řekl jednoho dne Medvědovi, "že ten krystal z vesmíru byla živá věc. Veškerý život na planetě Zemi je založen na uhlíku, ale vědci už celá desetiletí teoretizují o tom, že život v jiných galaxiích by mohl být založen na takových chemických látkách, jako je silikon.
Předpokládejme tedy, že krystal byla životní forma nezávislá na uhlíku a když přistála v Cooperově jezeře, její krystalická struktura se rozpustila. Ale místo aby zahynula, ovládla vodu v jezeře, sjednotila se s ní a vytvořila zcela novou životní formu. V podstatě masožravou vodu!"
Po smrti Jima Kanea a Mela Forbese byli Paul Bell a Andrew Braidwood ve svých okrscích povýšeni na seržanty.
Jinak se v té oblasti, poté co byl kolem jezera postaven plot, nestalo už nic mimořádného. Až do zimy roku 2001, kdy se řeka Yannan rozvodnila, zaplavila oblast kolem Harpertownu a spojila se s Cooperovým jezerem. Teprve tehdy se entita živoucího krystalu mohla vydat hledat nová území, jež jí měla poskytnout potravu: nejdříve oblast kolem Harpertownu, pak Perry, Glen Hartwell a Merridale. Zmocnila se řeky Yannan. S ní se dostala do Tasmanového moře, pak do Tichého, Atlantického a Indického oceánu, až jí nakonec patřily všechny oceány světa. Gigantický masožravý organismus, který obklopil všechny pevniny planety Země, zničil veškerý život v mořích a pak vyčkával na skleníkový efekt, který rozpustil polární čepičky, čímž mu poskytl nový prostor, dal mu nové tělo a umožnil mu přístup na stále ještě dost velké části pevniny, kde se lidská rasa krčila strachy před strašlivou životní formou: novým dominantním druhem na planetě Zemi.

CRAIG STRETE
KRVÁCEJÍCÍ MUŽ
Lékař duší, napravovač kostí. Všechno jsem to viděl a vším jsem byl. Samé trable.

Seděl jsem na dobré straně ohně, oplakával jsem mladé ženy. Samé trable.

Slečna Dowová se opřela o rám pozorovacího okna. Žaludek se jí zvedl a zapotácela se. Chtělo se jí zvracet a instinktivně si dala ruku před ústa.
Doktor Santell ji jemně vzal za paži, odvedl ji od okna a pomohl jí lehnout si na pohovku.
Nucení na zvracení přešlo a slečna Dowová se slabě usmála. "Varoval jste mě," řekla.
Doktor Santell její úsměv neopětoval. "Chce to nějaký čas, než si zvyknete. Já jsem jako lékař vůči lecčemus imunní, ale tohle se i mně zdá otřesné. Je to prostě biologická nemožnost."
"I lidská nemožnost," dodala slečna Dowová.
"Proto vás sem vláda poslala, abyste o tom rozhodla," řekl doktor Santell. "Jsem rád, že ze mě spadá veškerá zodpovědnost."
"Chci se na něj znovu podívat."
Doktor Santell pokrčil rameny a zapálil si cigaretu. Spolu pak šli zpět k pozorovacímu oknu. Zdálo se, že se baví jejím neklidem.
Slečna Dowová se podívala dovnitř. Teď už to šlo líp.
Uprostřed místnosti stál vysoký, dobře stavěný mladý muž. Byl nahý. Dlouhé černé vlasy mu spadaly až do pasu.
Na jeho hrudi zela široce rozevřená rána, která hrozně krvácela; celé jeho břicho a nohy byly zality krví.
"Proč se usmívá? Na co tak hledí?" zeptala se, neschopná odtrhnout oči od postavy před sebou.
"Nevím," řekl doktor Santell. "Proč se ho nezeptáte?"

"Váš smysl pro humor mne udivuje," procedila slečna Dowová sevřenými rty.
Doktor Santell se ušklíbl a pokrčil rameny. Jeho syntetická cigareta pomalu dohasínala. Rychle ji zamáčkl.
"Neudivuje vás na mně snad všechno?" zeptal se jí.
Slečna Dowová se odvrátila od okna a ostře se na něj podívala. "Povězte mi o tom něco," řekla. "Jak se mu to stalo?"
Doktor Santell nervózně sevřel rty a přikývl. "Nemá žádné jméno. Alespoň ne žádné oficiální jméno. Říkáme mu Joe. Je to něco jako přezdívka. Dali jsme mu ji proto, že -"
"To je sice fascinující," přerušila ho slečna Dowová, "ale já jsem sem nepřišla proto, abyste mne bavil povídačkami o jeho přezdívce."
"Takže my se spolu nebudeme bavit jako přátelé?" zeptal se doktor Santell suše. Škoda, pomyslel si. Kdyby věděla, jak se usmát, byla by docela hezká.
"Vláda mne neplatí za to, abych se s někým přátelila. Platí mne za práci." Její hlas byl studený, bez jakýchkoliv emocí.
"Jak dlouho je v tomto stavu?"
"Všechno je uvedeno v mé zprávě. Jestli si ji chcete přečíst, mohu -"
"Radši bych to od vás nejdříve slyšela ústně. Vaši zprávu si přečtu později. A doufám, že je úplná a pravdivá." Ostře si ho změřila.
"Zcela pravdivá," odpověděl doktor Santell a snažil se být alespoň trošku zdvořilý.
Odvrátil se od ní a pohlédl na krvácejícího muže. Mluvil úsečně, nestranně.
"Je mu přibližně dvacet tři let a v tomto stavu je od narození."
"Neuvěřitelné!" řekla slečna Dowová, fascinovaná navzdory sobě samotné. "Tohle všechno je zadokumentováno?"
"Ano, všechno. V žádném případě to není podvod."
"Řekněte mi," ozvala se slečna Dowová, "pokoušeli jste se to nějak vyléčit? Je to snad stigma?"
Doktor Santell zavrtěl hlavou. "Jestli tohle je stigma, pak je to ten nejextrémnější případ, jaký svět kdy viděl. Kromě toho není možné, aby psychosomatická nemoc způsobila tak drastické biologické poškození."
"Ale snad nějaký chirurgický zákrok?" začala slečna Dowová. "Nějaký druh chemické terapie by mohl -"
Doktor Santell znovu důrazně zavrtěl hlavou. "Zkoušeli jsme všechno možné, po celých těch sedm let, co je tady. Psychochemii, chirurgické zákroky, biovýživu, jednotlivě i všechno dohromady, nic z toho nezabralo. Je prostě biologickou nemožností."
"V jakém množství krvácí?"
"To je různé," řekl doktor Santell. "Někdy je to litr až litr a půl za hodinu."
"Ale to není možné!" zvolala slečna Dowová. "Nikdo nemůže -"
"Jak vidíte, on může," přerušil ji doktor Santell. "Nic u něho není normální. Mohl bych vám jmenovat deset důvodů, proč už měl být dávno mrtvý. Neptejte se mne, proč není."
Slečna Dowová zírala na tichou postavu stojící uprostřed místnosti. Krvácející muž se nehýbal. Krev volně tekla z rány na jeho hrudi a vytvářela srážející se kaluž u jeho nohou.
"Už toho mám dost." Otočila se od okna. "Ukažte mi mou pracovnu. Chci si přečíst vaši zprávu."

O dvě hodiny později z nervózních prstů slečny Dowové vyklouzla poslední stránka. Krvácející muž vybočoval z parametrů lidské biologie. Podle všech měřítek měl být mrtvý, nikdy vůbec neměl žít. Zpocenou rukou sáhla na videofon. Na obrazovce se objevil zarudlý obličej doktora Santella.
"Okamžitě mi předejte hlášení!" vyštěkla na něj slečna Dowová.
"Ale, ale, srdíčko," řekl doktor Santell s úšklebkem, "mě už se to přece netýká." Napil se něčeho tmavého ze sklenice.
"Vy pijete!" vyjela na něj znovu slečna Dowová.
"Že jste si toho vůbec všimla," odpověděl doktor Santell pobaveně. Znovu se ušklíbl. "Nechcete taky?"
"Jste nechutný, nedisciplinovaný flákač! A chtěla bych vám připomenout, že stále ještě jste zodpovědný mně. Co se týče vašich profesionálních schopností, klidně můžete být případu zbaven, ale podle daných nařízení se mnou máte všemožně spolupracovat!"
"Vždyť spolupracuju," zamumlal doktor Santell. "Nebudu stát v cestě vám a vy nebudete stát v cestě mně."
"Tohle nebudu tolerovat!" rozčilovala se. "Uvědomujete si, s kým mluvíte?"
Doktor Santell si to velice pomalu promyslel. Obličej mu zpozorněl. Ano, uvědomoval si, s kým mluví. To ho trochu vystřízlivělo. Proto si znovu lokl ze sklenice, aby se srovnal.
"Jste dost střízlivý na to, abyste mi odpověděl na pár otázek?"
Znovu si to chvilku promyslel. "Jsem dost opilý na to, abych vám odpověděl na jakoukoliv otázku. Nemyslím, že bych byl schopný odpovědět jako střízlivý," zabručel.
"Pokouším se vás chápat," řekla slečna Dowová se známkou usmíření v hlase. "Uvědomuji si, že je pro vás naprosto přirozené, že mne nesnášíte. Když já budu chtít, vy přijdete o místo."
Doktor Santell pokrčil rameny a znovu se napil.
"Oba jsme profesionálové, doktore Santelli," pokračovala slečna Dowová. "Nenechme se v tomto případě ovlivnit emocemi. Naše cíle musí být -"
"Do pekla s tím. Vám se to lehce řekne!" zařval doktor Santell. "Vy žádné emoce nemáte!"
"Tak to by stačilo, děkuji vám," řekla slečna Dowová a hněvivě sevřela rty.
"Ne, to nestačí," začal doktor Santell, "nemůžete -"
"Nebudeme se o tom bavit!" vykřikla.
Zavládlo napjaté ticho.
Slečna Dowová je přerušila tím, že změnila téma. "Co jeho rodiče?" zeptala se.

"Nečetla jste moji zprávu?"
"Stojí tam, že spáchali sebevraždu. Nic víc, žádné detaily. Potřebuji vědět víc. Myslela jsem, že vaše zpráva bude podrobnější. Neuvedl jste ani zdroj informací týkajících se jeho dřívějšího života. Potřebuji vědět -"
"Zeptejte se Nahtariho. Ten vám poví všechno," řekl doktor Santell. Pokrčil rameny, jako by chtěl říct, že jeho už se to netýká.
"Koho?"
"Nahtariho. Jeho strýce. Každý týden svého synovce přichází navštívit. Dřív ho vystavoval na různých slavnostech. Pak jsme ho objevili a přivezli sem. Jestliže vás zajímá i finanční stránka, vzadu ve zprávě je uvedeno, že Nahtarimu platíme malé odškodné za to, že smíme studovat jeho synovce. Platíme inu každý týden a on se tu vždy zastaví, aby si vyzvedl šek a promluvil se svým příbuzným."
"Říkal jste, že s ním mluví?"
"Ano. Je to zvláštní. Nahtari k Joemu každý týden celou hodinu mluví. Nevím, jestli Joe něčemu z toho, co mu Nahtari říká, rozumí, ani jestli Nahtariho vůbec zajímá, jestli mu Joe rozumí. Nikdy, za celých těch sedm let, co je tady, jsem ale neslyšel, že by mu Joe odpověděl."
"Kdy Nahtari přichází na svou návštěvu?"
"Zrovna teď je tady u mne v kanceláři. Každý týden mi přinese pintu whisky. Sám ji vyrábí. Nevěřila byste, jak je dobrá -"
Slečna Dowová zuřivě zmáčkla tlačítko a přerušila ho uprostřed věty.
Rozrazila dveře jeho kanceláře. Ani se nenamáhala zaklepat. Doktor Santell měl nohy opřené o hranu stolu. V jedné ruce držel sklenici, ve druhé balíček karet. Naproti němu přes stůl seděl šedovlasý Indián ve vybledlých džínsech, pomačkaných kožených botách a kostkované flanelové košili.
"Beru desítku a dávám deset," řekl doktor Santell a plácl deseticentem na hromadu drobných na stole.
"Vy jste Nahtari?" začala slečna Dowová bez pozdravu. Ti dva ji absolutně ignorovali.
"Záleží na tom?" řekl starý Indián, nevzhlížeje od karet. "Beru desítku a dávám čtvrťák!"
Doktor Santell se kousl do rtu. "Nepodváděj, Nahtari!"
Slečna Dowová přikročila ke stolu a vytrhla doktoru Santellovi karty z ruky.
Doktor Santell vzteky praštil do stolu. "Náno pitomá! Vždyť už jsem ho skoro porazil!" Začal rozházené karty sbírat na hromádku.
"Ona je blázen?" zeptal se Nahtari, chráně svoje karty rukou před podobnou pohromou.
Doktor Santell sesbíral karty a přikývl. "Jo, cvok od vlády. Zajímá se o Joea."
Nahtari se zamračil a odložil karty na stůl. "To znamená, že se mě bude chtít vyptávat na mého příbuzného."
"Ano, přesně tak," řekla slečna Dowová. "Mohl byste se mnou jít do mé kanceláře?"
Nahtari pokrčil rameny. Zdálo se, že nemá jiné východisko. "Dlužíte mně dvanáct dolarů," řekl doktoru Santellovi, když se zvedl k odchodu.
"Jako vždycky," zabručel doktor Santell a prohlížel si přitom Nahtariho karty.
"Posaďte se, Nahtari. Asi to bude chvilku trvat. Mám moc otázek, které se vás chci zeptat." Založila do magnetofonu čistou kazetu a stiskla nahrávací knoflík.
"Doktor Santell si to všechno už zapsal. Proč to mám říkat znovu?" řekl Nahtari. "Už jsem unavený z toho věčného opakování. Nikdo si to nikdy pořádně nezapíše a já to musím opakovat pořád dokola."
Slečna Dowová poklepala na magnetofon. "O to se nestarejte," ujistila ho. "Tenhle přístroj zaznamená všechno, co tu řeknete. Zaručuji vám, že se vás už nikdo nebude znovu vyptávat."
"Budete poslouchat a nahrávat úplně všechno?"
"Každé slovo," odpověděla.
Položila otázku, ale Nahtari zvedl ruku. "Nechte mne, povím vám sám všechno od samého začátku. Ušetří to čas a jestli budete ještě něco chtít, zeptáte se pak. Nechci, aby to trvalo moc dlouho. Musím ještě chytit doktora Santella, než uteče s mými dvanácti dolary." Poškrábal se rukou na hrudi.
"To je dobrý nápad," souhlasila slečna Dowová. "Mohl byste začít od jeho rodičů? Ráda bych věděla -"
"Zabil je."
"Cože?" zeptala se ohromeně slečna Dowová.
"Zabil je," opakoval Nahtari. "Byl jsem tam toho dne, kdy se narodil. Jeho otec a matka zemřeli hodinu po porodu. Zabil je."
Slečna Dowová se tvářila zmateně. "Ale, jak se to stalo? Jak mohlo…?"
"Nemáte se ptát na nic, dokud sám neskončím," řekl Nahtari důrazně, nechutně se přitom škrábaje hřbetem ruky přes nos.
Slečna Dowová se usadila zpět do křesla a sevřenými rty se na něj usmála. Kývla, aby pokračoval.
"Jeho rodiče byli léčitelé. Lidé s velkou mocí. Můj bratr byl jedním z mocných. Ale jejich dítě bylo silnější než oni."
Slečna Dowová se ušklíbla. "Přece nechcete, abych věřila primitivním pově-"
"Chci, abyste tu vaši pitomou hubu držela zavřenou, abych to mohl dopovědět. Chci vám to říct všechno, abyste mě příště, až zas přijdu za svým synovcem, neotravovala. Já vás znám, vy lidi od vlády. Umíte jenom sekýrovat-"
"Pokračujte!" pronesla slečna Dowová přiškrceným hlasem. "Pro Kristovy rány, pokračujte!" Netrpělivě bubnovala prsty po stole.
"Můj bratr a jeho žena byli naplněni špatností světa. Věděl jsem, že můj bratr už nechce žít. Jeho žena to také věděla a rozhodla se jít s ním. Když se takto rozhodli, otěhotněla. Nečekali to. Znejistěli a nevěděli, co dělat. Ale nemohli kvůli dítěti změnit své rozhodnuti. Šli do hor, aby uskutečnili svůj úmysl. Žena byla v pátém měsíci."

Slečna Dowová netrpělivě přikývla a poposedla v křesle. Vypadalo to na dlouhé povídání a kdoví jestli se dozví něco důležitého. Už litovala, že mu sama neklade otázky.
"Byli vysoko v horách. Lehli si na zem, aby zemřeli, ale v tom se stalo něco divného. Dítě k nim začalo mluvit. Bylo rozčilené. Utíkali ještě výš, aby se vrhli dolu před jeho mocí, která na ně již byla příliš silná. Ale dítě je zastavilo na okraji útesu a přinutilo je sestoupit dolu. A po další čtyři měsíce byli jeho vězni."
"Poslyšte, mluvíte se mnou opravdu vážně?" začala slečna Dowová s nevolí.
Nahtari pohrdavě odfoukl a zvedl si ruce před oči, které jakoby hleděly na nějaký vzdálený horizont. "Proč se mi smějete? Právě jsem měl vidění. Viděl jsem vás a doktora Santella, jak se objímáte na zemi a vzápětí se na vás hroutí zeď.
"Já se nesměji," řekla slečna Dowová. Skutečně se nesmála.
"Někdo se to směje," řekl Nahtari s vážným obličejem. "Myslel jsem si, že mě to necháte všechno povědět, abych to pak nemusel znovu opakovat. Nikdo mě nikdy nenechá dokončit můj příběh," stěžoval si.
"Ježíši Kriste! Já se jim nedivím," řekla slečna Dowová. "Nikdy v životě jsem neslyšela takovou snůšku nesmyslů."
Vypnula magnetofon. "Nechám vás tu tak dlouho, jak chcete. Ale já sama na ty vaše nesmysly nemám čas." Vstala a obešla stůl. "Až půjdete pryč, zavřete za sebou dveře."
Nahtari obešel stůl a posadil se do jejího křesla. Otočil si ho a dal si nohy na stůl. Natočil k sobě mikrofon. Zmáčkl nahrávací knoflík a začal mluvit.
"Po čtyři měsíce byli vězni dítěte. Pět dní před porodem se dítě začalo bát opustit břicho ženy. Jeho strach netrval dlouho, ale bylo to dost dlouho nato, aby otec stačil dát do jejich jídla jed bez vědomí dítěte. Snědli jed, otec, matka a dítě.
Dítě ale jed ucítilo a ve svém břiše jej změnilo ve vodu. Ve svém srdci cítilo velký smutek a cítilo i hněv, protože nechtěli, aby se narodilo do světa, ze kterého jim bylo špatně. Neměli ale právo rozhodnout se takto za něj, protože jeho moc byla větší než jejich. Nezměnilo jed protékající jejich krví. Nenávidělo je, protože chtěli odejít ze světa. Začala jejich agónie, ale nemohli zemřít. Seděl jsem u nich po celou tu dobu. Seděl jsem se svým bratrem a svou švagrovou a oni mně to všechno v agónii vyprávěli. Naříkali, ale dítě je trestalo za to, že chtěli odejít bez jeho svolení. Já, Nahtari, jsem nechtěl, aby dítě přišlo na svět. Bál jsem se jeho narození. Ale nemohl jsem nic dělat. Začalo přicházet na svět. Nebylo to dítě, jaké jsem čekal. Krvácelo. Jeho hruď krvácela. Čekal jsem žhavé ohně. Čekal jsem dítě zrůdu. Ale bylo to malé děťátko, které krvácelo a neumělo mluvit.
Otec ho chytil za nohy a poplácal, aby se mohlo nadechnout. Položil dítě na postel a vyšel z domu. Po chvilce se moje švagrová postavila na nohy a chvějíc se slabostí, vyplížila se za ním. Zkoušel jsem zastavit krev, ale nešlo to. Měl jsem velký strach o svého bratra a švagrovou. Utíkal jsem za nimi ven. Leželi vedle sebe v blátě na zahradě. Byli mrtví a jejich těla se rozkládala pět dní.
Odnesl jsem malého domů k sobě, ale krvácení tak vyděsilo moji ženu, že zemřela. Vzal jsem dítě do putovního cirkusu. Bílým lidem se z krve nedělalo špatně a neumírali při pohledu na dítě a dokonce mně začali dávat peníze, abych jim krvácejícího ukázal. Všichni ho chtěli vidět krvácet a nikomu z toho nebylo špatně a nikdo nezemřel. Pak přišli lidé od vlády a donutili mne podepsat nějaké papíry a dali mně peníze, aby si s ním mohli dělat, co budou chtít. Tak jsem ho dal těm od vlády a to je celý příběh a je to všechno pravda.
Teď sem každý týden přicházím a mluvím k němu. Vím, že je příliš mocný na to, aby měl jméno. Čekám na něho. Říkám to a nebudu to opakovat, takže toto je varování pro všechny, kteří s ním mají co do činění. Zatím není připraven to udělat, ale jednoho dne to udělá. Nekráčejte v jeho stínu. Nechte ho být, protože on je jiný než vy. Dvacet tři let sbíral sílu. To je všechno, co jsem chtěl, říct."
Vypnul magnetofon, usmívaje se sám pro sebe, protože ho nikdo nepřerušoval. Opatrně za sebou zavřel dveře a šel hledat doktora Santella a svých dvanáct dolarů.

Slečna Dowová opatrně strčila do dveří. Nebyla si jistá, zda má žaludek dost silný na to, co zamýšlí udělat. Ale už se rozhodla. Vstoupila do místnosti. Stále si v duchu opakovala, že je přece naprosto neškodný.
Výlevka uprostřed místnosti byla ucpaná sraženinou. Muž stál v mělké louži své krve. Nehýbal, se a jeho dýchání bylo sotva postřehnutelné. Krev bez přestání tekla.
"Slyšíte mne?" zeptala se nervózně. Zavřela za sebou dveře. Oči měla upřené na jeho obličej. Zíral na ni, ale ani v nejmenším nedal najevo, že by ji slyšel. Zdálo se, že navzdory široké ráně na hrudi nemá žádné bolesti.
"Nechci vám ublížit." Pomalu se k němu blížila s malou skleněnou laboratorní kádinkou. Odvraceje oči, umístila nádobku pod ránu. Cítila se trochu jako blázen, když k němu mluvila. Bylo přece jasné, že je to ubožák a že nerozumí ani slovo z toho, co mu říká.
Zaraženě tam stála, zatímco kádinka se plnila jeho krví. Zdálo se, že nahý muž vůbec nevnímá její přítomnost. Přesto stále pociťovala bezdůvodný strach. Už v jeho postavě samotné bylo něco strašného. Něco hrozivého, jakoby z jiného světa. Jakoby veškeré jeho okolí pro něj bylo příliš bezvýznamné, než aby je vůbec vnímal.
Začala couvat zpět s nádobkou plnou krve. Bylo jí lépe s každým krokem, který udělala. Zíral na ni. Jeho obličej byl naprosto bez výrazu a oči měl nezvykle jasné. Cítila se pod jeho pohledem velmi nepohodlně.
Otočila se k němu zády a pozoruje ho koutkem oka, pomalu šla ke dveřím. Najednou se pohnul. Rychle se otočila zpět. Strach v ní rostl jako příliv. Krvácející muž pokrčil dlaň pod ranou v hrudi.
Pak ji pomalu zvedl k ústům a pil. Slečna Dowová omdlela.

Doktor Santell ji našel ležet mezi dveřmi. Na podlaze vedle její hlavy začínala černat malá kaluž krve. Skleněná kádinka, kterou s sebou přinesla do místnosti, byla pryč. "Co se stalo?" zeptal se doktor Santell. Sklonil se nad lůžko a nezvykle

něžným hlasem řekl: "Tu máte - dejte si lok tohodle." Podal jí malou skleničku whisky. "Je to dobré na nervy."
Byla příliš slabá, než aby odmítla. Whisky jí projela hrdlem jako oheň a přinutila ji kašlat. Doktor Santell jí nalil ještě jednou. Zakuckala se, ale zdálo se, že jí to pomohlo. Do tváří se jí začala vracet barva.
"On - on - on pil svou vlastní krev!" zašeptala na pokraji hysterie.
Doktor Santell se dychtivě naklonil kupředu. Jeho rysy zostřely, obličej zbystřel napětím. "Jste si tím jistá?"
"Ano, jsem," odpověděla, už se stopou své normální úsečnosti v hlase.
"Jste si jistá - naprosto jistá - že pil svou vlastní krev? " zeptal se znovu netrpělivě. Bylo vidět, že na odpovědi mu nesmírně záleží.
"Ano, samozřejmě, jsem si jistá, k čertu! Bylo to strašně nechutné!" Zamračila se. "To odporné zvíře to udělalo schválně. Jenom proto, že jsem nabrala kádinku -"
Doktor Santell sebou trhl. "Vy jste nabrala kádinku jeho krve?" zeptal se s úzkostí v hlase..
Přikývla, vyděšená jeho divným chováním.
"Bože, takže se to stalo znovu," zamumlal. "Stalo se to znovu." Obličejem mu přelétl stín strachu.
"O čem to mluvíte?" zeptala se slečna Dowová.
"Když jsem vás slyšel vykřiknout, hned jsem tam utíkal. Byl jsem tam první. Ležela jste mezi dveřmi, vedle vaší hlavy byla kaluž krve. Ale nikde tam nebyla žádná kádinka nebo sklenice."
"Nedělejte si ze mne legraci. Měla jsem ji s sebou. Proč děláte tolik zmatku kolem -"
Doktor Santell se odvrátil a vytočil číslo bezpečnostní služby. "Hobeman? Tady je Santell. Prohledejte místnost číslo 473 a zkuste najít skleněnou kádinku. Klidně posuňte čas jídla, hlavně mi najděte tu sklenici." Vypnul obrazovku.
Podíval se na slečnu Dowovou. Její obličej byl napjatý nervozitou. Než se mohla na něco zeptat, začal sám: "Během posledních pár týdnů došlo k něčemu moc divnému. Naše monitory registrují neobvyklou úroveň aktivity. Nejsou dost citlivé, aby přesně zaznamenaly, co se děje, ale zachytily zběsilé kolísání srdečního rytmu a galvanické citlivosti."
"Ale co to má společného s tím sklem?" zeptala se slečna Dowová.
"Snažím se na to přijít. Asi před týdnem během jedné z těch podivných úrovní aktivity zmizelo sklo z pozorovacího okna tady v místnosti."
Obličej slečny Dowové vypadal zděšeně. "Zmizelo? Jak je to možné?"
Doktor Santell se mračil. "To netuším. Našli jsme stopy roztaveného skla na podlaze místnosti. Ale co mne znepokojuje nejvíc, je to, že jsme u něj v té době nezjistili žádnou srdeční činnost. Po dobu dvou hodin v něm normálně obíhala krev, ale jeho srdce vůbec nepracovalo."
"On není člověk, že ne?" zeptala se slečna Dowová.
"Nevím," řekl doktor Santell, hledíc do prázdna. "Opravdu nevím."
Přijely vozíky s potravou. Krvácející muž na ně hleděl tak, jako na ně hleděl vždy po celých těch sedm let.
"Je tu oběd, Joe," řekl muž s vozíky.
"Hej, počkej s tím chvilku," řekl jeden z mužů, "nedostane jídlo, dokud to tu dokonale neprohledáme."
"Nebudu vám překážet. Co zase zmizelo?"
"Nic důležitého," zabručel jeden z mužů. "Jenom skleněná laboratorní kádinka."
"To je ostuda, Joe," řekl muž a pohrozil prstem nehybné postavě uprostřed místnosti. "Takové věci bys neměl krást."
Otevřel víko na jednom vozíku a vytáhl pár rukavic. "Snad vám nebude vadit, když ho teď jenom nakrmím, co? Nebudu ho mýt, dokud neskončíte," řekl, natahuje si rukavice.
"Jen začni, stejně nic nenajdeme."
Muž otevřel panel po straně vozíku a vyndal mísu syrového masa. Postavil ji na zem před krvácejícího muže. Z druhého vozíku vyndal mísu syrové zeleniny a velkou dřevěnou naběračku.
Ze zdi sundal hadici a rozmotával ji, couvaje přitom ke krvácejícímu. Když ji celou rozmotal, otočil se.
Krvácející muž nohama převrhl mísy s potravou. Ze skrčených dlaní pil svou vlastní krev.
"Vidíte, to je to, co potřebujete," řekl doktor Santell slečně Dowové. "Jeho krevní skupina je 0, laterální. Provedli jsme stovky testů a zdá se, že je to naprosto normální krev, jen o trochu víc odolná proti různým nemocem. Je špatné, že vláda ji nechce použít. Byl by univerzálním dárcem a množství, v jakém krev produkuje, by stačilo zásobovat celé Intercity."
"To je právě ono. My chceme použít jeho krev," řekla slečna Dowová. "Chceme toho ale použít mnohem víc. Proto jsem tady."
"Ach tak, vláda změnila svoje stanovisko?" zeptal se doktor Santell. "Proč?"
"Dávali jsme transfúze jeho krve vězňům a neprojevily se u nich žádné negativní účinky. Řekněte mi, vy jste ho přece studoval sedm let, jak je existence něčeho takového vůbec možná?"
Doktor Santell si pomalu zapálil syntetickou cigaretu. Zkoumavě se na ni podíval.
"Poslouchala jste Nahtariho vyprávění?"
"Vždyť je to šílenství," odsekla slečna Dowová. "Myslím, že bychom měli věnovat víc pozornosti teorii chromozomální mutace, než bláznivému příběhu osoby tak primitivní, jako je Nahtari."
Doktor Santell pokrčil rameny. "Na tom nezáleží, že je primitivní. Měli bychom z toho vyvodit i vědecké závěry. Jeho verze je jediným svědectvím, z něhož můžeme vycházet."
"Jaké ale máme biologické důkazy?" zeptala se slečna Dowová.
"Je zde biologický důkaz týkající se chromozomálních odlišností. Má 64 párových chromozómů. Zatím jsem nebyl schopen určit jejich přesnou strukturu. Jinak jsou všechny jeho chromozómy normální, což ho vlastně činí příslušníkem našeho druhu. Ale ty ostatní chromozómy jsou docela jiné. Zdá se, že to jsou naprosto nové, neznámé struktury. Je to něco mimo naše vědomosti. Myslím, že jsem to detailně rozvedl ve své zprávě."

"Ale technicky je to člověk?" zeptala se slečna Dowová.
"Řekl bych, že ano," odpověděl doktor Santell.
"V pořádku, pak můžeme uskutečnit náš zamýšlený projekt," řekla, slečna Dowová.
"Jaký projekt?"
"Převezeme ho na vojenskou základnu v Intercity, kde bude provedena disekce za účelem tkáňové regenerace. Doufáme, že jeho buněčná hmota zreprodukuje stejně fungující biologické konstrukce."
"Cože?" doktor Santell vyskočil na nohy. "To nemyslíte vážně! To by byla vražda! Rekonstrukce hmoty z tkáňových kultur nikdy nepřekročila experimentální stádium. Neovládáme technologii, která by stimulovala reprodukci mozku a nervové soustavy. Pane bože, ženská, přece nemůžete-"
"Jsem si naprosto vědoma našich nedostatků na poli tkáňové regenerace," řekla slečna Dowová chladně. "Za ta léta ovšem byla naše práce v této oblasti přece jenom něčím víc než ztrátou času a materiálu. Musíme vyprodukovat úspěšnou jednotku s dobře vyvinutým nervovým systémem. Zatím jsme nebyli schopni úspěšně vyklonovat jedince. Ale to je v tomto případě nepodstatné."
"Nepodstatné? Vždyť ho zabijete! A proč? Kvůli nějakému pitomému výzkumu?" křičel doktor Santell, rudý vzteky.
"Opatrně, doktore Santelli," upozornila ho. "Nelíbí se mi váš výběr slov. Nezabijeme ho. Mnoho z našich pokusných objektů tkáňové regenerace stále žije - svým vlastním způsobem, ale žijí. Jejich těla stále pracují, jejich buňky stále rostou, pouze jejich rozum je mrtvý." Usmála se.
"I tak je to vražda! Na to nemáte právo!" Doktor Santell se od ní odvrátil. Najednou si uvědomil, že to, co říká, by mohlo být posuzováno jako zrada.
"Kdy u vás naposled proběhla kontrola názorů, doktore Santelli?" zeptala se slečna Dowová. "Zdálo se mně, že jste řekl něco, co není v souladu s přáním naší vlády. Takže souhlasíte, že můj pacient bude zítra ráno připraven k převozu, ano?"
"Samozřejmě," řekl doktor Santell. "Bude připraven."
"A slyšela jsem snad, že jste použil slovo vražda, doktore Santelli? Ano, řekl jste to slovo. Myslím, že generál Talbot se o vás bude zajímat."
Doktor Santell se otočil a šel pryč z místnosti. Věděl, že je v průšvihu a
nic, co řekne, mu z něj nepomůže.
"Doktore Santelli!"
Otočil se zpět.
"Vždyť já se s vámi nechci hádat," řekla slečna Dowová. "Máte pověst skvělého vědce. Pár takových lidí jsem už poznala. Jsem ochotná zapomenout na tohle vaše malé vybočení z normálu. Ale musím se zmínit o zradě."
Jeho výraz byl netečný.
"Je jen přirozené, že bráníte svého pacienta, o kterého se staráte sedm let," zmírnila tón. "Zosobnil jste si ho, ztratil svou objektivitu. Přitom musíte tak jako já vědět, že ten krvácející muž je pouhým stvořením bez mozku, beznadějně zaostalý od samého narození. To přece víte, nebo ne?"
Doktor Santell na ni beze slova hleděl.
"Bylo by pro mne mnohem snadnější," pokračovala, "kdybyste se mnou v této záležitosti spolupracoval. Máte v tomto případě sedmiletou zkušenost a mohl byste nám pomoci, když sis něčím nebudeme vědět rady. Přece jen to není obvyklý případ. Bude vyžadovat zvláštní procedury. Procedury, které by nám vaše přítomnost mohla usnadnit." Usmála se na něho. "Moje hlášení by mohlo být velice pozitivní. Záleží to jenom na vás."
Doktor Santell se přinutil usmát. "Budu s vámi spolupracovat, jakkoliv jen budu moci, věřte mi. Omlouvám se za své chování."
Slečna Dowová přikývla. "Dobrá. A teď, kolik krve by mohlo, řekněme deset jeho reprodukcí, poskytnout za dobu 48 hodin?"
Doktor Santell začal mačkat klávesy počítače na svém pracovním stole.
Krvácející muž stále pil. Muži, kteří hledali stopy skla na podlaze, odešli.
Strážce u dveří si ještě prohlédl místnost a zamkl. Krvácející muž si nikoho nevšímal.
Pak bylo slyšet, jak někdo naléhavě volá doktora Santella.
Doktor Santell, následován slečnou Dowovou, přišel právě včas. Viděl, jak se dveře samy od sebe trhají na kusy. Vypadly z pantů. Krvácející muž prošel jejich troskami. Na podlaze se za ním táhla krvavá stopa.
Slečna Dowová s výkřikem utekla. Doktor Santell zůstal stát na místě. Krvácející muž se o něj lehce otřel, když ho míjel. Nedíval se napravo ani nalevo. Šel chodbou přímo dolů.
Doktor Santell ho předběhl a opřel se o něj rukama, pokoušeje se ho zastavit. Ruce mu sklouzly po zakrvaveném těle. Jeho pokusy zastavit jej byly zbytečné. Skrze stěny z plexiskla viděl stráže, obklopující slečnu Dowovou u východu z chodby. Vzal krvácejícího muže za paži a snažil se jej táhnout, aby ho zastavil, ale zjistil, že je tažen on sám. Krvácející muž ani na okamžik nezvolnil krok.
Slečna Dowová stála mezi kordonem mužů od bezpečnostní služby. Doktor Santell věděl, co jim nařídí, ještě před tím, než krvácející muž rozrazil venkovní dveře.
"Miřte na hlavu!" křičela.
Prudký výstřel zasáhl krvácejícího muže naplno do obličeje. Udělal ještě několik kroků, pak se zhroutil.
Doktor Santell k němu poklekl a přiložil ruku na hrudník. "Ještě žije," zamumlal si sám pro sebe.
"Šikovní chlapíci," chválila slečna Dowová střelce. "Dva z vás teď odneste tělo dolů do laboratoře."
"Je jeho hlava hodně poškozená?" zeptala se. "Žije ještě? Ale na tom vlastně nezáleží. Nemůžeme si dovolit další epizodu, jako byla tahle. Disekci můžeme stejně dobře provést tady. Alespoň se s ním pak bude lépe manipulovat. Teď,

když víme víc o jeho schopnostech, budeme ho stejně muset převézt ve zmrazeném stavu."
Strážní odnesli tělo.
"Ještě je naživu," řekl doktor Santell, pronášeje každé slovo pomalu a důrazně. "Ještě je hodně naživu."
Slečna Dowová na sobě měla chirurgický plášť a masku. "Jste si jistý, že disekci zvládnete sám, doktore Santelli? Mohla bych sehnat někoho, kdo by vám asistoval."
"Zvládnu to sám," řekl doktor Santell, nakláněje se nad tichým tělem na operačním stole. "Brzy začnu, raději jděte pryč."
"Počkám na tělo ve vojenské základně v Intercity," řekla slečna Dowová. Obešla stůl a postavila se k doktoru Santellovi. Její hlas byl chladný jako vždy, bez jakýchkoliv emocí. "Uvědomte si, že vaše zrádcovské poznámky musím nahlásit generálu Talbotovi."
Doktor Santell přikývl, aniž se na ni podíval.
"Ačkoliv, vaše chování se výrazně zlepšilo. To také napíšu do zprávy. To, že jste se tu stvůru pokoušel zastavit holýma rukama tam venku v chodbě, od vás bylo velmi statečné, i když pošetilé. Nezáleží to na mně. Rozhodne o tom generál Talbot, ne já. Po kratším převýcviku byste snad mohl být znovu dosazen na své místo. Jsem si jistá, že člověk vaší pověsti se určitě velmi brzy zapojí zpět do společnosti. Pouze blázen - nebo zrádce - je proti systému."
Zdálo se, že doktor Santell ji vůbec neposlouchá. Vpíchl jehlu do paže těla na operačním stole.
"Jaká škoda, že takové tělo nemá žádný rozum," uvažovala nahlas slečna Dowová. "Uvědomte si, jakou sílu musí mít, když rozdrtil ty dveře."
"Ano," odpověděl doktor Santell téměř neslyšně.
Slečna Dowová si sundala masku a otočila se k odchodu.
"Počkejte," řekl doktor Santell, "než odejdete, podejte mi ještě krabici svorek tamhle pod stolem…"
Sehnula se a dívala se pod stůl. "Žádnou krabici nevidím - " Doktorův skalpel přeřízl její pravou krční tepnu. Její tělo sebou křečovitě škublo a těžce dopadlo na podlahu.
"Ano," řekl doktor Santell s podivným pohledem v očích. "Je vždycky škoda, když se objeví dobré tělo se špatným rozumem."
Trvalo mu přes dvě hodiny, než ji rozřezal. Než skončil, stimulující látka, kterou vpíchl do těla krvácejícího muže, jej přivedla k vědomí.
Když její rozřezané tělo vkládal do přepravních schránek s tekutým dusíkem, pozoroval krvácejícího muže. Ten se pomalu posadila otevřel oči. Otočil hlavu a pohlédl na doktora Santella. Jeho oči byly živé a plné inteligence. Jemně sklouzl ze stolu a postavil se. Rána na hrudi byla dokonale zacelená.
"Věděl jsem to," řekl doktor Santell, "věděl jsem to."

Lékař duší, napravovač kostí. Všechno jsem to viděl a vším jsem byl. Samé trable.

Seděl jsem na dobré straně ohně, oplakával jsem mladé ženy. Samé trable.

Tahle slova jsem mu napsal do kůže. To on mne přinutil zabít ji. Musel jsem to udělat. Nelituji toho. Věděl jsem to. A to úplně stačí.

Paul Santell

(Tento sebevražedný vzkaz byl nalezen poblíž zuhelnatělého těla doktora Paula Santella, který se, podle údajů policie z Intercity, zřejmě polil hořlavou látkou a pak se zapálil. Dr. Paul Santell, dvojnásobný nositel Nobelovy ceny v psychochemii, prováděl experimenty s… - výňatek z listu Intercity Demographic Area Telepaper.)

Krvácející muž, vyléčený z krvácení, pomalu kráčel k venkovním dveřím. Pamatoval si chuť krve, kterou teď už nepotřeboval. Rozrazil dveře a vykročil ven. Jeho nohy se dotkly země. Plíce se mu naplnily vzduchem. Jeho oči tancovaly na horizontu. Vzepjal ruce do vzduchu a nechal se přitáhnout oblohou vzhůru ze země. Zhluboka se nadechl a s výkřikem vydechl. Jeho rty tiše formovaly slova.
A pak už nepotřeboval více vzduchu ani slov. Jeho prsty se spojily s rukama nebes. Zmizel v oblaku.
Ten, který už nekrvácí, je pryč. Vrátí se. Aby znovu krvácel.

STEPHEN ROBINETT
ČÍSLO 13
Na jejich kosti jsem narazil až později. Zpočátku jsem byl příliš zaměstnán řízením mise, než abych mohl myslet na něco jiného. Ticho okolo mne bylo podezřelé, něco jsem očekával, ale nebylo zde nic než prázdná loď.
Ticho. Po těch tisíciletích bych očekával spíše hluk. Věci se opotřebují. Bolestivý nářek nesoucí se prázdnými chodbami, porucha vzduchotechniky, sykot unikajícího vzduchu, houkání poplachové sirény. Ale když jsem odsunul průhledný kryt biogeneračního tanku a zaposlouchal se, slyšel jsem jen ticho. Loď fungovala přesně a spolehlivě, jako kdyby od jejího prvního uvedení na Zemskou orbitu neuběhly tisíce let.
Vystoupil jsem z tanku a očistil celé tělo od anabiotického slizu. Ticho porušovalo jen šumění sprchy. Konečně jsem byl očištěn, výživný roztok, ve kterém jsem pět let vyrůstal, byl jako nepotřebný odstraněn.
Oblékl jsem si novou kombinézu a vydal se na kapitánský můstek. Tiché našlapování mých bosých nohou na chladné kovové pláty podlahy byl jediný slyšitelný zvuk kolem mne. Došel jsem na můstek a postavil se k hlavnímu řídícímu

pultu. Přede mnou bylo panoráma temných neživých počítačových obrazovek.
"Stav mise. Vizuální informace na display."
Obrazovky se rozzářily. Polovina zobrazovaných dat se týkala vnitřních systémů a přibližovacího manévru. Druhá polovina nabízela vnější pohled. Přede mnou ležela planeta. Její zelenomodrý povrch občas vystřídaly bílé vířivé pruhy. Téměř jako Země. Téměř.
"Analýzu planetární soustavy a centrální hvězdy."
Obrazovky se zaplnily údaji. Hledal jsem nějaký problém. Hvězda typu G a pět planet… čtrnáctihodinová perioda rotace… relativně konstantní teplotní gradient… oceán zaplněn řasami a planktonem… pravděpodobně dýchatelná atmosféra… dva kontinenty v rovníkové a polární oblasti… anomální radiační emise… nedávné velké vyvřeliny lávy na obou kontinentech. (Magma?)
"Povrchová vulkanická aktivita." Negativní.
"Údaje o magnetickém poli." Hvízdl jsem překvapením nad čísly, která se objevila na obrazovce. Dvěstě gaussů! Proč tak silné magnetické pole?
"Údaje o planetární kůře." Trefa! Planetární kůra s vnějším povrchem z roztaveného železa vytvářela magnetické pole dvěstěkrát silnější než bylo pozemské. Vzájemné působení rychlé rotace planety a silného magnetického pole vytvářelo anomální efekty, jež upoutaly pozornost mé lodě. Nic z toho však přímo nebránilo obyvatelnosti planety. Teď bylo třeba být ostražitý.
Strnule jsem hleděl na obrazovku a myslel na magma na povrchu planety. Hledal jsem háček, který mohl vyhledávacímu planetárnímu programu uniknout.
"Vztah mezi údaji o počasí za posledních deset let a magnetosférou."
Trefa, opět, bohužel. Tentokrát znamenala prohru.
Masivní jádro a rychlá rotace způsobovaly nestabilitu magnetického pole planety. Vždy po několika letech pole zkolabovalo a transferovalo svoji energii do roztaveného jádra. To vedlo k narušení planetární kůry. Kontinenty se rozžhavily, jejich údolí zalila láva z nitra planety.
Zaplavila mne vlna zklamání a smutku. Situace byla bezvýchodná.
"Nevyhovující přiblížení. Zrušit dálkové monitorování. Připravit biogenerační tank k dalšímu cyklu. A vyhodit ten prokletý kus skály z obrazovek."
Loď požádala o vysvětlení mé poslední instrukce.
"Vypni všechny vizuální displaye."
Obrazovky pohasly, okna se zatáhla a uzavřela mne uvnitř.
"Co teď, chlapče?"
Obrazovky mi odpověděly hlubokým tichem. To byla dostatečná odpověď. Jinou jsem ani neočekával. Rozhodnutí o nevyhovujícím planetárním přiblížení se rovnalo rozsudku smrti. Loď prolétla kolem planety a pokračovala dál v pomalém hledání světa vhodného pro osídlení novým lidstvem. Velící důstojník byl odkázán prožít zbytek života v jejím vnitřku. Rozhodující okamžik celé mise měl za sebou, před ním byla jen spousta zbytečných dnů. Jako biogenerační klon původního Prvního důstojníka jsem dobře chápal důsledky svého rozhodnutí, stejně jako můj prototyp před tisíci lety na Zemi. Ovšem, on něco takového nepokládal za důležité. Jak by také mohl? Nikdy nemusel nést důsledek chybného rozhodnutí.
Zbývalo vyřešit poslední detail - Claire. Chystal jsem se zahájit její oživovací cyklus, když mne vyrušil jakýsi dunivý zvuk. Zaposlouchal jsem se a doufal, že zjistím nějakou poruchu v lodních systémech. Opět to podivné dunění. Tentokrát se mi jej podařilo identifikovat. Milióny a milióny kilometrů a tisíce a tisíce let od čehokoliv se ozval můj žaludek. Uvážil jsem, že Claire může počkat. I odsouzený má právo na dobrou stravu.
Opustil jsem můstek a rychlým krokem zamířil k lodní kuchyni. Jen šepot mých kroků na kovových plátech podlahy porušoval skličující ticho kolem mne. Náhle mne napadlo, že by bylo pěkné zajít do lodní knihovny a vyhledat tam nějakou nahrávku s jazzbandem. Alespoň by se ty prázdné chodby zaplnily ozvěnou trubek, pozounů, bubnů i bubínků. Ale rozmyslel jsem si to. Víc než po jazzbandu jsem toužil po Claire.
Rychle jsem došel k lodní kuchyni, již jsem se nemohl dočkat svého prvního jídla. Ve dveřích do kuchyně jsem se zarazil, chuť na jídlo mne přešla.
Přede mnou na podlaze ležely dvě kostry. Poklekl jsem a začal je zkoumat. Jedna kostra byla mužská, jedna ženská. Tenká čepel z karbonové oceli se zaschlými rezavě hnědými stopami krve, vyčnívala z mužových žeber. Ženin vaz byl zlomen. Úderem mrtvého muže?
Co se stalo? Domácí hádka končící rodinnou tragedií, náhlý výbuch dlouho potlačovaného hněvu, možná vyvolaný sporem o to, kdo bude loupat cibuli a kdo krájet celer.
Přestože jsem stále strnule hleděl na kosti ležící na podlaze, věděl jsem, kdo to je. Byly to mé vlastní genetické duplikáty. Přesněji, ten muž byl mým předchůdcem. Také jeho planetární přiblížení se nevydařilo, skončil s nožem v srdci.
A žena? Nepochybně Claire. Nikdo jiný nepřicházel v úvahu. Někde při přípravě mise se stala chyba. Podle tisíce let starých psychologických testů měly být jejich povahy slučitelné.
Zamyšleně jsem pohlédl na kostru a na nůž trčící z jejích žeber. Upozorňoval na nějakou chybu v našem tvrzení o slučitelnosti.
Samozřejmě, psychologická nařízení jej omezovala. Jestliže jednou jedinkrát selhalo planetární přiblížení, neměl na výběr. Loď mu povolila jenom Claire. Kohosi, kdo zemřel před tisíci a tisíci lety na vzdálené Zemi, a teď čekal, v podobě hromady genů a aminokyselin, v pečlivé péči lodního biogeneračního zařízení, na své znovuzrození.
Dotkl jsem se Clairiny kostry. Kosti z hrudního koše se zvolna sesypaly na podlahu. Vzpomněl jsem si na všechny ty

odpolední procházky, při kterých jsme drželi za ruku jeden druhého, dlouhé večerní rozhovory, nekonečné noci zaplněné láskou. To přeci byla opravdová láska, nebo ne? Vzpomněl jsem si i na její složitou povahu a hádky, které jsme vedli.
Stál jsem a hleděl na ty dvě kostry. Přestože je v minulosti něco hrozného násilně rozdělilo, teď tu ležely vedle sebe klidně a smířeně.
Opustil jsem kuchyň a kráčel zamyšleně ke své kabině. Ani nevím, jak jsem se ocitl v biogeneračním sále. Kráčel jsem podél řady tanků až ke Clairinu. Zastavil jsem se a smutně na něj pohlédl. Připadal jsem si jako na hřbitově.
Představoval jsem si, jak se pod průhledným krytem formuje tvář mého společníka, přítelkyně a možná i vraha.
Mělo to vždy stejný konec? Byly všechny okolnosti a vlivy lidské psychiky, prostředí, jídla, vesmíru determinovány tak, že nepřipouštěly jiný závěr?
Opustil jsem biogenerační sál a zvolna kráčel tichými chodbami směrem k mé sekci. Posadil jsem se na lůžko, hlavu si opřel o kolena pokrčených nohou a strnule hleděl na temné obrazovky nad řídícím pultem, zmenšenou kopií velitelského stanoviště na můstku.
"Palubní počítač. Kolik planetárních přiblížení dosud proběhlo?"
Odpověď zasvítila na obrazovce téměř okamžitě. Celkem třináct, včetně mého. Dvanáct různých přiblížení, dvanáct dalších biogenerací, dvanáct zklamaných nadějí, dvanáct příležitostí k sledování krysy běžící vždy identickým bludištěm. Rozhodl jsem se zjistit všechna dostupná data, než přijmu konečné rozhodnutí o Claire.
"Palubní počítač. Opakuj záznam planetárního přiblížení číslo jedna od okamžiku, kdy se První důstojník Colwin vynořil z tanku."
Den uplynul a já nebyl o nic moudřejší. Znovu a znovu jsem nutil palubní počítač, aby z minulosti vyhrabával dávno na prach rozpadlé kosti. Každý můj život se odehrával podle monotónního schématu; nerozeznatelné dny, identické rutinní činnosti. Vstát, jíst, cvičit, spát. Přestal jsem registrovat hodiny, které jsem strávil u zářící obrazovky počítače. Jen zřídkakdy jsem zašel na můstek, obrazovky nabízející zářící hvězdy jsem nechával vypnuté. Více mne teď zajímaly ozvěny dávné minulosti, než vzdálená budoucnost.
Ponechal jsem kostry na kuchyňské podlaze jako připomenutí mých pochybností a nejistoty. Při jídle jsem k nim hovořil, nazýval jsem je pán a paní Číslo dvanáct. Každý den jsem jim referoval o výsledcích mého pátrání. Zdálo se, že je to příliš nezajímá. Ležely tiše vedle stínu, které vrhaly jejich kosti a ostrá čepel vyčnívající z jeho hrudního koše. Postupně jsem objevoval další údaje.
Jednou přežila Claire mne, jednou já ji, jednou jsme zemřeli společně, každý jinou zbraní, po dlouhém a šťastném životě, který jen zřídkakdy narušilo nějaké ostřejší slovo. Dvakrát to skončilo vraždou, z rozličných důvodů a k mému překvapení, i s různými vrahy. V tomto případě jsme nemohli jeden druhému nic vyčítat.
Čím déle jsem vše sledoval, tím skleslejší jsem byl. Jednu věc jsem pochopil rychle. Nikdy se to neskončilo stejně. Dvanáctkrát bylo prostředí bludiště stejné. Dvanáctkrát v něm byly totožné krysy. A dvanáctkrát skončilo vše naprosto odlišně.
Šanci k prohlédnutí mi nabídl až jedenáctý cyklus. Sledoval jsem Číslo jedenáct od jeho výstupu z biogeneračního tanku, přes vyloučení planety s organicky žíravými dešti až k jeho pátrání v předchozích záznamech. Sledoval jsem jeho narůstající pocit marnosti a zmatku. Sympatizoval jsem s ním. Viděl jsem jeho žalem a bolestí zkřivenou tvář, když se rozhodl obejít se bez svého celoživotního druha.
Proč jsem se tak zajímal o stav jeho mysli? Věděl všechno, co mohl znát o riziku Clairiny biogenerace. Ale ta nejistota! Pro muže cvičeného k analýze dat a k uvážlivým rozhodnutím to bylo něco nesnesitelného.
Sledoval jsem ho, jak vstal, zvolna opustil svoji sekci a pomalou chůzí zamířil na můstek. Chodbová světla se přesně s předstihem rozsvěcela za ním. Dorazil na můstek a zastavil před hlavní obrazovkou. Stiskl tlačítko a okolo něj se rozzářily tisíce hvězd.
Ztlumil všechna světla na můstku. Stál obklopen tisíci brilianty roztroušenými na černém sametu. Pohlédl jsem mu do obličeje. Ve svitu hvězd se zatřpytila první slza a zvolna stékala po jeho tváři. Tichý, zoufalý nářek, deroucí se z jeho rtů, zaplnil celou loď. Osamocený starý muž. Zemřel na lůžku, z kterého jsem já teď sledoval jeho smrt.
Když obrazovka konečně pohasla, zůstal jsem ještě dlouho sedět na okraji jeho lůžka. Zoufalý nářek Čísla jedenáct mi dlouho zněl v uších. Chápal jsem, proč ztlumil světla na můstku a přepnul obrazovky na vnější pohled. Otevřel svá okna vstříc nekonečnému množství možností. Rozuměl jsem jeho opuštěnému pláči, zoufalství a nejistoty. Jen jediná věc mi bránila, abych nepropadl stejnému zoufalství: kosti na kuchyňské podlaze.
Proč se Číslo dvanáct, které muselo znát totéž co já, rozhodlo pro oživení Claire?
"Palubní počítač. Přehraj planetární přiblížení Číslo dvanáct od okamžiku, kdy První důstojník Colwin vystoupil z tanku."
Po dvanácté jsem sledoval své vlastní vynoření z tanku, poklus na můstek a odmítnutí možné nové Země. Sledoval jsem svůj odchod do kuchyně, přípravu jídla a návrat do mé sekce. Sledoval jsem nalezení kostry, kostí Čísla jedenáct. Můj pocit marnosti se opět prohloubil. Číslo dvanáct sledovalo stejnou navyklou cestu jako my všichni ostatní. Dokonce i on zanechal tyto kosti v rohu jeho kabiny a čas od času k nim hovořil.
Sledoval jsem na počítači, jak se Číslo dvanáct dlouhé dny prokousává naší společnou minulostí. Konečně i on dospěl k okamžiku, kdy se Číslo jedenáct rozhodl žít a zemřít sám. Znovu jsem slyšel zoufalý pláč Čísla jedenáct, pláč bezbranného děcka.
Číslo dvanáct sledoval celý záznam dvakrát. Seděl na svém lůžku, hleděl do rohu na kostru a jeho výraz byl stále více zamyšlený.
Potřásl zvolna hlavou: "Tohle byla chyba, ty starý blázne."
I on vstal z lůžka, a sleduje cestu Čísla jedenáct, zamířil na můstek. Postavil se k řídícímu pultu a přepnul všechny

obrazovky na vnější pohled. Nekonečné množství hvězd a jejich nekonečné možnosti zaplnily obrazovky. Ztlumil všechna světla a dlouho stál v temnotě osvětlované jen odleskem záře tisíců hvězd. Konečně se ozval nějaký zvuk, nejprve téměř neslyšitelný, pak stále hlasitější a hlasitější. Smích.
Slzy od smíchu třpytící se ve svitu hvězd mu stékaly po tvářích. Stiskl tlačítko Clairina oživovacího cyklu.
Stopnul jsem záznam, z obrazovky na mne hleděla jeho rozesmátá tvář. Ležel jsem na lůžku a hleděl na obrazovku. Z tohoto nehybného závěru nebylo možné rozeznat, zda slzy lesknoucí se ve svitu hvězd jsou slzy smíchu nebo smutku. Zda je to tvář Čísla jedenáct, Čísla dvanáct nebo má. Ale to nebylo důležité.
Postavil jsem se, protáhl a zívl. Poprvé za ty dlouhé dny jsem cítil ulehčení. Nejistota zmizela. Nikdy to nekončí stejně.
Nařídil jsem lodi, aby vypnula obrazovku a pak zahájila Clairin oživovací cyklus. Opustil jsem sekci a zamířil do kuchyně. Musel jsem ještě uklidit pár kostí.

IAN WATSON
V ZRCADLE ZEMĚ
Raul byl Spáč, první Spáč, se kterým jsem se kdy sblížil (ať už v proximálním nebo citovém smyslu) za celé ty roky mého putování napříč Thraeou.
Ne, musím rychle dodat, že jsem cestoval proto, abych Spáče, které jsem osobně vždycky považoval za patologické polo-osobnosti, poznal.
Krom toho kde je hledat, ví každé malé dítě. Není potřeba žádného velkého hledání, spíše vytrvalého přemlouvání a trpělivosti, možná i nějaký ten úplatek je tím sine qua non , který vám umožní přístup k jednomu z našich hýčkaných a chráněných pokladů.
Kdo jsou ti, které hledám? Nyní je jich šest, z celé světové populace čítající dvě miliardy lidí. Usadili se v podivně pojmenovaných Observatořích v hlavních městech Atlantici, Pacifici, Indici, Mediterre a Baltici. (A samozřejmě, ještě na jednom ostrově v Caspii.)
Observatoře, ha ha! Občas se sám sebe ptám, jestli jsou to Spáči, kteří jsou pozorováni, nebo zda oni sami neprovádějí svoje výzkumy. Nebo obojí. Nicméně, my Thraeané nejsme zrovna věřící lidé, takže si myslím, že popsat tyhle střežené paláce jako "Spící Chrámy" nebo tak něco, a jejich osazenstvo jako "kněží" by se dalo jen těžko považovat za přiléhavé označení.
Přesto samozřejmě dosud máme staleté náboženství - nebo možná bych to měl nazvat "imaginární mytologií" - a kdokoliv se kdy podívá na názvy míst na mapě, musí chtě nechtě uznat, že něco takového máme. A to vše máme jen díky výzkumům celých generací Spáčů, kterých bylo někdy najednou naživu až devět, ale občas také pouze jeden.
Nikdy se však nestalo, že by nežil žádný. Znamenalo by to předzvěst pohromy? Pro některé zcela určitě ano.
Ale jak jsem řekl, nikdy se tak nestalo. I v naší historii zřídka žil jen jeden. Představte si pocity toho osamělého jedince, jedinečného, s ničím nesrovnatelného, který jako by byl hříčkou přírody. Strašný osud!
Ale dost už. Jak jsem řekl, dnes je naživu šest Spáčů - v dnešní přející době. A kromě nich žije ještě jeden, daleko od kterékoliv metropolitní observatoře a nikdo, kromě mé maličkosti, o něm neví." Žije život plný nebezpečí a možných uskoků, zvláště když se zrovna nachází v něčem, co by mystický básník nazval "dřímotou" a co poněkud vědečtěji založené osoby nazývají "zahloubaný stav". Nebezpečné však pro něj mohou být i některé naše sny, s nimiž nemá žádnou zkušenost a zřejmě je proti nim bezbranný, setká-li se s nimi náhodou v době svého probouzení.
Ano je to tak, život je pro našeho sedmého utajeného Spáče Raula nebezpečný a zákeřný.
Upřímně řečeno, když jsem ho objevil, překvapilo mne, že se neoddal bohatému životu plnému sluhů, milenek, skvělého jídla, ochránců a vší té nádhery. Nezaprodal se z jednoduchého důvodu, jež lichotí jeho vlastnímu já - nechtěl být dokonce života pod kontrolou písařů, mudrců, učenců a poutníků.
Zdálo se však, že Raul sám něco zkoumá. Tak jako já. Tak či onak se jeho rodiče snažili udržet jeho spavou nemoc v hluboké tajnosti a on si možná sám byl vědom, o kolik přišli utajením jeho schopností.
Zisk… No, už jsem se o tom zmínil, ač jsem možná neměl, protože to vrhá stín pochybností na mé nezištné jednání. Jakmile totiž rodiče Spáče udají své dítě a postoupí je ochrannému dohledu, dostane se jim slušné odměny. Což již dokonce vedlo k jednomu nebo dvěma pokusům o podvod. Ve skutečnosti jsou všechny tyto pokusy předem ztracené, dokonce i tehdy, jestliže otec nebo matka předstírají, že celou dobu dětství svého potomka, dobu než dospěl natolik, aby mohl být trénován v simulování, strávili někde v nějakém záhadném místě, zcela z dosahu civilizace. Ani tehdy nemají jejich plány úspěch. Žádné dítě totiž nedokáže tiše ležet se zavřenýma očima osm hodin denně ani týden natož celý rok. A už vůbec ne pro cizí prospěch.
Ale ještě k prospěchu… Jen co já vím, obdobná situace nikdy před tím nenastala a navíc se dalo předpokládat, že ani nenastane, neboť slušnou odměnu dostane každý, kdo přinese jakoukoliv zprávu o potulném dospělém Spáči.
Nicméně Raul se nemusel ani v nejmenším obávat, že jej vyzradím. A jsem si jist, že jej to nikdy nenapadlo, možná jen na samém začátku.
Ale pěkně po pořádku…
Jak už jsem řekl, několik let jsem putoval. Mé cesty vedly místy, kde nebylo jednoduché se uživit. Vystavoval jsem své sny na odiv. Mé sny občas bojovaly s jinými probouzejícími se sny, protože to jsou zvlášť silné, souvislé obrazy.
Silné, skutečně silné… Zde však musím zdůraznit, že vůbec nejsem romantik. Naopak. Sny jsou výplodem podvědomí a moje podvědomí je náhodou zvlášť kultivované. Přesto mé klasické myšlení produkuje sny, které se, podle mého, liší od snů většiny lidí, kterým se obvykle zdají beztvaré výjevy místo konkrétních obrazů vhodných k využití.
Ano, jsem klasik. Já osobně jsem nikdy neměl rád veselé písně, hýření v přírodě, ani jsem se nevyžíval v obskurních záhadách, na rozdíl od mnoha jiných poutníků, které jsem na svých cestách potkal, a to už nemluvím o všech těch

vášnivých tulácích putujících od jedné Observatoře k druhé na Velké cestě…
Jsem si jist, že hlavní výhodou držení všech šesti Spáčů v Observatořích po celém světě je to, že to udržuje právě tuhle chásku v pohybu. Kdyby žil jen jeden jediný Spáč, například ve městě Seashells , všichni ti poutníci, by se kolem něj rojili jako můry kolem lampy, jako včely kolem jediného květinového záhonu.
Ne, nebyla to ani poezie, ani příroda nebo metafyzika, díky které jsem poznal opravdovou krásu a hodnotu, ale spíš díky strojírenství a perlám městské architektury Thraey. Na svých cestách jsem je skutečně obdivoval a docenil. Budu jmenovat jen několik z nejlepších: Panamský most spojující Pacificu s Atlanticou; Gibraltarský průplav na hranicích mezi Mediterre a Atlanticou, umožňující lodím s největším ponorem proplout přímo z Algecirasského proudu do Tangierského zálivu a, v žádném případě ne poslední, mohutný Suezský most spojující Mediterre se Suezským poloostrovem…
V tom je vidět logika Spáčů…
Proč jsem se já sám již neusadil, abych vytvořil něco podobného? No, víte jak se říká: člověk odchází, aby se zase vrátil; člověk projde celý širý svět, aby našel sám sebe. A tak když jsem si občas ve slabých chvílích svého putování kladl tuto otázku, odpověď byla, že jsem se celá ta léta stále jen porovnával s něčím, čeho již bylo dosaženo. Snažil jsem se vytvořit projekt natolik grandiózní, o kterém by nikdo předtím ani nemohl nebo by se ani neodvážil uvažovat.
Teď si uvědomuji, že jsem už představil Raula, ale sám sebe ne!
Dost tedy. Pokud jste to již neuhodli, jmenuji se Tomas ďArgue - z čehož celkem snadno uhodnete místo, kde jsem se narodil - v krásném městě v provincii Liguria v Mediterre, nedaleko od jezera Corsica.
A teď vám povím, jak jsem poprvé odhalil Raulovo tajemství a na chvíli se stal jeho starším bratrem, ochráncem a důvěrníkem.
Stalo se to uprostřed sedmi set jezer v hloubi hustých bahamských lesů. Přesněji, takových osm nebo devět mil na sever od sportovního střediska Providence, kde jsou poblíž North Bimini Pool vyhlášená loviště.
Cestoval jsem na sever, abych si mohl prohlédnout a odškrtnout další z technických vymožeností, o kterou se už nemám pokoušet. Šlo o nově dokončenou přehradu dlouhou sto padesát mil. Byla postavena na vysušení slaných bažin Floridského pobřeží. Bylo to zcela jistě obdivuhodné úsilí, trvající dvacet dlouhých let. Na druhou stranu to bylo něco, co už bylo jednou vysněno a uděláno.
Tady bych chtěl dodat svůj vlastní pohled vyplývající z mého vztahu k Raulovi. Někteří historici jsou překvapeni tím, že v našem světě, kde životní tempo vždy zůstalo zdrženlivé, se naši lidé už od pradávna věnovali těmto nekonečným mamutím stavbám. Věřím, že vím, proč tomu tak je.
Prosím, uvědomte si způsob, jakým musí Spáč pohlížet na svůj život, v porovnání s námi ostatními. My žijeme a vnímáme bez přestávky, dokonce i těch pár hodin jednou za čtrnáct dní, kdy se zbavujeme svých snů (naší psychické nadváhy). Zatímco on denně na osm hodin zemře přesně pravidelně jako hodinky.
Denně v spánku umírá a tato krádež času v něm možná vyvolává panický spěch, vnitřní touhu po rychle dosažitelných cílech. K tomu se dá přirovnat náš vlastní smysl pro kontinuitu, který v nás probouzí touhu spojovat: jeden mys s druhým pomocí dlouhých mostů nebo náspů, jedno moře s druhým pomocí velkých kanálů tak, aby se všechno postupně spojilo a prolínalo.
A ještě něco. Z toho, co mi Raul řekl, nedokáže Spáč své krátkodobé vize v zahloubání ovládat. Samozřejmě jinak je to s námi, zejména s těmi logičtěji uvažujícími. Takže, jestliže si můžete představit miniaturu gigantického mostu nebo jiné stavby, je celkem jednoduché a logické představit si tento projekt provedený do reality z cihel a kamení někde na správném místě na povrchu Thraey. Takže celý národ nebo město lze jednoduše získat touto nádhernou vizí a podle ní se chovat. Z mocné vize se snadno stane stavební projekt.
Podobně tomu bylo i v případě projektu Swannee na odvodnění floridského pobřeží, ke kterému jsem mířil. Typické bylo, že název byl poněkud rozmarný, protože ani lesy Atlantid, ani pustiny Mexiqua na západ od pobřeží nikdy nehostily žádné ptáky podobné labutím. Tak tohle bylo jméno, které vybral Spáč z Atlantid, během jedné ze svých nočních výprav do snů.
No, ale vraťme se Raulovi a k tomu, co se stalo blízko North Bimini Pool…
Jel jsem na svém novém hnědém valachovi po málo používané stezce. Tady nehrozilo nebezpečí, že na mě zaútočí divocí kanci nebo rozzuření medvědi. Vybral jsem si tuto cestu, protože jsem doufal, že se vyhnu setkání s drzými lovci, o kterých je známo, že se dokonce snažili ulovit divokou zvěř svými pochybnými sny, namísto aby použili svých kuší. Drzí lovci, cha! I ti se však někdy hodí. Jen několik hodin před tím jsem v Providenci získal celé jmění po Souboji snů právě s jedním z nich.
Kromě lovu a malého množství tradičních výrobků je Providence také známá hazardními hrami, které jsou podle mého jen obdobou lovu, při kterém je možné získat, ale mnohem častěji ztratit peníze. Tamější známé kasino okupují manželky a přítelkyně vyznavačů lovu, které jsou po několika dnech v Providenci ochotné vsadit téměř vše a na cokoliv. Naservíruje vám šéf hotelu kančí hlavu s pomerančem nebo s jablkem? Deset ku dvaceti, že to bude jablko.
Když jsem přišel do Providence, cítil jsem, že se blíží čas mých snů. Rozhodl jsem se toho využít už proto, že jsem měl nedostatek prostředků. Naštěstí bylo kasino bez hlavního čísla, kterým by pobavilo své hosty, protože noví umělci, kteří právě přišli, měli žaludeční potíže. A tak byl konferenciér v kasinu velmi spokojen s mojí nabídkou.
Jako obvykle se celá produkce - aby se nevymkla z rukou - uskutečnila venku, i když v tomto případě zde obrovská plachta napnutá přes travnatý amfiteátr vytvářela jakýsi polní stan osvětlený mnoha svítilnami.
Záměrně jsem toho večera pozdržel své sny o něco déle než bylo třeba, aby se uspořádaly a zmohutněly. Měl jsem štěstí i v tom, že toho večera nikdo z hostů nebo personálu nesnil a pakliže ano, nechal si své nicotné sny taktně pro sebe.
Nejdříve jsem vytvořil neobvyklé město s mnoha detaily a jakmile se zformovalo, nechal jsem předem vybrané hosty -

ty nejhezčí - aby sešli dolů do amfiteátru k mému městu a mohli vyzkoušet sílu jeho staveb.
Potom jsem, opatrně, aby žádný z požárů nebo otřesů neunikl do amfiteátru, zničil své město zemětřesením.
Pro změnu jsem pak vytvořil tancujícího a žonglujícího medvěda. A právě v této chvíli mě ten troufalý spratek, za povzbuzování svých přátel, vyzval k souboji vysněných příšer. Nebudu zde hovořit o jeho ubohých a převážně plochých projekcích. Postačí, když řeknu, že jsem mu vzhledem k jeho ješitnosti ponechal řadu výhod a úspěchů, abych zvýšil sázky a potom jsem ho jednoduše zničil. Výsledkem pro mne byl ten kůň a plné kapsy.
Takže někdy kolem půlnoci jsem byl se svou kořistí asi devět mil na sever od Providence. Občas jsem zkontroloval, jedu-li správným směrem, tak jak ukazovaly hvězdy, které jsem mohl občas zahlédnout mezi listovím nade mnou. Náhle mě můj vnitřní smysl pro opatrnost varoval.
O kousek dál se z tmavého porostu ozvalo zachrochtání a potom další, přerůstající v pravidelný chrapot. Sáhl jsem po své kuši, domnívaje se, že jde o medvěda nebo kance.
Možná, že nějaký jiný muž, který tudy projížděl, vypustil své sny, jako já předtím a vysnil zvíře, které se tu teď potulovalo vydávajíc tyto podivné zvuky. Ať už to bylo jakkoliv, byl jsem beze snů. Musím přiznat, že mě moje zvědavost v minulosti často zavedla do nesnází. To se stává všem podobným chlapíkům.
Můj kůň začal hrabat a řehtat. Zastavil jsem. Mezi mraky vyšel kulatý měsíc a osvětlil cestu. Seskočil jsem s koně, přivázal ho k vhodnému pahýlu a uklidnil jej. Potom jsem se pomalu vplížil do porostu, opatrně našlapuje, kaš připravenou k výstřelu.
Deset, dvacet kroků a přede mnou se otevřel malý palouk, na kterém zahaleno do přikrývky leželo něco, o čem jsem v první chvíli myslel, že je těžce raněný muž v smrtelné agónii.
Po několika krocích jsem zjistil skutečnou pravdu: ten muž spal a ten zvuk, jak mi Raul později vysvětlil bylo chrápání.
Co dělat? Kdybych ho probudil, mohl bych jej šokovat nebo zranit. Když jsem si to promyslel, posadil jsem se a zůstal tam, dokud se na východě nezačalo rozednívat.
Po celou tu dobu, až na dva zanedbatelné okamžiky, jsem zůstal u něj.
Poprvé jsem odešel ke koni pro kus masa a sklenici vína a podruhé do lesa za voláním přírody. Všiml jsem si, že muž ve svém komatózním stavu neleží úplně klidně. Chvílemi se převracel ze strany na stranu, jako by ho nějaký instinkt svalů automaticky bránil před křečí nebo gangrénou. A také dvakrát vykřikl: jednou slovo "močály" a podruhé jako by dětským hlasem "Palm Beach, maminko". "Močály" se nepochybně vztahovaly k těm rozsáhlým lesům ve kterých jsme se nacházeli a které se mu v jeho stavu zdály jako močály.
A pokud jde o to druhé slovo, neznal jsem žádné pobřeží, které by lemovaly palmy, kromě rovníkového pásma Jihoamerického oceánu kolem Cayenneské cesty.
Jak se v lese pomalu rozednívalo, zjistil jsem, že Spáč je muž asi tak jednadvacetiletý, s nepoddajnou kšticí tmavých vlasů a s hezkými téměř ženskými rysy. Když se kolem rozezněl ptačí zpěv, otevřel své světle hnědé oči a tak jsme se poprvé setkali. Byl z toho silně konsternován.
Rychle jsem ho uklidnil. Přesto, že se probudil, byl poněkud zmaten realitou okolního světa. Bez dalšího povyku jsem se dal do přípravy chutné snídaně z uzenin pro nás pro oba. Zcela jistě právě proto, že jsem se k němu choval jako k sobě rovnému a ne jako k žijícímu zázraku, mě začal považovat za svého potenciálního přítele a spojence po všech těch letech nástrah a vlastní izolace.
Já jsem mu nenaslouchal jenom proto, abych pak zradil jeho přátelství ve vlastní prospěch, ale svěřil jsem mu celé své životní krédo, takže mi brzy začal věřit a brzy poznal i výhody našeho přátelství, jako třeba společnou jízdu na koni. Ale hlavně zde byl někdo, někdo spolehlivý, kdo jej pozoroval a střežil zatímco on spal. A to nejen tuto noc, ale i všechny další…
Než jsme dojeli k Jack's Ville na východním okraji Swannee Project, uplynulo několik týdnů a Raul mi mezitím svěřil hodně věcí o sobě, i o způsobu života, který právě vedl a který mu sloužil k jeho zamaskování. Přemýšlel dlouho, než přišel na masku velmi zbožného poutníka.
Kdykoli byl potom donucen najmout si pokoj ve městě, mohl snadno omluvit dlouhé hodiny, kdy se sám zamykal, jako hodiny jeho povinných meditací nad záhadami mýtické historie.
Těžký život! Na co jiného než na podlahu si mohl Raul lehnout v místnosti určené jako přístřeší pro obvyklé poutníky. Protože se mu nedostávalo ženské společnosti, mohl si jen těžko najmout manželskou ložnici. Sám v hnízdečku lásky by byl stejně považován za nenormálního. Raul, by asi na tuhle otázku přímo neodpověděl, ale myslím si, že si už dávno odepřel potěšení z lásky, aby náhodou neusnul v něčí náruči. Dokud mne nepotkal, žil velice smutný život.
Tak jsme se tedy vyšplhali na nízký kopec nad Jack's Ville, které se mezitím rozrostlo do něčeho, co by se dalo nazvat "malým městem". Oba jsme sesedli, abychom si prohlédli dlouhou přehradu táhnoucí se přímo na západ. Na jihu pobřežní roviny a na severu bílé kry severoamerického oceánu. (Byl to chladný den.)
Raul se díval upřeně na jih, protože přehrada sama o sobě pro něj nic neznamenala.
"Vidím Floridu," řekl. "Nebylo by to jedinečné, kdyby zde byla podmořská města?"
"A kdo by je tam postavil?" zasmál jsem se. "Vodníci?"
Přesto jsem o tom začal přemýšlet, zda by to nebyl dostatečně grandiózní projekt, vystavět cosi velkolepého pod vodou - ryby plující kolem vodotěsných oken. Vzduchovody by vedly k povrchu. Nikdo ještě nepostavil nic podobného. Jak by se tam člověk dostal? Pomocí obřích kesonů? Nebo použitím obrovské kulaté přehrady, která by se nakonec zbourala a město by znovu zaplavilo moře? Jak vidíte už samo přátelství s Raulem ve mě vyvolávalo zvláštní, ale nádherné představy, jejichž cena daleko převyšovala to, co jsem do našeho vztahu investoval.
Raul si odkašlal: "Někteří poutníci říkají, že když byl stvořen svět, musel být v zájmu rovnováhy stvořen ještě jeden. A nebo je to tak, že vesmír je vytvořen z prázdnoty. Podle jiných, totiž prázdnota neznamená nicotu. Můžeš ji rozdělit na dvě různé vzájemně se doplňující věci: Skutečno a Sny, mýty. Přesto zde někde musí být místo," a Raul udeřil pěstí do

dlaně, "kde se spojují, jako pupeční šňůra. Místo, nějaké dveře, kde je země mořem a moře zemí, vzájemně prostoupeno."
"Něco jako bažina, myslíš? Proto jsi mířil sem, kde vysoušíme močály?"
Z našeho vyvýšeného místa jsme mohli zcela jasně vidět první z velkých vodních stanic asi dvě míle podél přehrady a o kousek dál druhou a třetí. Byl jsem rád, že jsem slyšel hukot první ze stanic, jako vzdálený tlukot srdce umocněný svistem větrných mlýnů na její střeše. Jedna za druhou v padesáti podobných místech. Florida byla vysoušena a kolonizována pro Atlanticu. Za pár okamžiků jsem byl zcela přesvědčen, že poprvé v geografických dějinách Thraey dojde ke změně. Místa, která byla kdysi na mapách zbarvena modře, se nyní zbarví do zelena.
Raul mě chytil za ruku. "Jestlipak to ta přehrada vydrží? Musí tam být přece obrovský tlak vody!"
Podíval jsem se na stavbu zkušeným okem.
"Vypadá dostatečně spolehlivě. Možná by neměla být tak příliš rovná. To může mít za následek, že vlny v zimě mohou dosáhnout nadměrné výšky. Kdyby ji byli postavili s nějakými vlnolamy, které by někdy v budoucnu mohly sloužit jako mola…"
Jeho sevření zesílilo. "Jsem zvědav jaké další tlaky na ní působí? Tlaky, možná ze samotných Snů… Představ si ty záplavy, kdyby se přece jenom provalila!"
"No, pak bys měl zemi a moře důkladně promíchané v pěknou kaši. Ale nekritizuj konstrukci jenom proto, že výsledek vypadá tak rovný a monotónní. Ať už je to jak chce, zase to odráží náš smysl pro kontinuitu, kde se hydrostanice periodicky ztrácejí v dáli - ne jako když někdo chrápe…" zamrkal jsem na něj rošťácky. Něžně jsem ho šťouchl do žeber, hned jak uvolnil mou ruku. "Stačí?"
Nasedli jsme jeden za druhého a vyrazili dolů do Jack's Ville.

Té noci Raul několikrát vykřikl ze spaní jedno podivné slovo: "Okefenokee!". Ráno u snídaně, ke které jsme měli koláče, slaninu a skořicovou kávu, jsem se ho na to slovo zeptal.
Podrážděně pokrčil rameny. "Další místní jméno "odtamtud", Tomasi. Někde tady…"
Rázně jsem se ho zeptal: "Zůstane i nadále jenom Snem, teď, když se zde okolí vysouší? Jedním slovem Okefenokee, znamená dveře do tvého osudu? (Vlastně několik slov. Myslel jsem však, že jsem to vyjádřil dostatečně dobře.)
Slepě zíral. "Jaké by to bylo," zašeptal konečně, "vejít do vysněných zemí? Vnímali by nás temnější obyvatelé jako nějaké duchy? Neurčité světelné skvrny, které se občas zhmotní v zdánlivě hmatatelné lidi? A co by udělali s tvými sny? Vypadali by jako stříbrní elfové nebo obři?"
"Ty skutečně věříš v existenci těchhle…lidí z druhé strany?"
"Lidí z druhé strany?" Neporozuměl mi, nebo mi nechtěl rozumět. "Já přece musím být jedním z nich, narozeným na špatné straně vesmíru!"
"Určitě," řekl jsem vážně. "Sny jsou naší mytickou dimenzí. Je to jako pátá dimenze našeho světa, Raule. Většina lidí vnímá pouze čtyři dimenze. Délku, šířku, čas a výšku. Ale je tu ještě jedna, kterou vnímáš ty - možná je zde proto, aby spojovala všechny čtyři dohromady. Nazvěme ji hloubkou. Hloubka se v přírodě přece liší od výšky."
"Výška?" přerušil mne, jako bych se ho dotknul. "Co ty víš o výšce? Délka, šířka a čas, možná, ale výška. Já ti dám výšku!"
"Co tím míníš?" zeptal jsem se ho opatrně.
A on mi to řekl. Byl to velký objev.
Musím dodat, že zřejmě chtěl, aby to tak vyznělo, ale já jsem si v tom okamžiku uvědomil, že to je ten chybějící kousek ve spleti mého života. S vrozeným smyslem pro správnou strukturu jsem jej neomylně vložil na místo. A vyděsil se.
Neřekl jsem Raulovi, že jsem, zčásti díky jemu, učinil velký objev. Obával jsem se, že by ho to mohlo zdrtit vzhledem k jeho vlastní důležitosti. Mohl by se začít cítit beznadějně. Takže, zatímco můj mozek pracoval na grandiózní koncepci, jsem pouze přikývl.
"Něco na tom je," připustil jsem a prohrábl mu vlasy. "Ještě jeden koláč?"
To vše se odehrálo před čtyřmi lety.
Stále nemohu uvěřit, že se Raul tehdy v Jack's Ville záměrně zmínil o svém podezření, že bych jej snad mohl vyzradit. Ještě menší důvod měl k tomu, aby se mu znelíbila moje společnost, neboť jsem mu poprvé v jeho osamoceném životě ukázal, jak hodnotné může být lidské přátelství.
V prvním okamžiku jsem měl podezření, že něčím onemocněl.
Ale nyní chápu, proč odešel a kde až dosud je.
Dokonce i dnes to bude trvat ještě několik let, než se úplně vysuší floridské pobřeží, neboť vodní hladina zatím jenom pomalu klesá, i když pracuje všech padesát stanic. Takže pobřeží teď není "ani ryba ani rak"; je to umírající oblast slaných močálů, které jsou plné zahrávajících mořských rostlin a kostí z ryb, které uvízly na nově vyvýšených ostrůvcích.
Vím, že Raul, hnán vnitřní potřebou, bude putovat po téhle zvláštní krajině. Bude foukat do opuštěných ulit v naději, že zaslechne odpovídající ozvě nu odněkud z temnot a půjde za ní, aby pak ve spánku naslouchal šepotu metafyzických názvů měst, z nichž některá Spáč z Atlantici již oznámil veřejnosti: Canaveral, Tampa, Orlando, Lauderdale…
Zmiňuji se o těchto názvech, dokonce i po svém návratu do Mediterre, i když musím přiznat, že mě už zvědavost nesžírá. V těchto dnech mám rozdělanou vlastní práci - můj grandiózní projekt. Mé nadšení, které přesvědčilo dobré lidi z mé rodné Ligurie, aby se dali do práce.
Neboť to, co jsem si uvědomil během okamžiku svého velkého poznání v Jack's Ville, bylo, že všechny velké stavební projekty Thraey, byly výhradně spjaty z délkou, šířkou a časem. Spojit zemi se zemí, oceán s oceánem. Nikdy nikdo nesnil o spojení země s oblaky na výhradně estetické bázi bez jakéhokoliv praktického účelu.

Už teď zde v Ligurii mezi jezerem Corsica a Azurovým pobřežím jsou dokončeny základy a přízemí mé věže a brzy vyroste první patro.
Když jsem s tím začal, uvažoval jsem o názvu "Eiffelova věž", názvu, který jsem kdysi slyšel od spícího Raula, který mi následujícího rána popsal velice neobvyklou stavbu.
Ale pak jsem se rozhodl nepoužívat žádné z vysněných jmen, protože naopak moje stavba bude neustále růst výš a výš. Místo toho ji pojmenuji "Raulova věž" na počest milovaného přítele, přestože jsem ho znal jen krátce. A tak budu trápit budoucí návštěvníky, protože jim neřeknu, kdo to Raul byl.
Přesto však někde uvnitř stavby v dobře schované pevné schránce umístěné tak, že na ni budoucí generace přijdou až při opravách, zanechám vysvětlení a tak následovníci rozluští letitou záhadu. Nyní však utajím pravý původ mé stavby, která se zcela jistě stane divem světa.
Na druhou stranu, jestliže ji nazvu "Raulova věž", budou si možná budoucí životopisci myslet, že Raul byl mým milencem, během našeho krátkého přátelství, nebo že jsem jej dokonce využíval, zatímco on spal. To vrhá příliš velký stín na naše přátelství.
Možná že "Tomasova věž" bude lepší jméno. I kdybych ponechal mé dílo beze jména, abych tak zdůraznil jeho nefunkční čistotu, zcela určitě by vešlo ve známost. Lidé jsou nuceni dávat věcem jména. Občas se ptám, jaký důvod mají naši drahocenní Spáči ve svých Observatořích?
Tomasova věž: Myslím, že se mi to líbí, ale ať čas a historie rozhodnou.
A času a budoucnosti také zanechávám tuto malou vzpomínku, svému potomstvu a světu, který se možná, i když o tom pochybuji změní. Proto se omlouvám za vysvětlování výrazů, které se vám budou zdát zcela jistě jasné a zřejmé.
Tak jako moje vlastní jméno:
(podepsán s úctou)
Tomas d'A.

MALCOLM COWEN
AGENT
Agent vstoupil do budovy zadními dveřmi, které proti všem předpokladům nebyly zamčené. Trochu riskoval, ale vyhnul se tak možným komplikacím se stráží u hlavního vchodu a dostal se přes suterén k centrálnímu výtahu.
Ve výtahu, který jej vezl nahoru, si zkontroloval svůj zevnějšek ve vyleštěných zrcadlech na jeho stěnách. Díval se na něj ramenatý Skandinávec středního věku. V uších mu znělo to, co do něj vtloukali od samého začátku jeho výcviku: "Tvá práce je nesmírně důležitá a tvůj vzhled může být to málo, co tě bude dělit od úspěchu. Vždy si musíš být jistý, že tvůj vzhled odpovídá tvému úkolu."
Dnes si byl jistý nejen svým vzhledem, ale navíc znal muže, za kterým přišel a věděl, co má hledat. Když se výtah zastavil, zamířil se sebejistým úsměvem na tváři krátkou chodbou ke dveřím a zaklepal.
Jak předpokládal, ten koho hledal, byl sám. Musel být sám. To bylo totiž v jeho plánu na dnešní večer strašně důležité. Trvalo to chvilku, než se dveře otevřely. Ve dveřích stál muž s mírně rozmrzelým výrazem člověka, který si na večer naplánoval nějakou práci a teď zjišťuje, že jeho program má být narušen.
Agent promluvil první. "Doktor Schulmann?" Muž souhlasně přikývl. "Jmenuji se Brundt a rád bych si s vámi promluvil o jisté záležitosti. Jedná se o některé aspekty vaší práce, které zaujaly pozornost mých nadřízených. Ale dříve než mi odpovíte, zkontrolujte si prosím můj průkaz."
Když Brundt hovořil, Schulmann se tvářil dosti nepřístupně, ale potom, když si prohlédl průkaz Genetické komise, nepřístupný výraz vystřídala obezřetnost. Brundt ho pozorně sledoval. Musí získat Schulmannovu důvěru. Jestliže ti, co ho poslali, měli pravdu, pak to, co objevil, je velmi důležité pro jejich přežití.
"Ujišťuji vás, pane Schulmanne, že průkaz je naprosto v pořádku. Tyto průkazy jsou výsledkem dlouholeté práce Genetické ochranné komise a jak jistě víte, je téměř nemožné je padělat."
Schulmann váhal, ale potom ho pozval dál. "Omlouvám se, že je tu trochu nepořádek, ale nečekal jsem návštěvu." Z jedné židle sundal hromadu papírů, z druhé hromadu knih a vyzval Brundta, aby se posadil.
"Mohu se zeptat, o jaké otázky jde. Předpokládám, že se týkají mé práce v oblasti genetiky, je-li v té věci zainteresovaná Genetická komise."
Brundt se na chvíli odmlčel, aby si lépe uspořádal myšlenky. "Tak tedy, nejprve bych vás chtěl ujistit, že nikdo jiný kromě pracovníků mého oddělení neví, že jsem tady. Kromě toho nejsem tady proto, abych tu vedl nějaké trestní vyšetřování. Už proto, že jste příliš důležitá osoba a nechtěli bychom se vás dotknout. Velmi si vážíme vašeho názoru a neradi bychom jednali ukvapeně ve věci, která se vás týká."
Odmlčel se a chvíli pozoroval Schulmannův obličej. "Pane, Schulmanne, vy nás máte za policii. V jistém smyslu, je to pravda. Jsme jistý druh policie, vlastně musíme jí být. Ale trochu neobvyklý, protože se zabýváme úplně jinými druhy zločinců.
Policie většinou vyšetřuje zločince, kteří pocházejí ze všech sociálních skupin a mají nejrůznější profese. My se zabýváme zločinci, kteří patří k vysoce kvalifikované skupině lidí, zabývající se genetickým inženýrstvím. Ti se dělí na dvě skupiny. Většina se snaží vypěstovat nové rostlinné nebo živočišné druhy. Buď aby se proslavili a nebo čistě ze zištných důvodů. Přitom ignorují bezpečnostní opatření, tak jak je specifikovala Genetická komise, ať už v celosvětovém měřítku nebo na úrovni společenství či národa. Občas, i když velmi zřídka, se najdou i takoví šílenci, kteří se snaží vyvinout genetické variety a uskutečnit tak nějaké zvrácené sny o přeměně světa. Vy jste, pane Schulmanne, porušil stereotyp. Máme mnoho důvodů se domnívat, že provádíte genetický výzkum, přesahující rámec vymezený Genetickou komisí.Vy ovšem nevypadáte ani na chamtivého a snad trochu neopatrného podvodníka, ani na šíleného profesora z filmového hororu. Jste muž s vynikající pověstí. Sám jste se pět let snažil, aby byla ustavena Genetická

komise a byl jste svědkem obžaloby v sedmi soudních přelíčeních, vedených pro porušení zákonů této komise. Buď jste se najednou přestal kontrolovat, nebo jste se úplně změnil - čemuž nevěříme - nebo jsou naše informace špatné - o čemž pochybujeme a nebo jste přišel na něco, co je tak významné, že to převážilo nad vaším zásadním postojem k nezákonnému tajnému genetickému výzkumu.
Pokud to tak je, pak to chceme znát. Moji nadřízení vám vzkazují, že respektují váš názor. Jestli jste něco objevil nebo tušíte, že jste něco objevil, budou na to pohlížet s největší vážností, ať je to cokoliv. Váží si totiž vaší osobnosti."
Brundt zmlknul a čekal, co Schulmann odpoví. Ten se tvářil jako hráč pokeru a poklepával prsty o opěradlo židle. Otevřel ústa jako by chtěl promluvit, ale pak je opět zavřel.
Brundt to zkusil jinak. "Je-li tu něco, čeho se obáváte, jsem zplnomocněn nabídnout vám veškerou ochranu, respektive imunitu, proti stíháni za genetické zločiny. To vše na oplátku za to, že budete spolupracovat." Znovu se odmlčel a čekal.
Schulmann chvíli seděl a potom se zhluboka nadechnul. "Dobrá. Ano, je to tak, provádím nezákonný genetický výzkum. Předběhnu vaši otázku - řídím se všemi bezpečnostními směrnicemi, konec konců, pomáhal jsem je vypracovat. Našel jsem něco, co by mohlo být smrtelně nebezpečné, ale nejsem si tím ještě jist."
Ještě tak dva nebo tři dny práce. Kdyby se ukázalo, že mám pravdu, šel bych stejně na Genetickou komisi. No, ale když jste vy teď přišel sem, tak je to vlastně jedno. Pokud se snad mýlím, a já doufám, že ano, potom mám jednu podmínku - že se ani slovo nedostane na veřejnost, protože nechci být terčem posměchu a také proto, že nechci nikomu ublížit. Což se obvykle stane, když se do toho vloží tisk. Proto mi na tom velice záleží."
Napětí z Brundta pomalu opadávalo. Jeho poslání se začalo úspěšně naplňovat. "Přijímám," řekl, posadil se a pozorně Schulmanna poslouchal.
"Začalo to asi před šesti měsíci. Přijal jsem novou asistentku, Jamajčanku Suzanne Marveyovou. Byla to první zima, kterou trávila v Evropě a zpočátku to pro ni nebylo jednoduché. Když jsme kalibrovali nový elektronový mikroskop, onemocněla s něčím, co vypadalo, jako silné nachlazení. Celý den kýchala nad preparátem, který jsme připravovali. Poslal jsem ji domů a sám jsem preparát zkontroloval, i když jsem tušil, že bude kontaminován. Když jsem ho prohlédl, zjistil jsem, že infikován skutečně je, ale nikoliv virem způsobujícím rýmu, ale něčím novým. Možná jsem to měl ohlásit. Ale víte, co dokáží úřady pro přistěhovalce, když přijede někdo s infekční chorobou a není to občan Společenství. Nechtěl jsem být příčinou toho, aby byla bezdůvodně poslána domů. Proto jsem se rozhodl, že to nejprve prověřím, abych zjistil, zda je to vážné.
Ano, já vím, že jsem udělal chybu, ale vypadalo to, že ta žena má skutečně jenom rýmu a navíc se velice rychle uzdravovala. Věřil jsem, že nejde o žádné vážné nebezpečí. Všechno nasvědčovalo tomu, že jde o omyl. Ještě jsem jí nic neřekl a pokud jsem se zmýlil, tak ji to také nikdy neřeknu. Jestli ale za několik dní zjistím, že mám pravdu, pak se to dozví, stejně jako řada jiných lidí, nakažených stejnou infekcí. Musí se to dovědět."
"Pane doktore, prosím vás, vy se přece nemusíte omlouvat. A upřímně řečeno, nezajímá mne ani váš vztah ke slečně Marveyové. Stejně tak nemáme v úmyslu nechat vyhostit jednoho z nejnadanějších mladých genetiků na světě, ať už v rámci Společenství, nebo mimo něj. Je-li ale její stav vážný, pak ji poskytneme tu nejlepší léčbu. Nejsme přece žádné zrůdy," usmál se trochu kysele. "Dobře vím, že na té fotografii na stole za vámi je ona a vím, za jakých okolností byla pořízena. Může samozřejmě zůstat v Evropě, ovšem pod podmínkou, že budete spolupracovat. Zajímá nás pouze jediná věc. Zda to, co jste objevil, je skutečně nebezpečné.
Schulmann se trochu protáhnul: "Děkuji, jsem vám za to vděčný." Zmlknul a bylo vidět, jak usilovně přemýšlí." Dobrá tedy. Většina genetiků pracuje s vyšlechtěnými rostlinami nebo pokusnými zvířaty. A Genetická komise je tu proto, aby zabránila zneužití této práce - například v případě nebezpečí genetického manipulování, které vede ke vzniku nových druhů nebo k varietám již existujících druhů, které by mohly být imunní vůči normální přírodní regulaci tak jako dravci a staly by se ekologicky nebezpečnými."
"Většina vašich prací těmto zásadám odpovídá," souhlasně přikývl Brundt.
"Ale je tu ještě jedna pracovní sféra, ve které nebývá tolik úspěchů, protože dosáhnout, jich právě tady je mnohem obtížnější. Exiluje mnoho dědičných nemocí, jako barvoslepost, hemofilie, srpkovitá chudokrevnost, cukrovka… výčet by mohl být velice dlouhý. Za posledních padesát let jsme našli způsob, jak korigovat a léčit tato onemocnění u postižených lidí. Většina z nich nemá genetický základ, ale některé ano. Z toho jsem vycházel, když jsem hledal způsob infikování slinivky virem s genetickou informací pro produkci inzulínu."
"A za to jste získal Nobelovu cenu," poznamenal Brundt.
"Ano. Ale tento druh práce je velice obtížný, protože pracujete již s plně vyvinutými lidskými bytostmi. Jejich nejdůležitější vývojové stadium bylo zakončeno dokonce ještě před jejích narozením. Ještě horší však je, že nemůžete udělat nic, co by pomohlo příštím generacím. Pouze kontrolujete pacientovy buňky produkující inzulín a nikoliv jejich vajíčko nebo sperma a tak je vada předávána dál. Za dvacet let na vás čeká stejná práce u jejich dětí."
"Představte si způsob, který změní budoucí ještě nenarozenou generaci a uchrání ji před vrozenými vadami tím, že upraví sperma a zárodečné vajíčko rodičů. Nejlepší způsob, jak to udělat, by bylo použít vir, který by tyto buňky modifikoval. To je možné, ale je to také velmi nebezpečné, protože to může vyvolat novou nemoc. Sice benigní , to je pravda, ale jenom tehdy, když jste si jistý, že jste neudělal chybu.
Nejlepší zárukou obvykle je, když se přesvědčíte, že nový virus, který jste použil, není infekční. V nejhorším případě, když pokus, nevyjde, riskujete život jednoho pacienta, který zná rizika a smířil se s nimi.
A právě této oblasti se týká moje výzkumná práce, kterou se zabývám několik posledních let. Já i moji kolegové, jsme udělali mnoho teoretických i praktických pokusů, abychom takovéto viry vyrobili synteticky. Vím něco o tom, jak by měly vypadat jejich zvětšeniny při analýze. Mým hlavním úkolem teď je ujistit se, že nové viry nejsou infekční.
To, co jsem viděl ve vzorku od Suzanne, jsem dobře znal. Vše mělo příznaky virů modifikujících genetické informace,

které jsme už simulovali na počítači. Až na jeden. Ten postrádal všechny příznaky neinfekčních virů.
Nevím, odkud se vzal ani jak dlouho tam někde byl, ale myslím si, že by mohl být nebezpečný. Podrobil jsem ho rozboru a jeho simulaci jsem vyzkoušel na modelu genetického systému v Berlínském výpočetním středisku."
"A výsledky?" zeptal se Brundt a mírně se naklonil dopředu.
"Než vám odpovím, chtěl bych vám ještě připomenout, že simulace je pouze simulací, nejde o reálnou věc. Zbývá ještě závěrečný test - vyzkoušet virus na lidských buňkách v uměle vypěstované kultuře."
"To je to, co jste udělal?" a Brundt si znovu poposedl.
"To je to, co jsem udělal," potvrdil Schulmann. "Zítra večer budu znát odpověď. Pak budu také vědět, zda výsledky získané při simulaci na počítači byly správné nebo ne. Ovšem i potom bych se chtěl ještě zabývat živými pacienty, kteří už byli virem infikováni a s takto podloženými výsledky bych pak předstoupil před Genetickou komisi, abych nebyl považován za předčasně senilního, nebo podezírán, že trpím nějakou duševní chorobou."
"Řeknu vám, co simulace ukázaly, jedině pod podmínkou, že dodržíte svůj slib a vše zůstane v tajnosti, pokud se ukáže, že jsem někde udělal hloupou chybu. U dospělých infikovaných jedinců neukázaly simulace žádné změny, až na běžné nachlazení. Drastické změny se však projevily na spermatu a vajíčkách. Dítě, které zdědí tyto modifikované geny, bude vypadat jako člověk, ale nebude to člověk. Dojde u něj k určitým zásadním změnám. Těch změn bude několik, ale jen dvě z nich simulace do jisté míry charakterizovaly.
První změna je v kódu DNA ovlivňujícím kůži a svalstvo. Něco podobného bylo objeveno u chameleónů, kteří jsou schopni měnit barvu a tím se maskovat. Není to úplně totéž, ale jisté podobnosti tu jsou.
Druhá změna je mnohem nepatrnější, ale o to jednodušší je předpovědět její důsledky. Jedinec by produkoval daleko větší množství jistého druhu hormonů, které se vyskytují u lidí, jejichž diagnóza zní: brutální psychopati.
Ale opět to není úplně srovnatelné. Nemyslím si, že by tito lidé byli duševně nenormální, ale byli by téměř bez zábran. Velmi snadno by zabíjeli a měli by z toho potěšení.
To se týká jen děti, ne dospělých. A i tak polovina dětí by byla bez těchto příznaků. Možná, že se mýlím, ale to se v nejbližších dnech nedovím. Pokud ale mám pravdu, potom druhá polovina dětí by byla novou varietou homo sapiens, možná novým druhem a myslím, že velice nebezpečným. Jen si představte lidskou rasu, která nemá vůbec žádné morální zábrany."
Schulmann přestal, jako by byl vyčerpán. Brundt ho chvíli pozoroval a čekal, jestli ještě něco řekne. Potom se ho sám zeptal.
"A ty otestované vzorky, pokud máte pravdu, jsou velice důležité. Uschoval jste je?"
"Ano, tady v mé soukromé laboratoři," a Schulmann ukázal na místnost za sebou.
"Děkuji," řekl Brundt a postavil se. Byla to další úspěšná a velice důležitá akce. Jako by náhodou vyndal z kapsy revolver a namířil jej na Schulmanna. "Mohu vám říci, že vaše závěry jsou naprosto správné. Jenom jste s nimi přišel trochu pozdě. Ozvaly se tři rány a Schulmann se zhroutil přes opěradlo svého křesla.
Muž, který se představil jako Brundt se vrhnul ke dveřím a zavřel je na zástrčku. Pečlivě shromáždil Schulmannovy poznámky a strčil si je do kapsy. Zničil v laboratoři všechny vzorky, rychle ze sebe shodil svrchní plášť i kalhoty. Z tašky vytáhl jiné šaty a převlékl se. Nakonec vyndal přenosný telefon a vytočil číslo.
"Haló, Petře? Tady John. Práce je hotova. Opakuji, hotova. Řekni prosím tě Joan, že její podezření bylo naprosto oprávněně. Vlastně jsem přišel včas, abych zabránil úniku velmi důvěrných informací."
Když domluvil, chvíli poslouchal. "Dobrá. A jseš si jistý, že mohu podstrčit důkazy přítelkyni podezřelého. Je stále ještě sama ve svém domě? Dobrá. Nebude mít žádné alibi?"
Dal telefon zpátky do tašky, sebral revolver a pečlivě jej otřel. Na pravou ruku si natáhl slabou koženou rukavici a setřel z jejího povrchu všechny otisky prstů. Znovu vzal revolver, chvíli ho držel v ruce a potom jej položil zpátky na místo. Nakonec se ještě otočil a vzal ze stolu fotografii. Pozorně se zadíval na usmívající se jamajskou dívku. Z kanceláře zamířil k výtahu a sjel tentokrát k hlavnímu východu.
Ve výtahu se znovu podíval do zrcadla. Ze zrcadla na něho hleděla jamajská dívka. Ne úplně ta samá, ale velmi podobná. Když agent procházel kolem bezpečnostní služby, strážný si zapsal do své knihy: Suzanne Marveyová, 17:30. Agent se na něj přátelsky usmál.

PARALELNÍ SVĚTY 92
antologie science fiction

Vybral a sestavil Ladislav Peška
Obálku navrhl Teodor Rotrekl
Vydalo nakladatelství SLAN jako svou 3.publikaci
Slaný, 1992
Odpovědný redaktor: Ladislav Peška
1. vydání
Tisk: IMPRIMA Praha

ISBN 80-901066-2-5